DRŽAVNO TOŽILSTVO v LJUBLJANI
Prejeto 28. I. 1932

Poštnina plačana v gotovini.
Leto XIII., štev. 23

Ljubljana, četrtek 28. januarja 1932

Cena 2 Din

Upravništvo: Ljubljana, Knaflјeva ulica 5 — Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125, 3126.
Inseratni oddelek: Ljubljana, Selenburgova ul. 3 — Tel. 3492 in 2492.
Podružnica Maribor: Aleksandrova cesta št. 13. — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica št. 2 — Telefon št. 190.
Računi pri pošt. ček. zavodih: Ljubljana št. 11.842, Praha číslo 78.180, Wien št. 105.241

JUTRO

Naročnina znaša mesečno 25 — Din, za inozemstvo 40 — Din.
Uredništvo:
Ljubljana: Knaflјeva ulica 5. Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.
Maribor: Aleksandrova cesta 13. Telefon št. 2440 (ponoči 2582).
Celje: Kocenova ul. 8. Telef. št. 190.
Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifu.

Ostavka avstrijske vlade

Zvezni kancelar dr. Buresch prevzel mandat za sestavo nove vlade — Izločitev dr. Schobra

Dunaj, 27. januarja. s. Ministrski svet je danes po sprejetju poročila zveznega kancelarja sklenil podati ostavko vlade, ki jo je zvezni kancelar dr. Buresch tudi takoj predložil zveznemu predsedniku. Zvezni predsednik Miklas je sprejel ostavko vlade na znanje, ko je proučil vzroke, ki so bili odločilni za ta korak. Poveril je nadaljnje vodstvo vladnih poslov zopet sedanjim članom zvezne vlade. Glede na notranji in zunanji politični položaj Avstrije, ki sta ga zvezni predsednik in zvezni kancelar pri tej priliki izčrpno proučila, je zvezni predsednik Miklas naprosil zveznega kancelarja dr. Burescha, naj zopet prevzame posle zveznega kancelarja in mu po možnosti čim prej predloži svoje predloge o sestavi nove vlade. Dr. Buresch je izjavil, da je pripravljen prevzeti to nalogo ter bo po potrebnem posvetovanju z vsemi strankami v parlamentu čim prej predložil zveznemu predsedniku svoje predloge o sestavi nove vlade.

Dunaj, 27. januarja g. Zvezni kancelar dr. Buresch je pričel okoli 6. zvečer pogajanja v parlamentu. Vašemu dopisniku je izjavil, da je dobil od zveznega predsednika mandat za sestavo nove vlade ter bo še danes sporočil meščanskim strankam svoj program. **Kakor pravi, ne gre za drugo kakor za sestavo vlade, ki bo temeljila na trdni meščanski večini.** Dr. Buresch upa, da bo mogel čim prej izvesti misijo, ki jo je prevzel od zveznega predsednika. **Na vprašanje vašega dopisnika, ali bi bil pripravljen sestaviti tudi meščansko manjšinsko vlado, je izjavil kancelar, da tudi to ni izključeno.**

Dogodki prihodnjih ur bodo pokazali, kateri sklepi so potrebni. V političnih krogih izjavljajo, da bo moral pri novi sestavi vlade **predvsem izstopiti zunanji minister dr. Schober**, čigar mesto bi morda prevzel zvezni kancelar sam. Razen tega naj bi bili tudi prosvetni minister Czermak, trgovski minister Heinl in pravosodni minister dr. Schürff izmenjani z drugimi osebnostmi. Kakor se izjavlja, **bo zvezni predsednik poveril sestavo nove vlade bivšemu kancelarju dr. Seiplu šele v primeru, če bi Burescheva misija ne imela uspeha.**

V razgovoru z dr. Bureschem so izjavili danes popoldne velenemci, da brez Schobra ne bodo vstopili v Bureschevo vlado. Zato je verjetno, da bo dr. Buresch sedaj sestavil manjšinsko vlado z Landbundom. Sestava nove vlade bo najbrž objavljena že jutri. Zaradi razgovora o rešitvi ministrske krize bo v teku jutrišnjega dopoldneva sprejet pri zveznem predsedniku dr. Renner kot zastopnik socialno-demokratske stranke.

Japonci zasedli Harbin

Obsedno stanje v Šanghaju — Vznemirjenje v Washingtonu — Intervencija sveta Društva narodov

Mukden, 27. januarja. g. Japonske čete so včeraj brez boja in brez odpora kitajskega prebivalstva zasedle Harbin. Večji del severne Mandžurije je s tem v japonskih rokah.

London, 27. januarja. d. Mednarodna uprava v Šanghaju je proglasila nad inozemskimi koncesijami obsedno stanje, dočim so je kitajske oblasti že prej proglasile nad mestom Šanghajom. Vrhovno poveljstvo je prevzel po činu najstarejši inozemski poveljnik, ki je v tem času japonski admiral.

Japonsko vojaštvo, izkrcano doslej v Šanghaju, šteje 4000 mož. Položaj je še vedno izredno napet, ker še ni bil sprejet sporazum glede japonskega ultimata. V Šanghaju se boje, da bodo Japonci zasedli najvažnejše točke v okolici mesta obenem s kitajskimi utrdbami, če se bo sprejetje ultimata zavlačevalo, čeprav izjavljajo Japonci, da nameravajo izvesti zgolj mirno blokado pristaniškega prometa in da bo inozemskim ladjam dovoljen neoviran prevoz.

Kitajska posadka gradi v pričakovanju japonske akcije zunaj tujih koncesij obrambne postojanke. V kitajski posadki sami obstojajo diference. Del častnikov je za odpor, drugi del pa za pogajanja.

London, 27. januarja. AA. »Manchester Guardian« izraža glede na položaj v Šanghaju bojazen, da ne bi odredbe, ki jih namerava izdati japonska vlada za zaščito svojih rojakov, obrodile usodnih posledic. Težko si je misliti, kako naj bi se zabranil dostop v mednarodno koncesijo mnogoštevilnim protijaponskim organizacijam, ki imajo v tem delu mesta svoj sedež.

Isti list pripomnja, da je sovjetska Rusija zaradi konsolidacijskih del v notranjosti države, ki jih mora izvesti z vso energijo, prisiljena v kitajsko-japonskem sporu na mirno opazovanje.

Pred novo ameriško protestno noto

Washington, 27. jan. d. Ameriška vlada pripravlja novo protestno noto Japonski. Državni tajnik Stimson je imel včeraj daljši razgovor z mornariškim državnim tajnikom Adamsom in šefom mornariškega operacijskega oddelka admiralom Prattom. Takoj po razgovorih je posetil predsednika Hoovra. V oficijelnih krogih so mnenja, da Japonska ne bo mogla utemeljevati morebitne zasedbe Šanghaja z istimi razlogi, kakor je utemeljevala svoje operacije v Mandžuriji. V političnih krogih sodijo, da bo Stimson skušal z vsemi sredstvi zavarovati ameriške pravice.

Kakor poroča »Herald Tribune«, namerava zunanje ministrstvo predlagati Angliji skupen nastop, če bi zahtevale razmere. Doznava se, da je torpedni rušilec »Borie« že odplul iz Manille proti Šanghaju.

Boncourjev nasvet

Ženeva, 27 jan. AA. Zastopnika Kitajske in Japonske, Jen in Sato, sta bila včeraj popoldne drug za drugim sprejeta od voditelja francoske delegacije Boncourja. Sprejemu so prisostvovali tudi zastopniki Anglije, Italije in Nemčije. Boncour in tovariši so priporočali naj japonska in kitajska vlada preprečita vsako poostritev mandžurskega spora, ker bi sicer lahko prišlo do vojne operacije v šanghajski pokrajini. Delegata sprtih držav sta obljubila, da bosta o tem nemudoma poročala svojima vladama.

Snoči so prispela v Ženevo poročila iz Šanghaja, da se je položaj nekoliko izboljšal. Svet DN bo imel zadevo v evidenci in bo v petek še enkrat razpravljal o tem sporu v sedanjem zasedanju. Člani sveta so mnenja, da sedaj ni mogoče sklepati o tem sporu, dokler ne bo opravila preiskovalna komisija, ki odpotuje te dni na Daljnji vzhod, svojega posla in dokler ne bo svetu DN predložila svojih ugotovitev in predlogov.

Nanking, 27. jan. AA. Za zunanjega ministra je imenovan general Čenmingču.

Ponesrečen komunistični prevrat v Španiji

Komunistični prevratniki se vzdržujejo le še v nekaterih krajih, kamor pa je že odposlano vojaštvo

Pariz, 27. jan. d. Kakor poročajo iz Madrida, se je komunistična vstaja, ki se je pričela s splošno stavko v Barceloni in Sevilli, popolnoma ponesrečila. Upor je bil v obeh mestih zatrt v kali. Aretiranih je bilo več sto oseb. Tudi v Bilbau, Cordobi in Huesci je bilo aretiranih mnogo komunističnih agitatorjev. V nekaterih pokrajinskih mestih, kjer so se uporniki polastili oblasti, sta vzpostavila zopet red vojaštvo in policija. Le v Castelu de Cabra v pokrajini Teruenu prevladujejo še komunisti, ki so zasedli vsa javna poslopja ter uničili katastre in vse ostale uradne spise. Tjakaj je bil odposlan iz Barcelone polk pehote s strojnicami.

V Valenciji je prišlo v ponedeljek do spopadov med policijo in stavkujočimi, ki so prevrnili več vozov cestne železnice in oplenili več trgovin z orožjem. V Montserratu so revolucijonarji zažgali občinski arhiv in cerkev. V Madridu samem je mir. Policija je presenetila 24 komunističnih agitatorjev, ki so se sestali k posvetovanju, ter jih aretirala. Aretirani so bili tudi trije oficirji policijskega skladišča pri Madridu, ker so osumljeni, da so bili v zvezi s komunisti.

Notranji minister Quiroga je izjavil, da je bilo prevratno gibanje zasnovano iz inozemstva, odkoder je prišel tudi denar. V zadnjih devetih mesecih so prejeli razni revolucijonarni odbori v Španiji dva milijona pezet. Mir je skoro povsod vzpostavljen.

Saragossa, 27. jan. AA. Dve stotniji pehote in oddelek s strojnicami so odšli v Castel Cabro, da uduši jo komunistično vstajo. Drugi vojaški oddelki bodo odšli v pokrajino Huesco, kjer je središče komunistične agitacije.

Priprave za predsedniške volitve v Nemčiji

Berlin, 27. januarja. g. Državnega brambnega ministra Grönerja je danes sprejel v avdijenci državni predsednik Hindenburg. Kakor domnevajo, je šlo to pot za razgovore o bližnjih predsedniških volitvah. Državna vlada je pričela očividno dajati pobudo za priprave, da naj bi bil za predsednika zopet izvoljen Hindenburg. Desničarska opozicija doslej ni izvedla svoje grožnje, da bo postavila lastne kandidate. Danes je slika takšna, da narodni socialisti in nemški nacionalisti niti med seboj niso edini in, da se razmerje med Hitlerjem in Hugenbergom stalno slabša. Socialisti bodo najbrže glasovali za Hindenburga in tudi »Stahlhelm« bo razumljivo v strnjenih vrstah nastopil zanj. Kakor pravijo, bodo sedaj osnovali poseben odbor, ki mu vsekakor ne bodo pripadale politične stranke, temveč nadstrankarske organizacije in osebnosti iz duhovnega življenja.

Beograd, 27. januarja v. Z odlokom finančnega ministra je postavljen diplomirani geometer Vazzaz Vlad. za uradniškega pripravnika pri katastrski upravi v Ljubljani.

Adresa soglasno sprejeta

Zaključek tridnevne razprave — Obračun posl. Popovića z opozicijskimi politiki — Odslej bosta obe zbornici zasedali ločeno

Beograd, 27. januarja. p. Po tridnevni razpravi je danes Narodno predstavništvo zaključilo adresno debato ter z aklamacijo sprejelo odgovor Narodnega predstavništva na kraljevo prestolno besedo. V debati je govorilo nad 40 govornikov, narodnih poslancev in senatorjev, ki so v svojih govorih dali duška splošnemu narodnemu razpoloženju in izrazili zahvalo vsega naroda Nj. Vel. kralju za njegove državniške odločitve, ki so pokazale pravo pot v lepšo in srečnejšo bodočnost vsega jugoslovenskega naroda. Obenem so vsi govorniki podčrtavali važne naloge, ki čakajo Narodno predstavništvo, in orisali smernice bodočega dela obeh zbornic na političnem, gospodarskem, kulturnem in socialnem polju. Debato o adresi je obeleževala redka soglasnost in izrečeni govori so jasen dokaz, da je Narodno predstavništvo trdno odločeno vztrajati na poti jugoslovenske državne politike, ki ima izvor v kraljevem manifestu od 6. januarja in je dobila svoje končno obeležje v ustavi 3. septembra.

Po končani razpravi je Narodno predstavništvo sklenilo, da bo adreso Narodnega predstavništva kot odgovor na prestolno besedo izročila Nj. Vel. kralju posebna deputacija, ki jo bodo tvorila predsedstvi obeh zbornic, poslanske in senatne, ter adresni odbor, ki je izdelal osnutek adrese.

Z današnjo sejo je obenem zaključeno skupno zasedanje obeh zbornic Narodnega predstavništva in že v prihodnjih dneh bosta obe zbornici na svojih ločenih sejah pričeli z rednim delom. Na prvih sejah, ki bosta sklicani pismeno, najbrž pa še ta teden, bodo najprej izvoljeni vsi po poslovnikih predpisani odbori: finančni, administrativni in imuitetni ter odbor za prošnje in pritožbe. Že na prvih sejah bo vlada predložila Narodni skupščini in senatu več zakonskih predlogov, v prvi vrsti pa predlog državnega proračuna za leto 1932-33.

Potek seje

Beograd, 27. januarja. p. Današnja seja Narodnega predstavništva se je pričela že ob 8.40. Predsedoval ji je senatni predsednik **dr. Pavelić.** Po opravljenih otvoritvenih formalnostih se je takoj nadaljevala adresna debata. Prvi je povzel besedo narodni poslanec **Mirko Ivandekić,** ki je uvodoma izrekel zahvalo kralju, ker je vsem pokazal pravo pot, po kateri moramo izgraditi svoj skupni dom. Govoreč o gospodarski krizi je zlasti poudarjal dolžnost Narodnega predstavništva, da predvsem razpravlja o tem, kako bi se najuspešnejše pomagalo kmetu, ki preživlja najtežje čase. Odobrava žitni režim in prosi vlado, naj tudi v bodoče, kakor doslej, posveča glavno skrb omiljenju bede širokih ljudskih slojev.

Narodni poslanec **Milan Popović** je ugotavljal, da stojimo na preokretu našega državnega življenja in to ne samo zaradi naših notranjih prilik, marveč tudi zaradi naglega razvoja svetovne gospodarske krize. Govoreč o delu vlade, je naglašal, da režim 6. januarja ni bil nikaka diktatura, marveč kategoričen imperativ velike ideje državne in narodne skupnosti.

Narodni poslanec **Vladimir Stanišić** je naglašal težkoče, ki jih povzroča splošna gospodarska kriza, iz nje bomo najlažje in najuspešneje našli izhod v složnem delu. Govoril je dalje o potrebi razdolžitve kmetov.

Narodni poslanec **Mita Dimitrijević** se je v svojem govoru dotaknil dogodkov, ki so dovedli do 6. januarja, ter ugotavljal, da 6. januar ni bil cilj, marveč le sredstvo za izhod iz takratnega nevzdržnega stanja. Šele bodoča pokolenja bodo mogla pravilno oceniti zgodovinsko važnost te dobe.

Ob splošni pozornosti je nato povzel besedo najstarejši senator in sploh najstarejši član Narodnega predstavništva,

Ivan Hribar

V obširnem govoru je orisal razvoj zgodovinskih dogodkov, ki so dovedli do narodnega in državnega uedinjenja. Slovenci smo bili tako nesrečni, da smo bili dolga stoletja, po le kratki dobi lastne državnosti, pod tujo nadvlado. Razdeljeni na več pokrajin, smo bili izpostavljeni italijanskemu, madžarskemu in nemškemu pritisku. Kljub vsemu temu pa smo bili Slovenci prežeti narodnega domoljubja ter smo se trdno oklenili jugoslovenske ideje; postali smo pravi pijonirji tega pokreta. Govoreč o osvobojenju in uedinjenju se je spominjal govornik tudi zaslug generala Majstra, ki je s svojo iniciativnostjo in odločnostjo rešil obsežne slovenske pokrajine. Svoj govor je zaključil z ugotovitvijo, da Slovenci brez izjeme ljubijo Jugoslavijo in svojega narodnega kralja ter da so vedno pripravljeni dokazati svojo ljubezen tudi z žrtvami.

Za senatorjem Hribarjem je dobil besedo narodni poslanec za slovenjgrajski srez

dr. Bogumil Vošnjak

Uvodoma je omenjal, da je skoro vse svoje življenje prebil v borbi za jugoslovensko misel. Iz manifesta od 6. januarja je treba z zlatimi črkami zapisati besede »Treba je iskati nove metode dela in krčiti nova pota«. To mora biti vodilna misel in najjačja osnova našega celokupnega javnega življenja in naše jugoslovenske državnosti. V teh besedah sta izražena duh nove socialne solidarnosti in ideja splošnega narodnega sodelovanja. Jugoslovenka misel ima to glavno odliko, da je eminentno državotvorna ter je sinteza vsega, kar je najboljšega v našem narodu. 6. januar je zopet dvignil državno avtoriteto. Najvažnejše delo pa je bila nova razdelitev države na banovine in naposled ustava 3. septembra, ki je sankcionirala narodno in državno edinstvo. Toda s tem še ni vse delo končano. Naša naloga je, je končal svoj govor, da vpregemo vse sile, da se naše edinstvo dogradi do popolnosti.

Burno pozdravljen je nato povzel besedo bivši minister, narodni poslanec

dr. Svetislav Popović

Njegov govor je bil pravo remekdelo, tako po svoji vsebini, kakor tudi po govorniški tehniki: vzbudil je v vseh političnih krogih najživahnejše komentarje. Narodno predstavništvo je vsako njegovo besedo sprejelo z navdušenjem in splošno smatrajo njegov govor za najboljši odgovor na intrige onih krogov, ki se še vedno ne morejo znajti v novem stanju. Dr. Popović je med drugim izvajal:

»Pri nedavnih skupščinskih volitvah je glasovalo nad dve tretjini vseh volilnih upravičencev. **Postavitev opozicijske kandidatne liste se je izjalovila na neslogi opozicijskih politikov, toda rezultat volitev tudi dokazuje, da bi maloštevilni opozicijski politiki, ki bi morda prišli v skupščino, ne mogli nobenega vpliva na razvoj sedanjega političnega stanja.** Morda bi nekateri krogi želeli, da bi bila opozicija kljub temu prišla v Narodno skupščino. Toda mi vsi vemo, da opozicija vse prelahko razumeva svojo nalogo. **Njena želja je samo rušiti stanje, ki sedaj obstoja, četudi nima za to nobene moči, še manj pa jamstvo, da bi sama mogla vršiti delo, ki bi bilo bolje od sedanjega. Heterogene skupine, ki se predstavljajo kot opozicija, še do danes niso spravile skupaj programa, po katerem bi jo mogel narod pravilno spoznati in presoditi. Opozicija želi,** da bi se povrnilo staro stanje. Drugi del opozicije prihaja s propagiranjem idej, ki so že davno odstranjene z dnevnega reda našega političnega življenja.

Ako je s 6. januarjem bilo vse preteklo izročeno pozabljenju, potem je naša naloga, da v bodoče ne padamo več nazaj v stare pogreške. Naš podvig iz leta 1921. ni imel pričakovanega uspeha. **Vsa moč 6. januarja leži v tem, da je nacijonalno negiranje ž njimi onemogočeno ter da se je postavil v pravo službo naroda.** Proti misli, da je jugoslovenski narod deštvo, so nastopili nekateri bivši politični šefi. Nikdar ni poslanski klub bivše kmečko - demokratske koalicije ali izvršni odbor bivše samostalne demokratske stranke pooblastil svojih šefov, da bi smeli staviti predloge, kakršne so stavili 4. januarja 1929. S svojimi tendencami, ki so bile že takrat bolj naslovljene na naslov inozemstva, so zagrešili ti ljudje zločin proti državi.

Nekateri gospodje iz bivše kmečkodemokratske koalicije vodijo opozicijo zato, ker ne priznavajo več državnega edinstva in hočejo drugačno ureditev države. Ti ljudje oporekajo tudi smiselnost politike 6. januarja in gredo tako daleč, da oporekajo zakonitost kraljevih činov od 6. januarja in 3. septembra. **Na državno življenje ne smemo gledati samo s pravnega stališča, ker je rešitev države prvobitni zakon za delo in akcijo vsakega politika. To načelo mora biti vrhovni zakon vsem. Tako je bilo in tako mora ostati tudi v bodoče.** V nacijonalni politični krizi pred 6. januarjem 1929 ni bilo mogoče najti nikake rešitve na osnovi Vidovdanske ustave: te ustave so se v ostalem najmanj držali baš oni, ki so stavili znani predlog dne 4. januarja 1929.

Delo vlade od 6. januarja dalje ni samo zasnovano na zakonih, marveč tudi odgovarja idealom, za katere se je naš narod boril in umiral. Gospoda, ki hoče vsiliti svojo voljo narodu, zamerja tudi to, da ustava od 3. septembra ni bila sprejeta na osnovi predhodnega sporazuma z bivšimi političnimi voditelji. *Toda dočim se oni še vedno bavijo s tem vprašanjem, je narod pri volitvah dne 8. novembra glasoval z manifestantno večino baš za to ustavo.* Opozicija je pred volitvami popolnoma pravilno postavila vprašanje, ko je razglašala, da vsak volilec, ki gre na volišče, dejansko glasuje za ustavo z dne 3. septembra 1931. To trditev opozicije, s katero je hotela zapeljati narod k volilni abstinenci, mi v popolnosti potrjujemo. *Z volitvami dne 8. novembra je jugoslovenski narod z redko enodušnostjo dokončno odstavil z dnevnega reda ustavno vprašanje ter z ogromno večino sprejel ustavo in jo proklamiral za svojo.«*

Govor narodnega poslanca dr. Popovića so poslušali poslanci in senatorji z največjo pozornostjo ter so posamezne njegove stavke prekinjali z burnim odobravanjem in frenetičnim ploskanjem. Ko je dr. Popović končal svoj govor so mu poslanci in senatorji navdušeno čestitali in stavili predlog, naj se adresna debata zaključi, ker je poslanec dr Popović s svojimi izvajanji kronal razpravo o adresi in najpravilnejše tolmačil razpoloženje narodnega predstavništva in vsega naroda

Zadnja dva govornika

Predsednik je objavil, da sta prijavljena samo še dva govornika ki sta nato po kratkem odmoru dobila besedo

Narodni poslanec **dr Ilija Šumenković** se je v svojem govoru bavil predvsem z zunanjepolitičnimi problemi. Poudarjal je, da je jugoslovenska zunanja politika prežeta iskrene želje po konsolidaciji in ojačenju miru. **Jugoslavija je aktiven sotrudnik politike miru ter živi zaradi tega v dobrih odnošajih z vsemi narodi.** Rezultati te jugoslovenske miroljubne politike se bodo pokazali v najkrajšem času pri reševanju dveh najtežavnejših problemov, to je reparacij in razorožitve. **Popolna razorožitev, kakor jo predlagajo nekateri narodi, se ne more izvršiti brez istočasne popolne duhovne razorožitve pri vseh narodih.** Kar se tiče reparacij, je naša država doprinesla sorazmerno že največje žrtve in se nikakor ne more še dalje odrekati svojim pravicam, saj je **izvršila obnovo v svetovni vojni najhuje opustošenih pokrajin v glavnem iz lastnih proračunskih sredstev in s pomočjo posojil. Jugoslavija mora ta posojila vračati in zato ne more pristati na brisanje reparacij, ker bi to najresneje ogražalo naše finančno ravnotežje.** Govornik je pozval vlado, naj energično brani pravice naše države.

Poslednji govornik je bil znani publicist narodni poslanec **Jovo Banjanin,** ki je v krasnem govoru analiziral pojem jugoslovenstva in poudarjal, da je bila glavna pogreška storjena takrat, ko se je postavilo trojstvo tam, kjer je bilo edinstvo. To, kar bi moralo biti svobodno, je uničil nepravilni centralizem. Zaradi tega je moral priti 6. januar. Ustava in program prestolne besede dajeta popolno jamstvo, da se pri nas lahko izgradi pravi parlamentarizem. V nadaljnjih izvajanjih se je govornik nato bavil z raznimi strujami, ki se pojavljajo v naši državi, in posebno obsojal delo onih, ki hočejo vedno zopet spraviti na dnevni red verska vprašanja. Naglašal je, da je v okviru zakonskih reform, ki so bile izvršene po 6. januarju, verska zakonodaja rešena naravnost vzorno. Čeprav to delo še ni končano, tudi **pri nadaljnjem reševanju tega vprašanja ne more biti nobenih težkoč, ker je pri nas uvedena popolna verska svoboda, enakost in ravnopravnost. Nobena vera ni zapostavljena in vsakdo lahko po svoje moli Boga.**

Soglasen sprejem adrese

Z govorom posl. Banjanina je bila adresna debata zaključena. Govoril je le še poročevalec adresnega odbora dr. Slavko Šečerov, ki je v svoji zaključni besedi z zadovoljstvom ugotovil, da je adresna debata manifestirala popolno enodušnost Narodnega predstavništva. Ker obstoja samo en predlog adresnega odgovora, predlaga, da se sprejme z aklamacijo. Narodni poslanci in senatorji so z dolgotrajnim ploskanjem sprejeli ta predlog ter z vzkliki kralju in Jugoslaviji osvojili adreso.

Poslanec dr. Šečerov je nato predlagal, naj posebna deputacija Narodnega predstavništva izroči to adreso Nj. Vel. kralju kot odgovor na njegovo prestolno besedo. V deputaciji naj bi bilo celokupno predsedništvo Narodne skupščine in senata ter vsi člani adresnega odbora. Tudi ta predlog je bil soglasno sprejet.

Predsednik dr. Kumanudi, ki je vodil sejo po odmoru, je nato objavil, da je s tem **zaključeno skupno zasedanje Narodne skupščine in senata** ter je v svojstvu predsednika Narodne skupščine predlagal, da se v smislu poslovnika določi za prihodnjo sejo Narodne skupščine naslednji dnevni red: izvolitev stalnih skupščinskih odborov. Seja bo sklicana pismeno.

Enak dnevni red je predlagal za senat predsednik senata dr. Pavelić. Tudi seja senata bo sklicana pismeno.

Po kratkem odmoru so bili prečitani zapisniki skupnih sej obeh zbornic, ki so bili brez izpremembe odobreni. S tem je bila seja Narodnega predstavništva zaključena. Odslej bosta obe zbornici zasedali ločeno.

Odobreni krediti za carinarnico v Ljubljani

Beograd, 27. januarja. v. Minister za zgradbe je odobril licitacijo za preureditev železniških objektov in zgraditev carinarnice v Ljubljani, s čimer so ob enem zasigurana denarna sredstva tudi za zadnjo etapo del pri novi carinarnici. Ta dela bo izvršila kot najnižji ponudnik Stavbna družba v Ljubljani za ceno 1,176.214 Din.

Poljsko-nemški spor

Varšava, 27. jan. AA. Poljska agencija poroča: L. 1930 so neki zastopniki nemških manjšin na Poljskem poslali DN peticijo, v kateri navajajo, da poljska vlada nepravično ravna z nemškimi manjšinami pri izvajanju svoje agrarne reforme. O tej peticiji, kakor tudi o noti nemške vlade z dne 19. t. m., ki zahteva, naj bi se to vprašanje postavilo na dnevni red januarskega zasedanja DN, ugotavljajo poljski listi:

1) da je ta korak nemške vlade neke vrste nezaupnica onim članom sveta DN, ki to vprašanje proučujejo, in sploh nezaupnica napram državam, ki so zastopane v svetu, 2) da je s tem Nemčija kršila določbe o postopku pri zaščiti manjšin, 3) da je Nemčija s tem postala tožilec druge države pred DN, kar ni v skladu z načelom mirnega sožitja in lojalnega sodelovanja med državami, 4) da je korak Nemčije brez vsake podlage in da ne računa s tem, da bi mogla prav tako kaka druga država opozoriti na žalostno stanje manjšin v Nemčiji.

Tri zapovedi ljubezni

Iz govora narodnega poslanca g. župnika Janka Barleta v adresni debati Narodnega predstavništva

Že v svojem telefonskem poročilu smo zabeležili, kako globoko je v Narodnem predstavništvu vplival na vse navzoče topli in prisrčni govor g. narodnega poslanca Barleta. Po stenografskem zapisniku objavljamo danes ta govor v obširnejšem izvlečku. G. poslanec je izvajal:

Ko sem čul prestolno besedo našega milega kralja, sem bil srčno vzhičen. Ta beseda je odmev velike duše vsega jugoslovenskega naroda. Mi stojimo danes na početku nove dobe. S svojim duhom, s svojo močno voljo, z vso svojo močjo ustvarjamo sedaj boljšo bodočnost naše domovine. V tem velikem delu nam je nujno potrebna iskrena bratska ljubezen. (Ploskanje.) Bratska ljubezen in sloga nas bosta vodili do moči in slave. Ko sem se pred nekaj dnevi šetal tam gori na Kalemegdanu, na oni zemlji, ki je poškropljena z junaško in mučeniško srbsko krvjo, sem obstal pred spomenikom našega velikega mojstra Meštrovića. (Spomenik hvaležnosti Franciji. Op. ur.) Na tem spomeniku je zarisano v kamen: »Srb je Franciji hvaležen, ljubi Francijo, ljubi oni narod, ki mu je pomagal do zmage.« Bratje! Te besede so zapisane ir vklesane v mrtev in mrzel kamen. **Danes, ko gledamo v bodočnost in ko delamo našo zgodovino, jih hočemo vpisati tudi v našo dušo in jaz kot Slovenec in duhovnik vam kličem v tej zbornici: »Jaz, Slovenec, ljubim Srba in Hrvata!«** (Burno ploskanje.)

To bodi prva zapoved naša: **iskrena bratska ljubezen in sloga, ona ljubezen,** o kateri govori veliki apostel Pavel, da dela samo dobro in ne misli nič hudega in zlega.

Druga zapoved naša bodi: **ljubezen in zvestoba do svojega velikega vladarja in milega kralja našega.** (Navdušeno ploskanje.) Danes si še nismo prav v svesti, še ne moremo prav doumeti, kaj nam je Bog dal v tem vladarju. (Viharno ploskanje.) Ako bi njega ne bilo, morda bi nas danes neprijatelj imel v svoji pesti in tujec bi se nam posmehoval. Ob prepadu smo hodili; ni bilo one ljubezni, o kateri govori veliki apostol Pavel, da je bila država naša. V tem momentu je odločeval o bodočnosti naš kralj. Z jasnim pogledom in s svojo močno voljo je dvignil ves jugoslovenski narod iz prepada proti svetlobi, k luči, k jasnosti, k bodočnosti. (Ploskanje.) Govoril je besede svojemu narodu: »Ljubi to državo! Podajt si vsi roke in zidajte si lepšo bodočnost države svoje!« Narod je čul besede svojega kralja in jih sprejel. In beseda je rodila sad in sad te besede so volitve 8. novembra.

V tem trenutku se spominjam zgodovinskega dogodka iz avstrijsko-madžarske zgodovine. Bil je moment, ko je cesarica Marija Terezija v naročju s svojim malim sinčkom prišla v zbornico v Budimpešti — država in prestol sta bila v nevarnosti — in takrat je mlada cesarica apelirala na zvestobo in ljubezen madžarskih magnatov. Zgodovina pravi, da so zborovalci potegnili meče z enodušnim vzklikom: »Et nos moriamur pro rege nostro!«

In danes, na tem svetem kraju, v prestolnici Jugoslavije, pred očmi svojega kralja, tudi mi govorimo prisego: »Et nos moriamur pro rege nostro!« (Frenetično odobravanje in ploskanje.) Mi dajemo življenje za svojega kralja! **Naj čuje to tudi zunanji svet in naj ve: Naš narod je tako povezan s svojim kraljem, nepremagljiv, silovit in močan.** In to bodi druga zapoved naša: zapoved ljubezni in zvestobe do našega kralja!

Tretja zapoved, spoštovani gospodje, pa je **ljubezen do naroda svojega.** Narod nas je semkaj poslal in sedaj čaka in čaka, da delamo za njega, da ga popeljemo iz težke gospodarske in tudi duševne krize. **Narod zaupa v nas, narod pričakuje, da bomo na tem kraju delali po postavi in zakonu v dobrobit naroda svojega.** Spoštovani gospodje, ne smemo biti slabiči, ki bi obupavali, in ne defetisti, ki bi takorekoč že rušili svojo državo. Pri nas morata biti pogum in volja!

Spominjam se velikega dogodka ob početku svetovne vojne. Bilo je takrat, ko je avstrijska armada navalila z vso silo na majhno srbsko armado. Srbski narod in vojak je videl to strahoto, to moč in to silo, pa je skoraj izgubil pogum. Toda takrat je veliki kralj Peter (Viharni klici »Slava mu!«) stopil v prve vrste, v prve bojne jarke in govoril svojim sinovom: Momci, odvezujem vas od zakletve svojemu kralju; idite na svoje domove! A jaz, vaš kralj, hočem tu ostati, da padem ali zmagam!« In slišali so vojaki besede svojega kralja, svojega sivolasega vojskovodje. In en duh je premagal, prevzel vse, duh ljubezni do države in do kralja. Kakor orli so planili iz strelskih jarkov ter pognali sovražnika čez mejo in čez Savo. (Burno odobravanje in ploskanje.)

Ta duh velikega kralja Osvoboditelja mora prevevati nas vse. Mi nismo slabiči, temveč hočemo biti pogumni možje, da izvedemo državo iz neprilik k sreči in zmagi. Delovali bomo vsak po svoji moči in na oltar domovine bomo darovali vse, kar imamo: inteligenco, voljo svojo, življenje svoje. In vsega dobrega hočemo prositi Boga, od katerega pride blagoslov na blagoslovljeno našo delo. Vsegamogočni naj čuva našo ljubljeno Jugoslavijo, naš narod in našega milega kralja! (Dolgotrajno odobravanje in frenetično ploskanje.)

Za zaščito češkoslovaškega poljedelstva

Izvršilni odbor čsl. agrarne stranke zahteva popolno ukinjenje uvoza agrarnih pridelkov

Praga, 27. januarja AA. Na plenarni seji izvršilnega odbora agrarne stranke so predsednik češkoslovaške vlade Udržal, predsednik stranke Stanek, minister Bradač in generalni tajnik stranke Beran poročali o gospodarskem položaju Češkoslovaške. Vsi člani izvršilnega odbora so bili soglasni v tem, da je treba na zelo učinkovit način zaščititi češkoslovaško poljedelstvo V tem smislu je bila sestavljena tudi resolucija, ki naglaša, da je domače poljedelstvo prišlo že do mej tega, kar more še prenesti, in da je zato ena izmed najvažnejših nalog države, da zagotovi poljedelcem poceni kredite. Nadalje poudarja resolucija potrebo po moratoriju za neplačane davke in zahteva odločne ukrepe proti inozemski špekulaciji s povišanjem carinske tarife in s poostritvijo formalnosti za uvoz tujega blaga. **Tako bi se moral prepovedati uvoz istih poljskih pridelkov, ki jih ima Češkoslovaška doma dovolj.**

Glede trgovinskih pogodb pravi resolucija, da Češkoslovaška nima nobenega interesa da bi sklepala trgovinske pogodbe z državami, ki ne morejo gladko plačevati češkoslovaško blago, ki ga uvažajo

Kar se tiče ravnotežja proračuna zahteva agrarna stranka, da se ravnotežje doseže s prihranki, kar bi obenem tudi zagotovilo ugoden tečaj češkoslovaške krone.

Uvoz živine, mesa, mleka in drugih živinskih proizvodov bi se moral prepovedati, ker razpolaga Češkoslovaška z zadostnimi količinami živine za domačo porabo. Kakršen je danes položaj češkoslovaskega gospodarstva, bi bilo zlasti treba povišati carinske postavke na uvoz svinj in uvesti najstrožjo veterinarsko kontrolo na mejah.

Glede žitnega režima izraža resolucija potrebo po ustanovitvi trgovske organizacije, ki bi uravnavala uvoz cerealij in določila zanje najnižje cene na domačih tržiščih. Izvršilni odbor agrarne stranke misli, da bi bilo treba uvoz pšenice in rži sploh prepovedati.

Kratki, ki so hudo trpeli zaradi vremenskih neprilik, kakor Slovaška in Podkarpatska Rusija naj se oskrbe z zadostnimi količinami kromoirja, da se tako čimprej uredi vprašanje mešanja alkohola z bencinom, da se ublaži kriza, ki vlada pri pridelovanju rdeče pese in pri izdelovanju kvasa, pri pridelovanju konopelje in sočivja, in da se odpravijo težkoče, v katerih se nahaja industrija svile.

Naposled zahteva izvršilni odbor agrarne stranke sprejetje zakona o poravnavi škode, ki so jo trpeli kmetje, in o izplačilu odškodnine za škodo, ki so jo napravili bolševiki pri vpadu na Slovaško. Sistem podeljevanja podpore brezposelnim naj se postavi na nov temelj in uvedeta pri teh podporah kar največje varčevanje in najstrožja kontrola.

Pomožna akcija vlade za siromašne sloje

Beograd, 27. januarja. AA. Socijalna sekcija poslanskega kluba je imela snoči v veliki dvorani Narodne skupščine plenarno sejo. Prisostvoval ji je tudi minister za socijalno politiko in narodno zdravje g. **Pucelj.**

Na dnevnem redu je bilo vprašanje prehrane siromašnega prebivalstva. Predsednik sekcije dr. **Stojadinović** se je uvodoma zahvalil ministru Puclju za prisotnost in ga prosil za sporočilo kaj je vlada storila za prehrano siromašnega prebivalstva.

Minister za socijalno politiko je najprej pojasnil, kako je bila prehrana zadnje dni reorganizirana z novim pravilnikom. Prehranbena služba bo osredotočena na enem mestu. Po novem pravilniku se bo razdeljevala hrana siromašnemu in lačnemu prebivalstvu brezplačno in vnaprej. Za onemogle starčke bo hrana brezplačna in brez protiusluge, drugi pa bodo morali za prevzeto hrano opraviti odgovarjajoče delo pri javnih gradnjah. Gospod minister je v tej zvezi opozoril na okolnost da bodo o tej podpori v hrani lahko odločali tudi sami sreski poglavarji na predlog občin povsod tam, kjer bo sila velika in kjer ne bo mogoče čakati na večje načrte, ki zahtevajo mnogo dela in truda Zato bo mogoče izgotoviti javne gradnje tudi tam, kjer ne bodo potrebna posebna tehnična navodila.

Drugi prebivalci manj siromašnega položaja ki pa trpe na pomanjkanju hrane, bodo prejemali nakazila za brezplačen prevoz hrane. S tem bo pomagano tudi temu delu prebivalstva. Poskrbljeno je nadalje za zadostno število železniških vozov, in sicer tako za hrano, ki se bo podeljevala za javna dela, kakor tudi za prevoz hrane z brezplačnimi nakaznicami.

Težišče vsega posla je sedaj na sreskih načelstvih. S tem bo ta služba poenostavljena in rešena nepotrebne navlake. Sreski načelniki so najbolj poklicani, da neposredno rešujejo vsa ta vprašanja in da vsak čas ugotove, v kakšnem položaju je prebivalstvo.

Za ministrom Pucljem je govorilo še večje število poslancev, zlasti iz pasivnih krajev. Gospod minister je dal vsakemu poslancu potrebna pojasnila ter obljubil, da bo tudi v bodoče prisostvoval sejam socijalne sekcije kluba, kadar bodo na dnevnem redu vprašanja večjega socijalnega pomena

S tem je bila seja končana.

Smrt matere poljskega zunanjega ministra

Varšava, 27. januarja M. V ponedeljek je preminila v starosti 73 let mati zunanjega ministra Zaleskega. Vest o smrti svoje matere je prejel dr. Zaleski na potu v Ženevo.

Mednarodni kongres matematikov

Bern, 27. januarja AA. Od 4. do 12. septembra se bo vršil v Curihu mednarodni kongres matematikov. Kongresu bo predsedoval kot častni predsednik prezident švicarske konfederacije Motta švicarski notranji minister Mayer pa bo član častnega odbora tega kongresa.

Reparacije in politični dolgovi

Za prošli teden napovedana konferenca v Lozani je odložena na boljše čase. Podoba je, da se svet več ne zanaša na mednarodne konference, kojih zaključki so le prečesto postali takoj neveljavni, čim so diplomati podpisali dogovore, jih zapečatili ter se razbežali na druge sestanke Danes je možno pričakovati rešitve zamotanih gospodarsko-političnih vprašanj samo od kakšne izredno močne pobude, ki bi se ji pridružili vsi bivši zavezniki ali pa od kakšne kasnejše konference na kateri bi zastopniki držav ne stali pod domom današnjega razpoloženja.

Velika ugodnost za tak razvoj je okoliščina, da poteče Hoovrov moratorij šele čez pet mesecev in da tudi medzavezniške anuitete Ameriki zapadejo v plačilo večinoma šele 15. junija Nemški upniki v Evropi in generalni upnik vseh teh Amerika, bi imeli torej dovolj časa, da se sporazumejo za skupen nastop. Nemčija se je vrnila k staremu priljubljenemu orožju svoje diplomacije: brutalnemu presenečenju. Ustvarila je paradoksno stanje, ko se dolžnik brani moratorija, ki mu ga nudijo upniki, obenem pa zahteva lozanski sestanek, kjer naj upniki vzamejo na znanje nemško odpoved vseh dolgov za večne čase. Jasno je, da se upnikom ne mudi k tako malo vabljivi ceremoniji, marveč hočejo vsaj teh pet mesecev porabiti za izmenjavo misli. Macdonald in Laval že delujeta v tem pravcu in njun sestanek bo odločilnega pomena za ves nadaljnji potek.

V času, ko je vse na tehtnici in ko se Amerika odreka sodelovanju pri rešitvi svetovne zadolžitve, ne bo nezanimivo ako nekoliko posvetimo v ta finančni gordijski vozel, ki bi ga Amerika lahko z enim mahom presekala.

Ko je padla prva beseda o nemških reparacijah in so zmagovalci prišli s svojimi zahtevami, se je takoj videlo, da se od centralnih sil povzročena vojna škoda sploh ne da oceniti in še manj poravnati Nemci so prvotno sami privolili v višino odškodnine 100 miljard mark. Pri proučevanju načina odplačevanja pa se je izkazalo, da se teh milijard skoro ne da amortizirati. Po dolgotrajnih pogajanjih je končno Youngov načrt določil nemške dajatve na okroglo vsoto 336 milijard mark, ki se obrestujejo po 5 odst. letno, ter prednišal Nemčiji tudi posamezne anuitete do leta 1988., ko bi bil končno poplačan ves dolg.

Tako konsolidirani dolgovi Nemčije z obrestmi vred znašajo do l. 1988 ogromno vsoto 114 miljard mark Zato morajo biti tudi anuitete večje ter se njih višina giblje od poldruge milijarde do dveh milijard letno.

Od teh nemških plačil odpadejo na posamezne države naslednji skupni zneski, ki bi jih upnice prejele, ako bi se Nemčija do konca točno držala Youngovega načrta: Francija 59, Anglija 21, Italija 17, Belgija 6, Jugoslavija 4 in ostale upnice 3 in pol milijarde mark. Te države pa so zadolžene v Ameriki po naslednji lestvici: Anglija 46 in pol, Francija 28 in pol, Italija 10, Belgija 3 milijarde mark, ostali dolžniki skupno 600 miljonov in Jugoslavija 400 milijonov mark. Nemški upniki dolgujejo tedaj Ameriki skupno okoli 89 milijard mark. Iz tega sledi, da dobi od celotne vsote 114 milijard nemških plačil zaveznikom Amerika celih 89 milijard in da predstavlja samo razlika med obema številoma znesek pravih reparacij.

Iz navedenih številk bo vsakomur jasno, da je Amerika oni generalni upnik, ki ima ključ do te zamotane mednarodne situacije. Amerika na eni strani izterjuje z neizprosno odločnostjo dolgove, na drugi strani pa s sličnimi prijemi, kakor je Hoovrov moratorij, daje potuoh glavnemu dolžniku ter ga s tem potrjuje v njegovi odpornosti. Številke pa tudi dokazujejo, da bi zmanšanje nemških dolgov za celotni znesek ameriških terjatev ne prizadelo enako vseh držav. Francija bi ohranila polovico nemških dajetev. Anglija slednje ne krijejo niti polovico njenega ameriškega dolga, Belgiji bi tudi ostala čista polovica zneska, ki bi ga dobila od Nemčije, Italiji pa bi ostala znatna vsota 7 milijard mark kot prebitek.

Naša država bi po Youngovem načrtu prejela od Nemčije vsega 3843 milijonov mark, Ameriki pa dolguje od tega le 400 milijonov. Razen tega ameriškega dolga (5329 milijonov dinarjev), smo dolžni še Angliji 4054 milijonov dinarjev, Franciji 3300 milijonov in pod naslovom reliefnega dolga raznim državam še 400 milijonov dinarjev. Skupni znesek našega vojnega dolga je okoli 13 milijard dinarjev, na eno nemške odškodnine in reparacije pa bi dobili 50 milijard dinarjev. Naša izguba bi bila tudi tedaj znatna, ako se brišejo tako nemške zadolžitve, kakor medzavezniški dolgovi

Znatna in občutna tem bolj, ker je naša država v vojni največ trpela in smo se morali, kakor smo opozorili že v enem svojih zadnjih člankov takoj po končani vojni doma in v inozemstvu zelo zadolžiti, da smo lahko popravili vsaj najhujšo škodo, povzročeno naši zemlji od sovražnih vojsk.

Stališče nemških upnikov napram Nemčiji je v toliko jasno, da so vsi pripravljeni popustiti na reparacijah Nemčiji toliko, kolikor bi Amerika popustila od svojih terjatev. Razlikujejo se samo v načinu, kako naj se izvrši brisanje mednarodnih obvez. Anglija, ki dolguje Ameriki več, kakor bi imela dobiti od Nemčije, je za splošno črtanje političnih dolgov, Francija je pripravljena popustiti v onem razmerju, kolikor bi popustila Amerika, Italija, ki dolguje znatne vsote Franciji in Angliji, pa propagira misel, naj evropske države najprej brišejo medsebojne dolgove, nakar da bo Amerika prisiljena storiti isto. Generalni upnik preko morja noče slišati o nobenem popustu generalni dolžnik Nemčija pa zopet odklanja vsako plačilo. Morda bosta Lava in Macdonald v bližnjih dneh našla kako obliko, na katero se bodo zedinili vsi upniki. Na njo bi morala končno le pristati tudi Nemčija nakar bi pač tudi Amerika morala temeljito izpremeniti svoje sedaj neuklonljivo stališče

Omenili smo že, da je časa pet mesecev preden pride do odkritega razdora morda bodo ta čas državniki, denarniki in diplomatje le našli izhod iz nevzdržnega položaja.

Čitajte tedensko revijo
»ŽIVLJENJE IN SVET«

Katastrofa angleške podmornice

O ponesrečeni angleški podmornici »M 2«, s katero se je potopilo 60 mož, še ni nobenega sledu

London, 27. januarja AA. Včeraj je izginila pri pomorskih vajah v Rokavskem prelivu angleška podmornica s posadko 50 mož. Pozno snoči je admiraliteta objavila o tem dogodku naslednje poročilo:

Nocoj je prispela vest, da se je blizu Portlanda potopila ob 10.30 dopoldne podmornica M 2. Od tega časa ni podmornica dala od sebe nobenega znaka več.

Rušilci in podmornice iz Portlanda preiskujejo morje, kjer so poslednjič opazili potopljeno podmornico. Ladje so storile vse, da stopijo z njo v zvezo.

Po daljšem iskanju je ob 12.40 prispelo poročilo, da so tri milje zapadno od Portlanda zapazili na peščenem dnu stvar, ki bi mogla biti potopljena podmornica. Nato so odhiteli na označeno mesto z vso naglico rešilni čolni in potapljači iz Portsmoutha.

Podmornica M 2 se je vadila sama. Ob 10.11 dopoldne je javila da je pričela z vajami. Popoldne je ladja-matica za podmornice javila, da je izgubila zvezo s podmornico M 2. Ker se podmornica ob 4.15 še ni vrnila, so takoj poslali rušilce in podmornice, da jo poiščejo. Medtem so mobilizirali v Portlandu vsa razpoložljiva rešilna moštva in potapljače.

Davi zgodaj je prispel na mesto, kjer naj bi ležala podmornica M 2 podadmiral Little, poveljnik podmornic v Portsmouthu. Danes opoldne so podmornico še iskali.

M 2 so gradili od l. 1916. do 1920. Leta 1927. so odstranili s podmornice top 12 palcev in namestili na njegovo mesto malo vodno letalo tipa »Parnell Pixie«. Podmornica tega tipa ostane v sili pod vodo lahko 48 ur.

Podmornica M 2 je opremljena z najmodernejšimi rešilnimi napravami. Ima tudi Davisov rešilni aparat, s katerim se je rešilo lani junija 6 mož potopljene podmornice »Poseidon«.

London, 27. januarja s. **Po vesteh, ki jih je dobila admiraliteta dopoldne, še vedno ni točno določeno, kje se je potopila podmornica M 2 Snočno najdbo v Rokavskem prelivu so v prvi naglici zamenjali in vse se zdi, da gre za starejšo potopljeno ladjo. Poizvedovanja se mrzlično nadaljujejo; na delu so razen iskalcev min, torednih rušilcev in podmornic tudi vodna letala. V izgubljeni podmornici je bilo 53 mornarjev, 6 oficirjev in 1 letalski narednik.**

Nova proga od Velesa do Prilepa

Naš jugozapad se odpira svetovnemu prometu

Skoplje, 26. januarja.

Jugozapadni del naše države, kar ga je niže Skoplja, je še danes takorekoč popolnoma odrezan od ostalih delov države in zunanjega sveta. V prometnem pogledu seveda. Ozkotirne železniški progi (60 cm), ki vodita od Skoplja preko Tetova, Gostivarja in Kičeva v Ohrid in Strugo ter iz Gradskega v Prilep in Bitolj, se ne moreta smatrati za prometni sredstvi, ki bi le količkaj prihajali v poštev pri današnjem domačem blagovnem prometu, kaj šele mednarodnem. A v pogledu tujskega prometa, kateremu bi se v teh turistično res še skoraj popolnoma »deviških« krajih s svojimi velikimi naravnimi lepotami mogel odpreti kar najširši razvoj, sta popolnoma brezpomembni. Na drugi strani pa je nekdaj tako mogočno trgovinsko središče Bitolj sicer res zvezano s Solunom z normalnotirno železniško progo, ki gre celo tudi do Prilepa, toda ker odtod ni zveze proti severu, je ta železniška proga, ki že par kilometrov niže Bitolja prehaja na grška tla, v resnici le od debla odsekana veja, ki se suši in suši. Potreba, da se vsi ti kraji zvežejo z normalnotirno železnico z državnim središčem in preko niega z vso državo, je tako nujna, da so se poklicani činitelji sedaj vendarle odločili, da se nemudoma začne goditi normalnotirna proga, ki naj zveže Bitolj z Beogradom. Pomladi se začne graditi proga Veles - Prilep. Finaciranje je prevzela pariška banka Ste Eune de Credit Foncieret de Banque, gradbena dela pa beograjski tvrdki »Rekord« in »Feniks«.

Dolžina nove proge bo znašala 85 kilometrov. Od Velesa bo vodila ob prilepski cesti in po dolini Topolke. Odtod prehaja po 18 km v dolino Babune po babunski ravnini do vasi Bogomila. Par kilometrov nad to vasjo se zarije v poltretji kilometer dolg predor, ki se odpira na prilepsko polje pri vasi Gostiražne. Proga se vije nato okoli gradu Kraljeviča Marka in se v Prilepu stika z bitoljsko-solunsko progo.

Proga je večinoma planinskega značaja in ima na več krajih vzpona do 25 na tisoč. Najvišja točka, do katere se vzpne železnica, je 710 m nad morjem, na razvodju med Crno Reko in Babuno, kjer se izvrta še omenjeni predor.

Med Velesem in Prilepom bo osem postaj in tri postajališča: Orizari (postajališče), Čaška, Stari Grad, Omorani, Soglje, Bogomile, Oreše (post.), Gostiražna, Slepče (post.), Brajilovo in Možučište. Poleg velikega predora bo na progi še 16 manjših od 100 do 800 m dolžine. Večja mosta bosta na Topolki in Babuni, manjših pa bo okoli 200. Vsebina del v prsti in kamenju bo znašala poldrugi milijon, v zidu in betonu pa 110.000 kubičnih metrov.

Nova proga bo vodila po ozemlju, ki je slavno znano iz dobe vstaških bojev proti Turkom in bolgarskim četašem, pod vojvodo Jovanom Babunskim, in se odlikuje z doslej vnanjemu svetu še popolnoma neznanimi naravnimi lepotami. In vsepovsod neprecenljive vrednosti spomeniki srednjeveške srbske zgodovine in prosvete, dobro ohranjeni in varovani. Obenem pa bo ta proga nova zveza našega severa ne samo s prerodovitno Metohijo, kjer rodi vse, od pšenice do riža in južnega sadja in od tobaka do bombaža, temveč tudi s Solunom, kar bo velikanskega pomena za kar najhitrejši razvoj prometa med Severno Evropo ter Egejskim in Sredozemskim morjem. Samo med Skopljem in Velesom bo kakih 40 km skupne proge, ki se bo morala razširiti v dvotirno, drugače pa bosta dve samostojni zvezi Beograda s Solunom: glavna preko Niša in Gjevgelije, druga preko Kosovske Mitrovice - Skoplja - Velesa in Bitolja!

Kakor se zatrjuje, se bo v kratkem začela goditi tudi normalnotirna proga Skoplje - Tetovo - Ohrid ter zveza med Bitoljem in Ohridom preko Resna. Ko se dovrše vsa ta dela, bo južni del naše države v resnici popolnoma odprt domačemu in tujemu prometu, gotovo v največjo korist vseh teh predelov in vse naše države.

Izpred goriškega sodišča

Gorica, 27. jan. ž. V ponedeljek se je pred goriškim sodiščem zagovarjalo več Slovencev, ki so jih obtožili, da so brez potnega lista prekoračili mejo. Obsojeni so bili 23letna Gabrijela Bandelj iz Šanjela na 3 mesece ječe in 2000 lir globe; 19letni Ratislav Maraš iz Steverjana na 3 mesece ječe in 2100 lir kazni: 20letni Pahor in 19letni Bernard Marušič iz Črnega vrha, vsak na 5 mesecev zapora in 200 lir kazni; 19letni Viktor Kavčič iz Črnega vrha nad Idrijo na tri mesece zapora in 2000 lir denarne kazni.

Gorica, 27. jan. ž. V bližini Grgara nad Gorico je 26letni kmetski fant Josip Jenšček kopal na njivi in z motiko udaril po granati, ki se je zarila v zemljo še za časa svetovne vojne. Granata je eksplodirala in ga vsega raztrgala. Včeraj so nesrečno žrtev pokopali.

Človekoljubno delo RK v rudniškem revirju

Trbovlje, 27. januarja.

Krajevna organizacija Rdečega križa deluje zelo marljivo, vendar vlada med našim prebivalstvom ravno za to organizacijo kaj malo zanimanja, kar je pokazala udeležba na občnem zboru 22. t. m. v rudniški restavraciji. Delo je tiho, brez posebne reklame, vendar zelo intenzivno. Da vlada ravno za to humanitarno organizacijo pri nas tako malo zanimanja, bo najbrže vzrok, da imajo v Trbovljah veliko število društev, tudi humanitarnih, pri katerih so pa člani povsod eni in isti, zato postajajo društva posebno za one, ki so navezani na stalne dohodke, veliko breme. Naj bo že kakoli, vendar bi se moralo ravno Rdečemu križu posvečati nekoliko več pažnje.

Občni zbor je vodil predsednik g. učitelj Omerzu, ki je v uvodu nazdravil najvišjima pokroviteljima, kralju in kraljici. Društvo je julija lani odposlalo 29 bolehnih otrok na okrevanje v Gornji grad damski komite je prehranjeval z mlekom dnevno okrog 100 siromašnih otrok vodenske šole sodeloval je v pomožnem odboru, ki je preskrbel večjemu številu šolskih otrok za zimo toplo obleko in obutev V posebno nujnih primerih je podeljeval RK tudi [illegible] posameznikom. Poleg tega je otvorilo društvo tudi višji samaritanski tečaj, ki ga poseča 63 oseb Društvo šteje 5 stalnih 62 rednih in 245 pomožnih članov

Pri volitvah je bil izvoljen stari odbor Sestavljen je bil delovni načrt za l. 1932 ki predvideva med drugim: ferijalno kolonijo, mlečno prehrano za revne šolarje višji samaritanski tečaj itd Da bi si društvo pridobilo vir stalnih dohodkov se je razpravljalo o pridobitvi koncesije za kino To vprašanje se zaenkrat samo proučuje in se bo pristopilo k realizaciji, ko bodo dani vsi pogoji. Na prebivalstvo apeliramo, da podpira društvo v njegovem nesebičnem delovanju

Svetosavske proslave v Beogradu

Beograd, 27. jan. v. V proslavo Sv. Save so se vršile danes v Beogradu številne svečanosti. Posebno lepa proslava je bila na beograjski trgovski akademiji, ki je povabila v goste tudi trgovske akademike iz Zagreba, Ljubljane in Sušaka. Iz Ljubljane je prispela deputacija 18 trgovskih akademikov pod vodstvom prof. Prezlja Beograjski akademiki so svoje ljubljanske tovariše svečano sprejeli. Ko je profesor Prezelj sporočil v lepem govoru pozdrave slovenske trgovske akademije, so v dvorani priredili burne aklamacije in ovacije Slovencem. Proslavi na trgovski akademiji je prisostvoval tudi trgovinski minister g. dr. Kramer v spremstvu načelnika oddelka za strokovno šolstvo g. Korenića.

Ob udeležbi najodličnejših predstavnic beograjskega ženskega sveta se je vršila proslava na ženski obrtni šoli. Svečanost je počastila s svojo navzočnostjo tudi Nj. Vel. kraljica Marija, ki jo je pri prihodu pozdravil minister za trgovino dr. Kramer z damskim odborom z gospo Lozaničevo na čelu. Proslavi so prisostvovali tudi tuji poslaniki s svojimi soprogami. Kolač je razrezala Nj. Vel. kraljica z ravnateljico zavoda in najboljšo učenko.

Enako lepe proslave so se vršile tudi na vseh ostalih šolskih zavodih, najodličnejša pa je bila seveda proslava na univerzi, kjer so bile razdeljene svetosavske nagrade Nj. Vel. kralja.

Proslava sv. Save v Pragi

Praga, 27. jan. h. Dopoldne so v pravoslavni cerkvi svečano proslavili praznik prosvetitelja srbskega naroda, sv. Save. Cerkvene svečanosti je opravil škof Gorazd. Zvečer se je vršil pod pokroviteljstvom prezidenta republike Masaryka in jugoslovenskega kralja Aleksandra velik ples, ki so se ga udeležili razen poslanika dr. Grisogona, zunanjega ministra dr. Beneša in drugih članov vlade ter številnih poslancev in senatorjev zelo številni člani jugoslovenske kolonije.

Vremenska napoved

Zagrebška vremenska napoved za danes: Pretežno oblačno, megleno, zmerno hladno, stalno. — **Situacija včerajšnjega dne:** Izobarična razdelitev je ostala nespremenjena. Anticiklon se je ohranil nad vsem evropskim kontinentom V naših krajih se je v poslednjih 24 urah celo ojačil, tako da je barometerski pritisk neobičajno visok, kar se zelo redko dogaja

Dunajska vremenska napoved za četrtek: Milo vreme bo trajalo dalje Pretežno jasno, ponekod megla po tleh, Jutranja slana.

Naši kraji in ljudje

Praznik naše omladine

Svetosavska proslava na Taboru in na univerzi

Ljubljana, 27. januarja.

Toliko mladine, kolikor je je bilo na letošnji praznik sv. Save v veliki sokolski dvorani na Taboru, Ljubljana že dolgo ni videla zbrane na enem mestu. Ob devetih uri je bila dvorana napolnjena do zadnjega kotička. Po cerkvenem obredu in sekanju kolača je nastopil kot slavnostni govornik prof. Ljuba D Jurkovič, ki je v obširno zasnovanem predavanju prikupno razložil mladini pomen in zasluge sv Save.

Nato je zapel mešani zbor učiteljiščnikov svetosavsko himno Sledile so številne deklamacije Prva je nastopila Ana Bijelićeva, učenka II razreda osnovne šole, s srbsko recitacijo »Rastko« ki jo je kljub svojemu osnemu letu podala tako odlično, da je vihar navdušenja povsem zasłužila. Za njo so nastopili: Čedomir Fovanović, dijak I razreda gimnazije s himno Srbov, Hrvatov i Slovencev od M Nikoliča-Rasinskega Sledila je deklamacija pesmi Sv Sava, ki jo je zložila profesorica Anica Černejeva, deklamirala pa Marija Juvančičeva. Solist Marko Matijan, dijak IV razreda učiteljišča, je nastopil s pesmima: »Moja kosa« in »Ti si ur'ce zamudila«, ki ju je zapel sicer malo tiho, vendar z odlično pevsko kvalileto. Sledili ste dve srbski deklamaciji in ena slovenska, nakar se je pojavil ženski zbor ljubljanskega učiteljišča, ki je odlično zapel Mokranjčeve štiri srbske narodne obredne.

Z vprav filmsko naglico so se vrstile nadaljnje točke sporeda. Angela Cerarjeva, dijakinja IV razreda učiteljišča, je z lepim sopranom zapela Devovo »Kanglico« in Adamičevega »Planinarja« Nato sta recitirala prvošolca Dušan Hadži in Stojan Hrovat Gradnikovo «Uedinjenje«. Sledilo je še enajst točk, deklamacije učencev osnovnih šol, dijakov in dijakinj. Vso proslavo pa je poživljal moški zbor učiteljišča, ki jo je tudi zaključil Pevske točke je vodil prof. Emil Adamič

Po končanem sporedu je sledila prosta zabava s plesom in godbo dravske divizije. Na proslavi so bili med drugimi odlični tudi gg divizijonar general Ilić, brigadni geneaal Dragomir Popović in profesor Presl kot zastopnik banske uprave. Cerkvene obrede je opravil prota Budimir. Domačin proslave pa je bil g. Ljubomir Dinovski, direktor Jadransko-podunavske banke

Proslava na Taboru je bila seve najlepša. Toda potrudili so se tudi ljubljanski šolski zavodi in je posebno učinkovit bil spored v telovadnici I realne gimnazije, ki so ga poslušale tudi vse one naše šole, ki že imajo šolski radio.

Lepa in svečana je bila, kakor vsako leto, proslava sv. Save na univerzi kralja Aleksandra. V slavnostno okrašeni dvorani so se pred 11. uro zbirali poleg dijaštva in profesorjev tudi povabljeni gostje. Kr. bansko upravo je zastopal načelnik dr. Stare, zastopnik divizijske komande je bil generalštabni podpolkovnik Sokolović, dalje so bili navzoči gg. škof dr. Gregorij Rožman, župan dr. Dinko Puc z gospo, konzularni zbor, predsednik višjega deželnega sodišča dr. Rogina, železniški direktor dr. Borko ter številni predstavniki naših korporacij in mnoge dame

Slovesnost je otvoril akademski pevski zbor pod vodstvom dirigenta g. Neffata z Jenkovo »Molitvijo«. Rektor g. dr. Alfred Šerko je v nagovoru pozdravil odlično družbo s poudarkom: »Dan sv. Save je praznik akademske mladine. Nj. Vel. kralj Aleksander I., čigar ime nosi naša univerza, je v spomin velikega posvetitelja in v vzpodbudo akademske mladine določil posebne nagrade, ki naj se ta dan razdelijo med nagrajene akademike.« Po tem uvodu je g. rektor nad pol ure predaval o človeku kot psihofizičnem bitju. Predavanje, v katerem je g. rektor definiral človeka kot bitje, sestoječe iz materijelne substance, izražajoče se v njegovi telesnosti, po drugi strani pa kot bitje, izživljajoče se v svoji duševnosti, so vsi prisotni poslušali z vso pozornostjo.

Nato so bile razdeljene nagrade. S filozofske fakultete so dobili: Franc Žekar 500 Din za delo »Osebnost in stil« Tone Penko 500 Din za spis »Domača imena rastlin in domači izrazi za znanstveno opazovanje rastlin« ter Anton Stupica 1000 dinarjev za »Gotsko arhitekturo na Štajerskem« Z juridične fakultete sta bila nagrajena Branko Premrov s 1000 Din za »Institut dispenzacij po pravu zapadne in vzhodne cerkve« in Svetozar Frantar s 600 Din za »Dedno pravo v srbskih in hrvatskih pravnih spomenikih.« Z medicinske fakultete je bil s 1000 Din nagrajen Virgil Krasnik za »Odvisnost kvalitativne krvne slike«. S teološke fakultete pa sta bila nagrajena Žitomir Janežič z 800 Din za delo »Domovinska ljubezen preroka Jeremije« ter Tomaž Kurent z 1200 Din za »Razmerje Minusijevega dialoga: Octavius do Ciprijana in Tertulijana«

Ob sklepu se je g. rektor v imenu univerze in njene akademske mladine najsrčnejše zahvalil Nj. Vel. kralju Aleksandru I. za velikodušni dar. Vsi navzoči so vladarju zaklicali gromek trikratni: »Živio!« Slavnost je zaključil akademski pevski zbor z državno himno.

Nova serija požigov

V štirih dneh dva požiga v konjiški okolici — Šesti požig v Černečah — Dva požara pri Murski Soboti

Konjice, 27. januarja

Kakor vse kaže, so se iz Savinjske doline razširili zločinski požigi tudi v naše kraje, kajti v štirih dneh smo imeli dva požara, pri katerih se je takoj videlo, da sta povzročena od zločinske roke. Danes teden je ponoči nastal ogenj v gospodarskem poslopju posestnika Kukoviča na Mlačah. Poslopje je bilo krito s slamo. Rešili so živino, krma pa je vsa zgorela. Pridni gasilci iz Loč so bili hitro na mestu ter so obvarovali druge objekte pred ognjem. Prispeli so tudi gasilci iz Poljčan, ki pa niso stopili v akcijo ker je bilo že vse končano. Gašenja so se udeležili tudi člani Gasilnega društva Zbelovo, ki je bilo nedavno ustanovljeno.

Posestnik Kukovič je za prvo silo dal svojo živino sorodniku Rupniku v oskrbo. Ker pa je v nedeljo pri tem posestniku nenadoma nastal požar, je jasno, da je na delu zločinec, ki hoče oškodovati posestnika Kukoviča. Gasilci iz Loč so tudi tokrat obvarovali stanovanjsko hišo ter rešili svinje iz gorečih svinjakov. Na pomoč so prihiteli tudi gasilci iz Žič in Konjic, a je bilo medtem že vse opravljeno. Pri gašenju je dobil neki gasilec iz Loč precej hude opekline po obrazu.

Oba požara sta bila podtaknjena. Prvotne vesti, ki so prišle tudi v ponedeljkovo »Jutro«, da je ogenj nastal od gorečega ogorka cigarete, so popolnoma ovržene in tudi to ni res, da bi bil posestnik Kukovič upokojen železničar. Kukovič je bil zavarovan za 12.000. Rupnik pa za 16 tisoč dinarjev, škoda pa je cenjena pri prvem na 50.000, pri drugem pa na 60.000 dinarjev.

Okrog 3000 Din škode imajo tudi gasilci iz Loč, ker so jim med gašenjem popokale cevi.

★

Guštanj, 27. januarja

Tik ob državni meji blizu Dravograda je prijazna vas Černeče, kjer navadno poteka življenje v zimski dobi dokaj enolično. V zadnjem času pa so prebivalci zelo razburjeni, kajti vas je doživela že šest požarnih nesreč, ki se jih ne more imenovati drugače kakor zločinske požige. Vsi požari so bili pozno v noči in tako tudi zadnji pri posestniku Cehnerju. Domačini so že trdno spali, ko je začelo goreti v gospodarskem poslopju, v katerem so bile velike zaloge sena in slame. Ogenj se je tako hitro širil, da je bila vsaka pomoč zaman. Gospodarsko poslopje je z vsemi zalogami pogorelo do tal.

Kakor rečeno, je to že šesti požar z vsem obeležjem zločinskega dela. Ljudstvo je zelo razburjeno, kajti vse preiskave, ki so se vodile doslej, so ostale brez uspeha.

★

Murska Sobota, 27. januarja

Le redkokdaj vznemirja murskosoboško prebivalstvo požarni rog. V ponedeljek pa je gorelo v Borejcih pri posestniku Ivanu Horvatu. Zgorela sta skedenj in hlev ter se je ogenj naglo širil tudi na drugo poslopja Začelo je goreti tudi pri posestniku Erjavcu. Vsa gasilna društva iz okolice so prihitela na pomoč in med njimi tudi oddelek gasilcev iz avstrijske Radgone, ki je nastopil z motorno brizgalno. Združenim gasilcem se je posrečilo ogenj lokalizirati. Škoda, ki jo trpi posestnik Horvat, je znatna. Domneva se, da je bil ogenj podtaknjen. V okolici je bilo v zadnjem času že več požarnih nesreč, ki jih je povzročila najbrž zločinska roka iz maščevanja

Do tal je zgorel tudi v noši od ponedeljka na torek Majcnov mlin ob Muri. Mlinar je pozno v noč mlel koruzne storžke, ki jih rabijo za otrobe. Mlinska naprava se je razgrela in iskre od nje so povzročile nesrečo. Ogenj je izbruhnil ob 4. zjutraj in je škoda precej velika, ker so reševalci prispeli prepozno

Elitni kino Matica
Telefon 2124

Danes premiera ob 4., ½8 in 9¼ zvečer

BERLIN Aleksandrov trg

Ganljiva, iz vsakdanjega velemestnega življenja vzeta povest o težaku Francu Biberkopfu

Po istoimenem romanu Alfreda Döblina.

V glavni vlogi največji karakterni igralec Nemčije

Heinrich George

Dopolnilo najnovejši Foxov zvočni tednik!

Janez Dernovšek – umrl

Hrastnik, 27. januarja.

Ves zdrav in čil kljub svojemu 71. letu je hodil še zadnje dni okrog svoje hiše in posestva ter za Savo, opazujoč ljubke bistre ribe. V ponedeljek opoldne pri obedu pa ga je zadela kap. In v torek ob 7. zjutraj je moral Janez Dernovšek, gostilničar in posestnik v bližini hrastniške postaje nastopiti večno pot v visoke revirje.

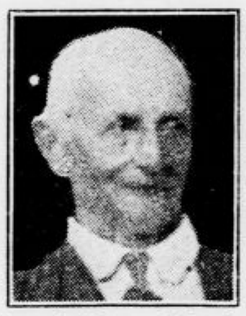

Pokojnik je bil hrastniški domačin. Rodil se je 1861. v naši lepi Dragi kot kmečki sin. Poročil se je 1885 z domačinko iz ugledne Roševe hiše. Po 45 letih skupnega življenja ga je predlanskim za vedno zapustila gospa Lojzka, teta znanih hrastniških narodnjakov Rošev. Blagi pokojnik je bil izkušen lovec in ribič. Njega, starešino zelene bratovščine so radi poslušali posebno mlajši tovariši lovci. Potuhtal je dostikrat originalne lovske potegavščine, šegav je ostal do smrti. Kljub svoji šaljivosti pa je stopil sila resno in preudarno na plan, kadarkoli je bilo treba. Posebno v narodnostnem pogledu se je vedno pokazal kot cel mož. Nikdar ni klonil tilnika pred tujcem, ki je hotel pred vojno popolnoma ponemčiti našo dolino. Redke so časih bile slovenske zastave v Hrastniku, toda z Dernovškove hiše je plapolala ob vsaki slovesni priliki. Vzorno je vzgojil oba sinova, znanega mariborskega zdravnika specialista dr. Janka Dernovška in orožniškega komandirja Nandeta v Irigu v Sremu. Zemeljski ostanki nepozabnega našega najstarejšega gostilničarja in velikega prijatelja prirode bodo položeni k večnemu počitku prav blizu rojstne hiše, na pokopališču v Dragi v četrtek ob 9. Naj bo »Jutrovemu« zvestemu bralcu lahka domača zemlja! Ohranili ga bomo v častnem spominu.

Podivjani psi

Ljubljana, 27. januarja.

Predlanskim so ugotovili v okolici Kamnika, da so prihajali s štajerske strani lovski psi, ki so trgali ovce. Vse to je šlo nato na rovaš medveda. Podoben primer se je dogodil tudi v Karavankah, v okolici Begunj, kjer sta dva psa, križanca med ovčarjem in lovsko psico, raztrgala okoli 30 ovac. V mnogih primerih, ko so ljudje dolžili volkove in medvede, so bili krivci psi, po večini nemški ovčarji.

Pretekli teden smo čitali, da sta prišla v Št. Vid dva »volka«, ki sta napadala pse. Pa tudi v Poljanski dolini so pravili, da so zasledili volkove. V nedeljo pa sta bila volka razkrinkana: Batelinijev lovec Kopač je ustrelil v Šišenskem hribu dva nemška ovčarja, ki sta prignala srno, prav po načinu, kakor to delajo volkovi. Za spehano srno sta psa pritekla tiho, ne da bi lajala. Oba ustreljenca sta bila lepo rejena, kljub temu, da sta se potepala že dolg, bržčas tudi v Poljanski dolini. Živela sta pač samo od ropa.

Škoda, ki jo povzročajo taki psi po loviščih, je neprecenljiva. Pa tudi lovec Svete, ki nadzoruje tomišeljsko lovišče, je božične dni komaj rešil življenje spehani srni, ki sta jo preganjala do onemoglosti dva dobermana.

Skrajni čas bi že bil, da bi se vsaj nekoliko omejilo število psov po deželi in tudi v mestih jih je preveč. Če že ljudje hočejo imeti pse, naj ne rede najrazličnejših mrh, marveč naj gledajo na čistost pasme. Čim lepši bodo psi, tem bolj bodo lastniki sami pazili nanje in preprečili podivjanje in klatenje.

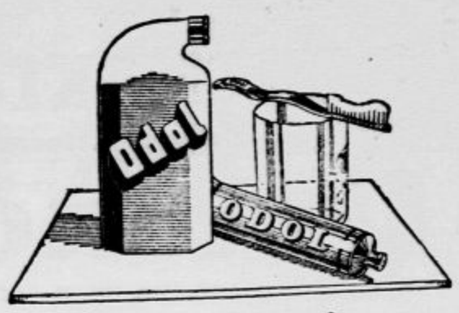

Zobje so dragoceni.
Ne delajte eksperimentov, uporabljajte preizkušeno sredstvo.
ODOL se je v 40 letih izkazal povsem svetu.
ODOL ni nikoli razočaral.

Na zimskem sejmu Divje kože

Le s složnim nastopom bomo vzdržali svetovno ceno

Ljubljana, 27. januarja.

Splošna svetovna kriza, ki jo občutimo pri vsakem koraku, je strašila naše lovce, zalagatelje »Divje kože«. Nadalje pa tudi lanska, ne posebno ugodna prodaja je učinkovala precej porazno na našo skupno prodajo kožuhovine. Ker so v nekaterih primerih prodajali kožuhovino lovci pod roko bolje, kakor pri skupni prodaji, so mnogi jeli širiti nezaupanje proti »Divji koži« kljub temu, da je edini namen te organizacije, pomagati našim lovcem in obdržati kožuhovini svetovno ceno.

Počasi so prihajale pošiljke, toda proti koncu se je zbralo le precej blaga. Kar je bilo premalo domače robe, so jo nadomestili lovci iz Bosne in Hrvatske. Večina kožuhovine iz dravske banovine je bila slabše vrste. Podoba je, da je bila boljša domača kožuhovina oddana prekupčevalcem. Toda pri prodaji izven »Divje kože« so kupci plačevali za več kakor 20 odstotkov nižje, kakor pri skupni prodaji. Seveda je bilo tudi letos posebno zanimanje za prvovrstno blago. Dočim je bila povprečna cena za gorske lisice 200 do 250 Din, je dosegla najlepša lisičja koža menda iz Kočevskega, izredno ceno 450 dinarjev. Poljske lisice so plačevali od 170 do 200 Din, kar je gotovo lep denar in tudi precej nad ceno svetovnega trga.

Pri kunah zlaticah so se kupci zanimali za temno kožuhovino. Temne so plačevali od 560 do 600 Din, svetle pa od 450 do 500 Din. Žal, da je bilo le prav malo lepih eksemplarjev. Iredno lepe so bile kune belice, ki so dosegle višjo ceno, kakor njihove zlatogrle sestrice. Cena se je sukala od 560 do 620 Din. Najlepša koža med vso prodano robo je bila dobro prikrojena in tudi v kvaliteti prvovrstna koža kune belice, ki je bila izžrebana za 760 Din

Ostala kožuhovina pa je nekoliko padla. Dihurje, srednje blago, so plačevali po 90 do 120 Din, veverice 4 Din, za ostalo kožuhovino: divje zajce, jazbece, domače mačke, polhe in kunce pa ni bilo povpraševanja.

Medvedov, volkov in vider je bilo prodanih le par komadov. Znaki kažejo, da so se cene boljši kožuhovini ustalile, dočim nekaterim vrstam cena še vedno pada. Kakor vedno, smo imeli priliko videti tudi tokrat, da bomo dosegli uspehe le pri skupni prodaji, kajti tuji trgovci, ki so letos kupovali za Anglijo, Ameriko, Avstrijo, Nemčijo, Italijo in Švedsko, imajo interes samo na večjih količinah dobrega blaga. Da pa dosežemo boljše cene pri skupni prodaji kakor pri prodaji pod roko, dokazuje dejstvo, da oddajo vsako leto prekupci ponoldne svoje blago v prodajo »Divji koži«.

Naj bi že enkrat uvideli naši lovci, da doseže lepo blago primerno ceno le takrat, če je več robe skupaj. Ker bo prihodnja dražba 21. marca, naj bi tisti, ki doslej svoje kožuhovine niso prodali, kmalu oddali vse na ljubljanskem velesejmu za pomladno prodajo.

Tovarna prodana za dolg, ki ga ni bilo

Beograd, 25. januarja.

»Jutro« je v sobotni številki poročalo o skoraj neverjetnem, pa vendarle le preresničnem dogodku, da je bila beograjskemu industrijcu Aleksandru Nikoliću prodana za 11.000 Din na javni dražbi njegova tovarna ledu, vredna 770.000 Din, in sicer za dolg upravi mestnega občinskega vodovoda, ki ga sploh ni bilo. V sobotnem poročilu je bilo tudi povedano, da je sodišče prve stopnje že dvakrat razveljavilo ono prodajo kot nedopustno in nezakonito, da pa se je mestna občina beograjska pritožila proti razsodbi in ima stvar sedaj v rokah beograjsko apelacijsko sodišče, ker je Nikolić zahteval, da mu mestna občina postavi tovarno v stanje, v kakršnem se je nahajala pred prodajo. Po prodaji so se namreč stroji, ki so bili vzidani v poslopje, demontirali, pri čemer je bilo seveda poškodovano tudi poslopje samo.

Apelacijsko sodišče je sedaj izreklo svojo razsodbo, s katero se odbija tožbeni zahtevek Aleksandra Nikolića, češ da je bila občina v pravu, da je prodala na dražbi Nikolićeve premičnine, h katerim so spadali tudi vsi tovarniški stroji, dasi so bili montirani, vzidani v poslopje. Nikolić, katerega je prodaja tovarne za dolg, ki ga sploh ni bilo, gospodarski popolnoma uničila in ga spravila takorekoč na beraško palico, se seveda ne bo zadovoljil s to razsodbo in njegov pravni zastopnik izjavlja, da se bo obrnil na kasacijsko sodišče, o katerem je prepričan, da bo izreklo drugačno končno razsodbo.

Vsa stvar pa je za Beograjčane še tem zanimivejša, ker so se te dni, odkar je bila sprožena tudi v mestnem občinskem odboru, začele ž njo vred zopet z vso vnemo izkopavati iz pozabnosti razne zaprejšnjo občinsko upravo zelo neprijetne stvari, zlasti pa vprašanje oddaje mestne občinske elektrarne nekemu švicarskemu društvu, kakor se trdi, na podlagi ponarejenega sejnega zapisnika mestnega občinskega odbora, s čimer je bila občina oškodovana za **kakih 135 milijonov din.**

Živčno bolnim in otožnim nudi mila naravna **»Franz Josefova« voda** dobro prebavo, jasno glavo in mirno spanje. Po izkušnjah znamenitih zdravnikov za živčne bolezni je uporabo **»Franz Josefove« grenčice** pri težkih obolenjih možganov in hrbtnega mozga najtopleje priporočati. **»Franz Josefova« voda** se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

KULTURNI PREGLED

„Ljubljanski Zvon“ v 52. letniku

Ravnateljstvo državnega konservatorija je priredilo v Filharmonični dvorani drugo letošnjo javno produkcijo svojih gojencev. Nastopili so učenci iz petja, klavirja, violine flavte, nadalje godalni kvartet in pa konservatorijski orkester. Mnogi izmed nastopajočih gojencev so se ugodno predstavili že na prejšnjih produkcijah.

Zanimiva je bila takoj prva točka, duet za dve flavti s spremljavo klavirja, ki so ga izvajali flavtista Čampa in Fatur ter pianistka Šaplja. Sledili so pianist Vodušek z dvema skladbama Borodina in Ljadova sopranistinja Sokova z Gluckovo in Donizettijevo arijo in konservatorijski godalni kvartet, ki je prvič izvajal Premrlov godalni kvartet. Kvartet, ki ga sestavljajo konservatoristi Pfeifer, Stanič, Šušteršič in Bajde, tvori že sedaj odlično vigrano celoto, ki se je odlikovala že na mnogih dosedanjih nastopih in od katere se nam obeta prvi slovenski kvartet. Premrlova skladba, od katere sta bila izvajana dva stavka, »Andante con variazioni« in pa «Scherzo«, je preprosta, nežna, melodijozna in komplicirana ter nudi izvajalcem mnogo priložnosti za izrazito igro.

Izmed pevcev sta še nastopila basist Petrovčič s štirimi samospevi in sopranistinja Zupanova. Oboje glasov kaže odlično izšolanost in obeta mnogo razvojnih možnosti Odličen je bil nastop violinistke Ornikove (iz šole prof. Šlajsa), ki je vzorno prednašala dva stavka Vivaldijevega violinskega koncerta v G - duru Končno sta konservatorista Lipovšek in Müller (iz dirigentske šole prof. Škerjanca) stilistično lepo podala Mozartovo D-dur simfonijo s konservatorijskim orkestrom. Mlado združenje je v kratkem času svojega obstoja pokazalo že zelo veliko delavnost in ambicijo, in izvajanje Mozartove simfonije je dokazalo, da je zrelo tudi za prednašanje velikih simfoničnih del. V njem lahko vidimo temelje bodoče slovenske filharmonije

Vse točke sporeda so bile naštudirane z vestnostjo in točnostjo, za katero jamčijo imena profesorjev. Solistične točke so spremljali na klavirju gojenci Gallatija, Lipovšek in Krmpotić. S. K.

Javna produkcija drž. konservatorija

Pravkar je izšla januarska številka novega letnika »Ljubljanskega Zvona«. Na uvodnem mestu je priobčen kulturno - politični članek Josipa Vidmarja »Drugi predlog«. Marijan Fuchs debutira v LZ z dvema pesmima: »Popotna elegija« in »Naši dnevi«. France Kralj v svojih »Opombah k slovenski literarno - umetnostni kritiki« glosira nekatere važnejše sestavke v naših revijah in listih, ki označujejo slovensko umetnostno kritiko. V prevodu O Škerlja je pričela izhajati daljša povest »Uganka«, spis ameriškega pisatelja slovenskega porekla Louisa Adamiča. O velikem angleškem mislecu Thomasu Carlyleu, čigar petdesetletnica smrti je potekla skoraj neopaženo, razpravlja v daljšem eseju prof. E. Spektorskij in obuja njegove zanimive, v marsičem še za naše dni veljavne nazore, iz novega romana Toneta Seliškarja »Nasedli brod«, ki ga bo že za veliko noč izdala Tiskovna zadruga, je priobčeno poglavje »Prvi dvomi«, ki nam obeta, da bo roman prav zanimivo in tehtno delo. Z ideino usmerjenostjo ali neusmerjenostjo slovenskih ženskih listov se bavi Milena Mohoričeva v članku »Sodobni slovenski ženski list«.

V Obzorniku je natisnjen Mrzelov govor o Cankarju: Ivan Rozman je v zvezi s Tesnierejevo študijo o Župančiču prispeval nekatere svoje misli o umetniški veličini Župančiča in Prešerna. Ivo Grahor obsežno ocenjuje Ocvirkovo redakcijo in uvod »Izbranega dela« Srečka Kosovela, Vinko Košak pa poroča o knjigah Mladinske matice. Zanimivo je Škerljevo poročilo o romanu »Dynamite« prej omenjenega Louisa Adamiča. Po Prezljevi oceni Baringove »Daphne Adeane« v Lebnovem prevodu beleži G. K. ameriško sodbo o literarno - kritičnem delu našega rojaka prof. Janka Lavrina; s to beležko se številka zaključuje.

Cena je ostala nespremenjena (120 Din na leto), obseg pa bo isti kot pri prejšnjih letnikih. »Ljubljanski Zvon« je še vedno največja mesečno izhajajoča revija, ki predstavlja slovensko leposlovno produkcijo in prinaša eseje, članke in kritike naših vodilnih intelektualcev. Tudi v novem letniku bo LZ zvest svoji dosedanji tradiciji: biti živo zrcalo našega duhovnega snovanja in stvarjanja.

Naroča se pri Tiskovni zadrugi v Ljubljani, Šelenburgova ulica 3.

Izreden uspeh domačega leposlovnega spisa. Zagrebška Biblioteka Novinarske zadruge Binoza je pred tedni izdala nov roman znanega pisatelja Gjure Volovića »Majstor duša«. Roman obravnava življenje duhovnika in njegov vpliv na kmečko ljudstvo Spisan je umetniško dostojno in ne kaže tendence, da bi duhovniško delo in poklic poniževal, razodeva pa polno resnico, ki jo je Vilović tem lažje povedal, ker je bil sam duhovnik. Roman »Majstor duša« je dosegel uspeh, ki menda nima primere med domačimi izvirnimi romani. Knjiga je izšla v 5000 izvodih in je bila v teku enega meseca popolnoma razprodana. Sedaj pripravljajo drugo izdajo. Gjuro Vilović je po poklicu novinar in živi stalno v Zagrebu. Doslej je izdal že več knjig, med njimi roman »Esteta«, povest »Medjimurje«, novelistični zbirki »Mandorlato« in »Hrv. sjever i jug«.

Miroslav Krleža in zagrebški gledališki kritiki. Znani pisatelj Miroslav Krleža je pravkar izdal v samozaložbi zanimivo polemično knjigo »Moj obračun s njima«. V nji obračunava z zagrebškimi gledališkimi kritiki in drugimi svojimi nasprotniki. Knjiga je spisana zelo živo, v stilu, ki ga pri nas piše samo Miroslav Krleža, zagrebški Karl Kraus. V njegovih polemikah se ponovno citirajo tudi beležke iz kulturnega pregleda v »Jutru«.

Komenskega spis »Orbis Pictus« bo izšel v srbohrvaškem prevodu Jovana M. Popovića pri Kohnu v Beogradu. To klasično delo stare češke književnosti izide v knjigi, ki bo imela poleg srbskohrvaškega prevoda tudi češki, francoski in nemški tekst. Štirijezična knjiga je na jugoslovenskem knjižnem trgu svojevrstna novost.

»Naš rod«. V 4. številki mladinskega mesečnika »Naš rod« so izšli pesniški prispevki Zdravka Ocvirka, Stana Kosovela in Venceslava Winklerja, nadaljevanje Ribičičeve povesti iz življenja žab (»Žabe«) z ilustracijami E. Justina, povesti in črtice Ludvika Mrzela, Bogomira Magajne, Oskarja Hudalesa, Lojza Zupanca in Oroslava Javornika, poučna sestavka Antona Podbevška in dr. Oskarja Reye in drugi prispevki. Številka je obilno in lepo ilustrirana.

»Nova Evropa« je priobčila v januarskem zvezku, ki je izšel te dni, prav v današnjih dneh potreben in pereč članek: »Za mirno rasudjivanje«. Pisec se obrača zoper one, ki negotovost in zmedo sedanje situacije, krize in drugih nadlog povečavajo s paničnimi glasovi o propasti zapadnega človeštva, o polomu civilizacije, o brezupnem položaju gospodarske krize itd. Pisec pravi, da pri nas še ni gospodarske krize, obstoji pa mnogo akutnejša in nevarnejša kriza, in od nje vsi trpimo: *kriza v naših glavah.* — Zanimiv članek je prispeval Jevgen Jelačić: »U vasijonskem prostoru«. V njem razpravlja o današnji kosmologiji in odpira čitatelju daljni pogled v tajne vesoljstva — pač živi kontrast prejšnjemu članku, ki govori o skrbeh današnjega človeka in človeštva, o nečem, kar se odigrava — idealno gledano iz vsemirja — le na majhnem atomu vesoljne materije. V daljši razpravi »Poezija i filozofija« je znani estet dr. Albert Haller nanizal nekoliko misli o empirizmu in estetiki, v zvezi s Heglovo filozofijo — I. F. Lukić skuša odgovoriti na vprašanje: »Privredna kriza ili moralna?« Sledijo še štirje članki gospodarskega značaja (J. Zubović, Srdić, dr. Kiršner, dr. Belin) in polemična replika o povojni Bosni in Hercegovini. Za prihodnje mesece obeta »Nova Evropa« posebni številki o Goetheju in o sodobni Nemčiji.

Doba klasičnih in psiholoških dram je minila! Tako misli Max Reinhardt po izjavi, ki jo je dal dopisniku »Observera«. Danes se išče nova oblika drame, ki bo izražala kulturno preobrazbo našega časa; takšno dramo si Reinhardt zamišlja kot kratko »revijo« najrazličnejših sodobnih problemov. Izjava je tem zanimivejša, ker je Reinhardt zrežiral v teku 25 let svojega odrskega delovanja več del Shakespearea, Shawa, Strindberga, Tolstega, Molierja in Ibsena; nekateri komadi teh klasikov in psihologov so se v njegovi režiji dajali po tisočkrat ali vsaj stokrat.

V soboto 30. t. m. v UNIONU

BOHEMSKI KARNEVAL

Domače vesti

* **Premestitev v državni službi.** Banski svetnik kr. banske uprave vrbaske banovine Andrej Knez je kot višji agrarni svetnik premeščen k banski upravi savske banovine v Zagrebu.

* **V nižji tečaj višje pedagoške šole v Beogradu** so sprejeti naslednji učitelji in učiteljice: Iglar Franjo v Mežici, Kos Joško v Mariboru, Mercina Danica v Stični, Poljanec Stanislava v Mariboru, Haberman Franjo v Mariboru, Černigoj Vera v Apačah, Šinigoj Avgusta v Šmartnu pri Slovenjgradcu, Šušteršič Julijana v Šoštanju, Toldi Ana v Lichtenturnu v Ljubljani, Potokar Danica v Št. Lovrencu pri Novem mestu, Šavpah Ana pri sv. Martinu na Pohorju, Zomer Franjo v Sevnici, Osvald Marija v Tržiču, Kolbezen Antonija v Talčjem vrhu, Koren Marija v Brežicah, Gruden Danica v Križevcih pri Ljutomeru, Bandel Marija v Brežicah, Žerjav Albert pri Sv. Bolfenku na Kogu, Suhadolec P. v Vidmu ob Savi, Rom Viktor v Slovenski Bistrici, Rupnik Josip pri Sv. Emi pri Rogaški Slatini, Štravs Marija v Rajhenburgu, Kotnik Ana pri Sv. Jakobu v Slov. goricah, Šajna Ljudmila v Črni, Kunst Viljem v Ormožu, Novak Josip v Ormožu, Kline Drago v Vojniku in Bertoncelj Vlado pri Sv. Petru pri Mariboru.

* **Zimski kmetijski tečaj na Gomilskem** priredi v smislu zadevnega razglasa banske uprave sresko načelstvo za celjski srez. Predavanja iz vseh panog kmetijstva in raznih drugih panog našega narodnega gospodarstva bodo v času od 31. t. m. do 6. marca redno vsako nedeljo od 9. naprej v prostorih osnovne šole na Gomilskem. Predavali bodo sami strokovnjaki. Nekatera predavanja bodo spremljale tudi skioptične slike. Kmetijska izobrazba je v času hude krize potrebna in se zato prebivalci Gomilskega in okolice obojega spola opozarjajo na ta tečaj.

* **Naši delavci v Franciji.** Francoska poslanska zbornica in senat sta odobrila kredit za javna dela v znesku 3 miljard in 476 miljonov frankov. Ta kredit se razdeli posameznim departmanom in občinam po potrebi. »Jugoslovenske pariške novice« pripominjajo, da je vest važna za naše delavce, ki jih je v Franciji mnogo brez posla. V vsakem departmanu se nahaja urad za zaposlenje delavcev. Naši delavci naj se obračajo na te urade po svojih organizacijah ali pa tudi osebno. Po zakonu je določeno, da dobe delo v prvi vrsti oni tuji delavci, ki so bivši bojevniki ali pa oženjeni s Francozinjami in imajo otroke v Franciji.

TRADER HORN

* **Iz Beograda v Zagreb v sedmih urah.** V Zagrebu se je predvčerajšnjim vršila preizkušnja z velikimi dinamometrijskimi lokomotivami. Dosegel se je lep uspeh. Ko bodo na progi Beograd-Zagreb definitivno uvedene te lokomotive, kakor so že v prometu na progi Beograd-NiŠ, bo vožnja iz Beograda v Zagreb skrajšana še za eno uro, tako da bo trajala samo sedem ur.

* **»Planinski vestnik«**, glasilo Slovenskega planinskega društva, je s prvo letošnjo številko stopil v svoj 32. letnik. Kakor doslej bo »Planinski vestnik« tudi v letu 1932 izšel dvanajstkrat ter bo prinašal izvirne umetniške priloge, pomnožil pa bo tudi število slik v besedilu. Naročnina ostane neizpremenjena — za tuzemstvo 40 Din, za inozemstvo pa 60 Din. Prva letošnja številka prinaša naslednje zanimive prispevke: Severna stena Špika — »Skalaška smer« (Pavla Jesihova in Jože Lapovec); Beseda o slovenski zemlji, njenih planinah in njenem filmu (dr. J. Oblak); Skupina Rink (Boris Režek); Ljuboten, Livadica, Jezero na Šar planini (ing. Pavel Novikov); Vzhodna stena Ojstrice (Ervin Gračner); Štirideset let z nahrbtnikom (Jožef Zazula); Deset pravil o planinčevi obleki (Jovo Mantuani) ter pestri rubriki Kotiček ter Obzor in društvene vesti.

* **Umna reja domačega kunca.** Naš domači kunec poteka nedvomno od divjega kunca, ki živi v južni in zapadni Evropi, najrajši po gozdovih in v velikih množicah časih šteje ena sama družina nad tisoč repov. Kakor lisica si izkoplje divji kunec rov v zemljo, kjer si uredi prebivališče. Glavna hrana mu je poletni sočno zelenje. Po zimi se zadovoljuje s suhim listjem in z drevesnim lubjem. Sluh ima jako razvit, čeprav ima uhlja nekoliko krajša od domačega kunca. Tudi glava je bolj okrogla. Kožuh divjega kunca je v poletnem času rdečkasto sive, v zimskem pa svetlosive barve. Ker živi najrajši v velikih družbah, napravijo te mnogo škode. Zato ga je začel človek preganjati. Posrečilo se mu je tudi, da je nekaj živali ujel in zaprl v kletko. Na ta način je človek polagoma ukrotil naravo divjega kunca ter pod vplivom okolice in podnebja dobil razne vrste domačega kunca. In tako živi v naših hlevih in kletkah brezskrbno življenje domači kunec. Nič ne ve o gozdovih in grmovju, tudi ne pozna strahu pred lovcem. Človek mu je prijatelj in skrbnik, ki mu daje vse potrebno za življenje. Na vodila o umni reji kunca kakor tudi ostalih malih živali daje novoustanovljeno društvo »Živalica« v Ljubljani, Sv. Petra cesta 60, ki vabi vse rejce malih živali, da pristopijo kot člani ter so ob enem tudi vabljeni, da prijavijo svoje živali, ki so naprodaj. Društvo ima polno naročil ter rade volje posreduje za svoje člane.

TRADER HORN

* **Poroke.** Iz Tržiča nam poročajo: V ponedeljek dopoldne se je poročila v kapelici dekliškega doma gdč. Evelina **Glanzmannova**, hčerka tukajšnjega veleindustrijca, z g. inž. Albertom de **Polzerjem** iz Padove. Poroki je prisostvovalo številno občinstvo. Poročal je mestni župnik g. Vovk, za glasbo pa je skrbel virtuoz na gosli g. Barison iz Trsta. Vsa tržiška društva so napravila v soboto in nedeljo mlademu paru običajne podoknice, saj je rodbina g. Edmunda Glanzmanna tržiškemu društvenemu življenju od nekdaj zelo naklonjena. — V Zagrebu se je poročil g. Aleš **Šoštarič**, šolski upravitelj v p., z go. Kristino **Pinteričevo**, šolsko upraviteljico. Želimo vso srečo!

* **Nova grobova.** V Ljubljani je po dolgi bolezni umrl g. Mirko **Tejkal**. Pogreb pokojnika bo v četrtek ob 15. iz zavetišča sv. Jožefa. — V Celju je preminila 70-letna ga Karolina **Eckschlagerjeva**. — Pokojnikoma blag spomin, žalujočim naše sožalje!

* **Grozna smrt žene v plamenu.** V okolici Broda se je v ponedeljek na grozen način ponesrečila Marija Fanfandžer, žena nekega mornarja. Ko se je zvečer vrnila s posla domov, si je v naglici zakurila, da si ogreje sobo in da se ogrejejo tudi otroci. Naglica pa je zakrivila nesrečo. Polila je drva s petrolejem ter pri tem polila tudi svojo obleko. Ko je z žveplenko prižgala drva, je mahoma bila v plamenu tudi njena obleka. Žena je klicala na pomoč in jokali so otroci, ko so videli mater v plamenu. V obupu je mati skozi okno skočila na dvorišče ter hitela na cesto. Sosedi so ji prihiteli na pomoč in zasilo pogasili plamen na njej, vendar pa je nesrečna žena že dobila hude opekline, katerim je na poti v bolnico podlegla. Ponesrečenka, stara 32 let, zapušča dva otročiča.

* **V vodnjaku je utonil.** V selu Hodošanu v Medmurju se je v ponedeljek na tragičen način ponesrečil 32 letni seljak Lovro Čemernik. Iz domačega vodnjaka je nameraval potegniti čeber vode, da bi napojil konje. Zaradi poledice okoli vodnjaka mu je spodrsnilo in mož je čez ograjo padel v vodnjak. Pri padcu se je na glavi poškodoval in padel v omedlevico. Domači so sicer opazili nesrečo in mu prihiteli na pomoč. Takoj so ga potegnili iz vode, a bilo je že prepozno.

* **Žrtev granate.** Na savski obali v Beogradu se je predvčerajšnjim dopoldne pripetila nesreča, katere žrtev je postal mornar Andrej Binčić. Ko se je sprehajal na obali, je opazil vžigalnik granate, ki je skoraj gotovo ostal tam še iz vojne dobe. Svest si nevarnosti, ki mu preti od eksplozije, je Andrej vzel vžigalnik ter ga odnesel na ladjo, da ga pokaže tudi ostalim mornarjem. Namesto da bi vžigalnik vrgel v Savo, se je začel ž njim igrati ter ga skušal odpreti. V tem trenutku pa je vžigalnik eksplodiral in hudo poškodoval nesrečnega Andreja. Odtrgalo mu je desno roko in zadobil je strašne poškodbe tudi po trebuhu in po nogah. V kritičnem stanju so ga prenesli v državno bolnico. Ni upanja, da bi ozdravel.

* **Napad na cesti.** Iz Vinje Gore nam poročajo. Ko se je v soboto 23. t. m. zvečer vračal po glavni cesti iz Stične domov v Višnjo goro znani sportnik-tekač P. S., je bil v bližini Fedranove hiše napaden od nekih nasilnežev. Le po srečnem naključju ni postal žrtev njihove podivjanosti. Danes že znani razgrajači so ga čakali v varstvu teme v zasedi ob cesti s koli in noži. K sreči je v zadnjem hipu še opazil nevarnost in pravočasno odskočil. Dobil pa je kljub temu udarec s količem po glavi in desni roki, hujših posledic so ga rešile le njegove brze noge. Vsekakor je treba obsojati to sirovost. Kako lahko se zgodi nesreča in zgubi ta ali oni pri sličnih, skrajno grdih činih mlado življenje! Stara resnica pa je, da so nekateri fantje v predelu Hudo-Draga prav brutalni in ogrožajo mir celo na javni, državni cesti. Kakor smo informirani, se za zadevo že zanima orožništvo in pa sresko načelstvo v Litiji. V takih primerih mora odločiti le ostrost zakona, saj je v nasprotnem primeru mogoče, da bo hoja po tem delu ceste tako ogrožena, da že nihče ne bo upal tam skoz.

* **Volkovi so poklali 31 ovac.** Na pod nožju Motajice planine pri Brodu so volkovi seljaku Iliji Vukanoviću napravili mnogo škode. V bližini svoje hiše je imel stajo, v kateri je bilo nad 50 ovac. V nedeljo ponoči je Vukanović slišal tuljenje volkov, a zanesel se je na svoje pse-čuvaje. Volkovi pa so vendarle vdrli v stajo in poklali 31 ovac. Okoli sela Motajice so volkovi huda nadloga zlasti pozimi, ko napadajo drobnico pa tudi živino.

* **Ker ni dobil podpore, je razbil izložbeno okno.** V Šibeniku se je v torek popoldne pripetil simptomatičen dogodek. Tridesetletni Peter Kindić, čevljarski pomočnik iz okolice Banjaluke je prišel v podružnico neke tuje tovarne za izdelovanje čevljev ter prosil za denarno podporo. Ker je poslovodja prošnjo odklonil, je Kindić zapustil lokal, potegnil iz žepa čevljarsko kladivo ter razbil veliko šipo izložbenega okna. Škoda, ki jo je povzročil, znaša 12.000 Din. Kindić se je potem sam prijavil policiji ter izjavil, da si je na ta način hotel preskrbeti za nekaj časa streho in prehrano v zaporu.

Pri nerednem iztrebljanju

telesa vzemite edino neškodljivo naravno sredstvo 1905

Neda - sadne kocke

Dobijo se v vseh lekarnah in drogerijah

* **Vlom v Spodnjih Tenetišah.** Pred nekaj dnevi ponoči je bil izvršen v hišo posestnika Jakoba Kerna v Spodnjih Tenetišah na Gorenjskem drzen vlom. Tat je ukradel celo zalogo obleke, moške kakor ženske, precej perila pa tudi razno zlatnino in srebrnino. Skupna vrednost plena znaša okrog 3500 Din. Orožniki so takoj naslednji dan uvedli zasledovanje.

* **Razširjenje telefonskega omrežja.** Na pošti Draga pri Loškem potoku se je 26. t. m. uvedel telefonski promet.

Ito — zobna pasta najboljša.

* **Obleke in klobuke kemično čisti, barva plisira in lika tovarna JOS. REICH.**

Iz Ljubljane

u— **Jugoslov. angleško društvo v Ljubljani** priredi danes v zborniční dvorani univerze predavanje o temi: Pestrost britske pokrajine v angleškem jeziku. Predavateljica ga Fanny S. Copeland, lektorica angleškega jezika na univerzi v Ljubljani, bo svoje predavanje tolmačila s skioptičnimi slikami. K obilni udeležbi vabi odbor.

u— **Redna glavna skupščina društva »Pravnika«** se bo vršila danes ob 18. na sodišču z običajnim sporedom.

u— **Obrtniško društvo** obvešča vse svoje člane, da se bo vršil v soboto 30. t. m. ob 7. zvečer v restavraciji »Zvezda« izredni občni zbor društva. Na dnevnem redu sta edini točki: nagovor predsednika in sprememba pravil. Članstvo se vljudno naproša, da se tudi tega izrednega občnega zbora **polnoštevilno** udeleži. — Odbor.

u— **Velikodušen dar Jadranske Straže.** Na skupni seji oblastnega in krajevnega odbora Jadranske Straže, ki se je vršila pod predsedstvom predsednika oblastnega odbora g. podbana dr. Pirkmajerja dne 22. t. m. v restavraciji Zvezdi, se je soglasno sklenilo, da odstopi Jadranska Straža del dohodkov svoje letošnje prireditve, to je znesek **5000 Din za Pomožno akcijo**, ker smatra kot nacionalno udruženje za svojo dolžnost, da prispeva po svojih moči k omiljenju obstoječe krize.

u— **Predavanje »O štednji«** priredi sokolsko društvo Ljubljana IV v soboto, 30. t. m. ob 7 zvečer v telovadnici šole na Prulah. Predava br. Fr. Mlakar. Vstop prost. Vabimo članstvo, da se predavanja udeleži polnoštevilno.

u— **Zabavni večeri »Grafike«** so bili doslej vsako leto še najbolj kratkočasni izmed vseh predpustnih zabav in taka bo tudi letošnja prireditev, ki se bo vršila na pustno soboto, dne 6. februarja 1932. v vseh prostorih »Kazine« ob sodelovanju 20-članskega orkestra »Grafike«. Spričo težkih današnjih prilik, ki tudi grafičarjem ne prizanašajo, pa je čisti dobiček namenjen dobrodelnosti.

u— **Violinski virtuoz Vaša Prihoda** bo koncertiral po presledku 5 let zopet v Ljubljani. Njegov koncert je definitivno določen za 5. februarja. Koncert bo v Unionski dvorani. Vaša Prihoda je brez dvoma eden najboljših violinistov, kar jih sedaj koncertira po širnem svetu. V starem in novem svetu uživa naravnost velikanski sloves, njegova igra je mojstrska tako v čustvenem kakor tudi v tehničnem pogledu. Vstopnice bodo od sobote dalje na razpolago v Matični knjigarni, cene običajne, prav nič zvišane.

u— **IX. otroški ringaraja z živo slikanico** priredi Atena na svečnico popoldne v veliki dvorani Uniona. Za zabavo bodo skrbeli čarovnik, Gašperček, miška Miki in muc Mrmjav, kositarni vojaki, šegave dečve, ciklodron, ribolov in mnogo drugega. Vabimo vse naše malčke in prijatelje mladine. Obleka poljubna, maske dobrodošle.

u— **Trije poškodovanci.** V Mulhah v litijskem okraju so neki fantje voglarili okrog Goriškove hiše. Zaradi vpitja za hišo se je zbudil domači sin Leopold, ki je skušal fante prepoditi. Poizkus pa se mu je slabo obnesel, kajti neki fant je potegnil nož in mu hudo poškodoval desno roko. — Posestnik Anton Cetnikar z Dobrove pri Ljubljani je včeraj dopoldne zavozil s kolesom precej globoko v kolesnico. Pri nenadnem padcu se je hudo poškodoval na desnem ramenu. — Iz Trbovelj so pripeljali v ljubljansko bolnico 9-letnega sina logarja Ivana Zorka, ki ga je součenec po nesreči dregnil s palico v desno oko in ga mu hudo poškodoval.

u— **Gostilničarja je napadel.** France Bahal ki je pristojen nekam na Češko slovaško, je znan ljubljanski postopač in razgrajač. Možak je navadno brezposelen to pa čisto po lastni krivdi, ker se mu pač ne ljubi delati. Policija je imela ž njim že veliko opravka in je naravnost čudno, da ga spričo njegovih nerodnost, ni že davno izgnala. Prišel je predsinočnjim v Maverjevo gostilno na Jegličevi cesti, kjer se je vsedel, pil nekaj vina in že začel izzivati. Komaj pa je prišel gostilničar razgrajača mirit, je ta pograbil vinski kozarec in ga udaril z njim po glavi. Bahal jo je nato hitro popihal iz gostilne, dočim je moral oškodovan gostilničar iskati pomoči v splošni bolnici. Bahal se sedaj potepa in ga tudi policija še ni mogla izslediti.

Foto kemija

nas uči obsvetlenje plošč, filmov in njih sestavine! Brez študij izveš vse pri 41

FOTO TOURISTU

Šelenburgova ulica štev. 6.

u— **Ure kradejo.** K služkinji Mariji Tudji v Križevniški ulici 5, je prišla predsinočnjim njena znanka Frančiška, ki jo je prosila za prenočišče. Francka je omenila, da je v službi na policiji, zaradi česar ji je Tudja še bolj zaupala. Zjutraj pa je Francka zopet zginila in je Tudja šele pozneje opazila, da ji je iz miznice v spalni sobi zmanjkala 300 Din vredna srebrna zapestna ura. Druga žrtev tatinske roke je služkinja Pepca Modrijanovičeva, zaposlena na Gallusovem nabrežju 7. Neki zlikovec ji je ukradel iz sobe uro budilko, dalje zapestno uro, par usnjatih rokavic in denarnico z gotovino, da ima okrog 400 Din škode.

u— **Žrtev žeparja.** Posestnik France B. iz Podmilščakove ulice je odšel predvčerajšnjim v mestno klavnico, kjer je nameraval kupiti dva prašiča. Ker pa so se mu zdeli na klavnici predragi, je zavil v Cesjakovo, pozneje pa v Cuzakovo gostilno na Poljanski cesti. V obeh gostilnah se je precej zasedel. Takoj naslednje jutro pa je opazil, da mu je zmanjkala listnica z nad 2000 Din gotovine, ki jo je imel v notranjem žepu telovnika. France B. je v nekoliko vinjenem stanju najbrže postal žrtev drznega žeparja. Seveda je zadevo prijavil policiji, ki je uvedla preiskavo.

u— **Večerni kuharski tečaj v Mladiki** se prične 3. februarja ob 17. Vpisovanje bo v soboto 30. t. m. in v ponedeljek 1. februarja, vsakokrat od 16. do 18. ure v Mladiki. Prednost imajo sorodge mestnih uslužbencev in mestne uslužbenke.

u— **Pustni ples Sokola II.** v Kazini bo na pustni torek 9. februarja. Za prijetno zabavo bo skrbel »Jonny-jazz«.

u— **Drevi plesna vaja** trgovskih nameščencev v Unionu.

u— **»Preporod«** ima svojo redno plesno vajo prihodnjo soboto. Ne pozabite na končne figure slow-foxa in začetek passo-doublea; uči g. Jenko v Trgovskem domu. Bodite točni!

Iz Celja

e— **Druga predstava »Marišec«** bo na svečnico 2. februarja ob 16. Na to predstavo opozarjamo predvsem okoliško prebivalstvo, ki pri premieri ni imelo prilike videti naših odličnih diletantov na domačih odrskih deskah. Vstopnice se dobe v knjigarni Goričar & Leskovšek na Kralja Petra cesti.

e— **Kupi snega.** Prejeli smo: Vse mesto je že očiščeno snega, le mestno načelstvo ima še kupe snega pred svojim uradnim poslopjem kakor tudi po vsem Krekovem trgu. Naj se ta nesnaga odstrani!

e— **Beseda o brzih vlakih.** V interesu pospeševanja tujskega prometa prosimo železniško direkcijo, da zopet izposluje pri obeh popoldanskih brzih vlakih enominutni postanek v Laškem. To je iskrena želja vseh prizadetih laških meščanov kakor tudi celjskih, ki obiskujejo kopelji v Laškem.

e— **Obrtna zadruga kovinarjev in sorodnih strok** bo imela letni občni zbor v nedeljo 7. februarja v hotelu »Pošta«.

e— **Mestni kino** bo predvajal drevi poslednjič prekrasni planinski film »V kraljestvu Zlatorogac«. Pričetek ob pol 21.

Iz Maribora

a— **Sreski gremij trgovcev v Mariboru** naznanja vsem zainteresiranim članom, da lahko čim prej prevzamejo kontrolne knjige za prodajo moke. Knjige se dobijo pri glavni finančni kontroli v Mariboru. Davčna oblast je za prijavo pridobnine, ki jo je treba vložiti do 5. februarja, založila nove tiskovine, ter prijav na starih ne bo priznala. Kdor ne bi znal tiskovine izpolniti, naj se oglasi pri gremijalnem tajniku v novih gremijalnih prostorih v Vetrinjski ul. št. 11.

PLANINSKI VEČER

tradicionalna prireditev mariborskih planincev se vrši tudi letos dne 1. februarja v Unionu, na kar opozarjamo vse zunanje prijatelje te priljubljene zabave. 100

a— **Gostilničarska zadruga za Maribor in okolico je imela** včeraj dopoldne pri »Orlu« svoj redni letni občni zbor, katerega se je udeležilo lepo število zadružnih članov, navzoča sta pa bila tudi obrtni nadzornik g. Založnik in tajnik Zveze gostilničarskih zadrug, g. Petelin. Zborovanje je otvoril in vodil predsednik zadruge g. Holc, ki je obenem podal izčrpno poročilo o lanskem poslovanju. Po pročitanih poročilih je sledila debata, na kateri so razpravljali o vprašanju gostilničarske obrti in kako omiliti nekatere naredbe, ki tarejo danes gostilničarje. Pri volitvah je bil ponovno izvoljen dosedanji odbor s predsednikom g. Holcem na čelu.

a— **Čitalnico za revije** je otvorila v svoji lepo urejeni čakalnici Ljudska knjižnica v Narodnem domu. Na ta način je Ljudska knjižnica spopolnila vrzel, ki je nastala z opustitvijo časopisov pri Slovanski čitalnici, koje last je Ljudska knjižnica. Čitalnica revij je namenjena izposojevalcem Ljudske knjižnice, da se lahko potom najboljših revij sami orientirajo v novostih na literarnem trgu, obenem pa imajo tudi primerno razvedrilo, če je treba zaradi večjega navala čakati na knjige. Revije leže na mizi v lepo opremljenih ovojih z ličnimi napisi, okrog pa je po stenah skromna galerija slik modernih knjig z domačega in tujega slovstva. Med revijami ima Ljudska knjižnica med drugim: »Ljubljanski zvon«, »Dom in svet«, »Modro ptico«, hrvatsko revijo za izložbe »Binoza« — »15 dana«, od nemških pa »Die literarische Welt«, »Bücherkreis«, »Socialistische Bildung« itd. Za razvedrilo so v čakalnici tudi zagrebške »Koprive« in še nekaj lepih ilustriranih tednikov, ki jih zlasti mladina rada gleda. Že samo čitalnica Ljudske knjižnice je torej vredna obiska.

a— **Za naše dijake v Pragi.** Mariborska JČ Liga je sklenila na svoji zadnji seji poslati Podpornemu društvu za slovenske visokošolce v Pragi z ozirom na vladajočo krizo znesek 300 Din. Lani je darovala mariborska liga za praške visokošolce 200 Din. Želeti je, da se z enakim zneskom spomnijo slovenskih visokošolcev v Pragi tudi ostale slovenske lige v Ptuju, Celju, Ljubljani, Kranju in Bledu.

a— **Sprememba posesti.** Anton in Josipina Tavčar, stanujoča v Jurčičevi ulici, sta kupila hišo št. 25 v Smetanovi ulici od Adolfa in Frančiške Kubička iz Daravara za 250 000 Din.

a— **Obup nad življenjem.** Težke življenjske prilike so mlado ženo, 35-letno J. G. stanujočo na Pobrežju na Cesti na Brezje, pripravile do obupa. Včeraj popoldne je v duševni zmedenosti segla po steklenici z veronalom in se zastrupila. Domači so še pravočasno opazili njeno dejanje in takoj telefonično obvestili reševalce, ki so ubogo ženo prepeljali v bolnico. Njeno stanje je zelo resno.

Iz Škofje Loke

šl— **Dve lepo uspeli prireditvi** je nudil v nedeljo škofjeloški Sokol domači javnosti. Pod vodstvom bratov in sester iz vrsl učiteljstva se je vršil ob 15. v domu prvi mladinski popoldan, ki ga je poset lo 96 dečkov in deklic. Spored je obsegal pripovedovanje raznih pravljic, prikazovanje poučnih in zabavnih skioptičnih slik in tombolo z dobitki. Deca se je izvrstno zabavala. Z mladinskimi popoldnevi se bo nadaljevalo in se naprošajo starši, da pošiljajo svoje male redno v Sokolski dom. — Zvečer ob 20. je uprizoril gledališki odsek v režiji br. Horvata in inscenaciji br. Košce mladinsko igro »Petrčkove poslednje sanje«, ki je dosegla lep uspeh. Petrčka je igral Horvatov Dušan tako prisrčno, da so gledalcem stopale solze v oči. Pa tudi ostali igralci so se združili v prisrčno enoto. Ljudje mladino na odru zelo radi vidijo. V kratkem se uprizori zanimiva trodejanka »Favna«. Naslovno partijo bo igral br. Janko Sicherl. Vseh predstav do zaključka sezone v maju bo še deset.

šl— **Nekaj številk o konsumu alkoholnih pijač in tobaka.** V okolišu glavnega oddelka finančne kontrole v Škofji Loki, ki obsega poleg mesta Škofje Loke občine Črni vrh, Javorje, Poljane, Soro, Staro Loko in Zminec, se je lani konsumiralo v 53 točilnicah 215.395 l vina, 72.917 l piva, 3341 l žganja, likerja, ruma in konjaka in 16.090 l špirita. Ker znaša število prebivalstva v navedenih občinah po zadnjem ljudskem štetju 12.546, pride na posameznika 17 l vina, 6 l piva in 3 l žganja. Dejansko konsumirana višina alkoholnih pijač je mnogo večja, ker so si ljudje nakuhali mnogo žganja zase, mnogi zasebniki pa so si nabavili vinski mošt. Zaužite alkoholne pijače predstavljajo vrednost preko 3 milijonov dinarjev. V istem področju se je pokadilo tobaka za 2,044.690 Din in porabilo cigaretnega papirja za 19.498.50 Din.

Iz Kamnika

ka— **Smučarski izlet.** Za kamniške smučarje je nastopil žalosten odmor. Snega je še celo v senčnih krajih za smučanje premalo, na prisojnih bregovih pa je že skoro izginil. Če se hočeš smučati, moraš iti visoko gori na Gozd ali pa v planine. V nedeljo zjutraj je priredil SK »Kamnik« smučarski izlet na Gozd. Poln avtobus sportnikov iz Kamnika in iz Ljubljane je potegnil Peregrin do Črne, od koder so jo mahnili po ne prestoni poti v kraljestvo belega sporta. Snega sicer tudi tu ni posebno mnogo, vendar dovolj, da so bili vsi zadovoljni z njim in se zvečer v prijetnem razpoloženju vrnili v Kamnik.

ka— **Na smučarske tekme za prvenstvo LZSP,** ki bodo v nedeljo v Kranjski gori, pošlje SK »Kamnik« 4 najboljše tekmovalce. Določeni so Kuner, Svetičič, Stergar in Rozman.

ka— **Mrtva gledališka sezona.** V kamniških prosvetnih hramih vlada neobičajno mrtvilo. Morda bi se pa po dveh mesecih vendarle izplačala zopet kaka dobra komedija.

Iz Novega mesta

n— **Uprava banovinske trtnice v Vinjem vrhu** razglaša, da ima večje število korenjakov in ključev raznih križank (amerikanki) na razpolago. Interesenti naj se čim prej prijavijo, ker bo pozneje trt primanjkovalo.

n— **Lesna industrijska družba na Gorjancih,** ki ima doslej zaposlenih pri svojem obratu okrog 50 delavcev, prične v prvi polovici prihodnjega meseca redno obrat, pri čemer bo zaposlila preko 100 delavcev.

Iz Slovenjgradca

sg— **Smučarske tekme na Urški gori.** Smučarski klub Guštanj—Rimski vrelec priredi v dneh 1. in 2. februarja veliko smučarsko tekmo z vrha Urške gore v Žerjav. Turistovski dom na Urški gori bo oba dneva odprt in oskrbovan. V nedeljo 31. t. m. pa priredi smučarsko tekmo naš domači smučarski klub v Slovenjgradcu. Proga bo zelo zanimiva.

sg— **Karambol avtobusa z motociklom.** Zaradi polike ceste je prišlo pri Stražah do trčenja med avtobusom, ki vozi na progi Šoštanj—Dravograd, in med motociklom, katerega je uporabljal tukajšnji cestni nadzornik. Dočim je ostal avtobus brez vsake poškodbe, je dobil cestni nadzornik občutne praske, da je moral iskati pomoči v slovenjgraški bolnici.

Iz Prekmurja

pm— **Občni zbor podružnice čebelarskega društva** je bil v nedeljo v Doljni Lendavi v osnovni šoli. Iz poročil funkcionarjev je razvidno, da je podružnica v lepem razmahu in obeta mnogo. V preteklem letu je bil dvodnevni tečaj, katerega se je udeležilo 70 čebelarjev. Podružnica je kupila dve kompletni garnituri za točenje medu, otvoril se je čekovni račun in podružnica je pristopila k ZKD. Uspešno je deloval zlati blagovni oddelek. Novi upravi načeluje predsednik Leskovec, železniški uradnik. Zanimivo je, da so v podružnici včlanjeni tudi nekateri čebelarji iz Medmurja, zlasti iz M. Središča, ki so zastopani tudi v odboru.

Na splošno željo podaljšano!

Danes ob 4., ½8. in ¼10. zvečer.

Ramon Novarro

poje, flirta, ljubi v krasnem zvočnem filmu globokega ganotja

Seviljski pevec

Zvočni kino Ideal

Vremenska napoved

Meteorološkega zavoda v Ljubljani

Številke za označbo kraja pomenijo: 1. čas opazovanja, 2. stanje barometra, 3. temperatura, 4. relativna vlaga v %, 5. smer in brzina vetra, 6. oblačnost 1—10, 7. vrsta padavin, 8. padavine v mm. — Temperatura: prve številke pomenijo najvišjo, druge najnižjo temperaturo.

27. januarja.

Ljubljana 7., 787.3, —3.8, 90, SSE3, 10, —, —; Maribor 7., 783.6, —3.0, 70, NW4, 10, —, —; Zagreb 7., 786.6, —3.0, 80, WNW4, 10, —, —; Beograd 7., 785.4, —4.0, 80, NW4, 10, —, —; Sarajevo 7., 786.6, —10.0, 80, tiho, 10, —, —; Skoplje 7., 781.0, —6.0, 60, tiho, 0, —, —; Split 7., 777.1, 8.0, 20, NE10, 0, —, —; Kumbor 7., 776.7, 6.0, 60, tiho, 0, —, —.

Temperatura: Ljubljana —0.8, —4.2; Maribor —2.0, —5.0; Zagreb —1.0, —4.0; Beograd —5.0, —6.0; Sarajevo —1.0, —10.4; Skoplje 2.0, —7.0; Split 14.0, 7.4; Kumbor —, 5.6.

Solnce vzhaja ob 7.26, zahaja ob 17.0.
Luna vzhaja ob 21.58, zahaja ob 9.31.

IX. otroški ringaraja Atene

»No Dragica mala, kaj pa ti je,
saj od veselja ti lička žare?«
»Kaj nisi, še slišala Sonjica ti:
Zabavo Atena nam spet priredi;
da rajali bomo v Unionski dvorani,
in vse bo še bolj imenitno ko lani.
»Kaj pa tam zopet novega bo?«
»Le slušaj, povem ti, kako bo lepo:
Na odru velika se knjiga odpre
in sličice žive uzremo strme!
»Joj, to bo veselje! Veš li že ti,
kdaj lepa se ta zabava priredi?«
»Na svečnico zbrala se deca bo tam
ker tolika radost obeta se nam
»Pa zbogom zdaj, Draga, domov pohitim,
da mamici tole novost sporočim.

Kino Ljubljanski dvor
Telefon 2730

Danes nepreklicno zadnjikrat

Mariiana

Ob 4., pol 8. in 9. premiera!
Cene 4 in 6 Din.

pm— **Ustanovitev krajevnih organizacij Jugoslovenske radikalne kmetske demokracije v Martjancih in Noršincih.** Na inicijativo sreskega odbora JRKD v Murski Soboti je sklical akcijski odbor v Martjancih zborovanje v tamošnji šoli. Kmečko prebivalstvo je do zadnjega kotička napolnilo obširno sobo ter z zanimanjem sledilo izvajanjem predsednika sreskega odbora, banovinskega svetnika notarja g. Kodra. Enodušna je bila želja po organizaciji, v katero so se vpisali vsi prisotni. Zaradi velikega števila članstva sta se ustanovili dve krajevni organizaciji, in to v Martjancih in v Noršincih. Za Martjance so bili v odbor soglasno izvoljeni naslednji gg.: za predsednika šolski upravitelj Čepregi, za namestnika župan Intarič Karel, za tajnika Ulen Koloman, za blagajnika Skraban Jožef. Za krajevno organizacijo v Noršincih, v katero spadata vas: Lukaševci in Mlajtinci, pa gg.: za predsednika Erjavec Štefan, za podpredsednika Legen Mihael, za tajnika Cis Štefan, za blagajnika Nemeš Franc. V najlepši harmoniji je potekel zbor, v katerem je prišla želja ljudstva po močni delavni organizaciji na temeljih januarskega manifesta do vidnega izraza.

TRADER HORN

pm— **Učiteljsko zborovanje.** V soboto se je vršilo učiteljsko zborovanje za murskosoboški srez, katerega se je učiteljstvo v velikem številu udeležilo. Po predavanju strokovnega učitelja g. Lavrenčiča iz Maribora o telovadbi pri deci so se vršile volitve novega odbora. Ponovno so bili izvoljeni g. Gabrijelčič za predsednika, gdč. Mlekuževa za podpredsednico, gdč. Ciakova za tajnico in g. Štubelj za blagajnika.

pm— **Osebna vest.** Ravnatelj kmetijske šole v Rakičanu inž. agr. Vinko Sadar je premeščen k kmetijskemu oddelku banske uprave v Ljubljani. Za časa svojega tukajšnjega delovanja je mnogo napravil za povzdig kmetijske šole in za izboljšanje kmetijstva v kraju. Na njegovo mesto pride g. inž. Mikuš, šef semenogojske postaje v Beltincih in upravitelj tamošnjega veleposestva.

pm— **»Prostozidarji«.** Dramski odsek murskosoboškega Sokola je odigral v zadnjem času že lepo število iger z najlepšim uspehom. V teku časa si je vzgojil odsek že lep kader igralcev in pridobil častno število obiskovalcev za svoje predstave. Uprizoritev »Prostozidarjev« pa bi se bila lahko opustila, ker igra nima čvrste vsebine in ker imamo dovolj domačih dramskih del. Režija br. Gabrijelčiča je bila prav dobra. Igralci so podali, kar je bilo v njihovih močeh. Odlikovale so se predvsem ženske vloge (Godinova, Vaupotova, Požarjeva, Ložarjeva, Horvatova). Svojevrsten tip je podal br. Mušič ter žel priznanje. Kakor vedno je bil tudi tokrat na mestu br. Verhovec. Bratje Benkovič, Horvat, Tot in Tuš so se potrudili v splošno zadovoljstvo.

pm— **Za gladne brate.** Učenci osnovne šole v Dolnji Lendavi so nabrali nad 100 kilogramov raznega živeža, ki so ga poslali gladujočim bratcem in sestricam v Vrbo, srez Gacko. Sedaj so že zopet nabrali po Lendavi 200 Din za katere bodo kupili živež in poslali stradajočim.

pm— **Sejmi in kupčije.** Na zadnji sejem v Dolnji Lendavi je bilo prignanih 280 glav živine; prodanih je bilo 137. Bikov in telice so se prodajale od 3 do 5.50 Din kg in krave od 0.75 do 2 Din. Kupcev je bilo zelo malo. Najlepše blago so pokupili trgovci iz Italije.

pm— **Cigani.** Čim bolj mrzlo postaja tem večji je naval ciganov na soboško bolnico. Vzrok temu so skrajno bedne razmere, v katerih živijo. Na pol goli in onemogli pribajajo, mraz in glad jim izpodkopuje zdravje. Mnogo ciganov je pljučno bolnih in nosijo kal že od rojstva v sebi. Tako so pred dnevi pripeljali v bolnico na pol zmrzlega starega cigana, ki je vso zimo s svojo družino bival pod raztrganim platnenim šatorom.

Varujte Vašo kožo
s tem da upo abljate
NIVEA-CREME
pred slabim in mrzlim vremenom, da ne poka in ne postane hrapava. Nadrgnite Vašo kožo večer vsak predenj, reste na počitek temeljito z Nivea-Creme. Tkanine postanejo s tem mladstno napete, koža pa močna in prožna. Veter in slabo vreme ji ne morejo več škodti. Nadrgnite pa tudi podnevi, predenj odidete na prosto, lice in roke z Nivea Creme. Ta krema namreč ne zapusti nikak sijaj ter Vam nudi oni svži in mladostni izgled, ki ga mi vsi tako radi imamo. Razlika nasproti luksuznim kremam:
Najvišji učinek ali ceneje.
Nivea-Creme: Din 5.00—22.00
Jugosl. P. Beiersdorf & Co. d. s. o. j., Maribor
N245

GOSPODARSTVO

Naraščajoča likvidnost našega denarnega trga

Nedavno smo na podlagi gibanja žirovnih vlog pri Narodni banki in čekovnih vlog pri Poštni hranilnici pokazali, kako se naš denarni trg po znanih težkočah pretekle jesen zopet v razmerama naglem tempu vrača v normalne razmere. Tudi najnovejši izkaz Narodne banke, ki ga objavljamo na drugem mestu, nam kaže, da v tem pogledu dalje napredujemo. Privatne žirovne vloge pri Narodni banki, ki so v glavnem vloge naših denarnih zavodov in predstavljajo takoreč razpoložljiva sredstva teh zavodov, so se v tretji četrtini januarja povečale za nadaljnjih 14 na 581 milijonov. S tem so privatne žirovne vloge pri Narodni banki dosegle najvišje stanje od stabilizacije dinarja sem. Samo v teku januarja so se privatne žirovne vloge pri Narodni banki povečale za 255 milijonov, od oktobra pa znaša prirastek 367 milijonov Din. Velika rezerva narodnega likvidnega kapitala, ki se je pod vplivom svetovne krize nezaupanja v septembru poskrila v omare, blagajne in tudi nogavice, se je v teku januarja pričela zopet naglem vračati v obtok. Kakor poročajo iz Zagreba, je dobila samo ena velika zagrebška banka v zadnjih 14 dneh za 30 milijonov Din novih hranilnih vlog.

Z razveseljivim pojavom naglega vračanja zaupanja v stabilnost naših denarnih razmer in v solidnost naših denarnih zavodov, se v zvezi z najnovejšim stanjem Narodne banke peča tudi beograjsko »Vreme«. Med drugim ugotavlja, da se vračajo v trezorje Narodne banke one novčanice, ki jih je izdala Narodna banka v jesenskih dneh, ko je prišla na pomoč denarnim zavodom ob priliki znanih dvigov hranilnih vlog. Da se pospeši vračanje kreditov, ki jih je v jeseni dala Narodna banka denarnim zavodom, smatra »Vreme«, za potrebno, da se poviše diskontna stopnja za kredite pri Narodni banki, če že ne v splošnem, pa vsaj za one kredite, ki jih je Narodna banka dala kot pomoč denarnim zavodom, ki so zaradi odtegovanja vlog prišli zafašno v stiske. To razmišljanje »Vremena« pa je povsem pogrešno. Že enkrat smo na tem mestu ugotovili, da bi naši denarni zavodi v znatni meri vrnili Narodni banki najete kredite, če bi imeli gotovost, da bodo v primeru poznejše potrebe znova našli pri njej zaslombo z drugimi besedami, če bi imeli nekako garancijo, da se ne bo povrnil znani 8. avgust preteklega leta, ko je Narodna banka naenkrat restringirala kredite in ukinila vsako nadaljnje izkoriščanje posameznim denarnim zavodom odobrenega kredita. Prepričani smo, da bi dovolina garancija v tem smislu v večji meri omogočila vračanje kreditov in zmanjšanje meničnega portfelja Narodne banke kakor pa povišanje diskontne stopnje.

= **Stanje Narodne banke.** Iz najnovejšega stanja Narodne banke od 22. t. m. je razvidno, da se je **zlata in devizna podlaga povečala za 22.4 na 2104.7 milijona Din.** To povečanje podlage odpade skoro v celoti na povečanje deviznih rezerv. Devize, ki se ne vštejejo v podlago, so se zmanjšale za 5.5 na 86.8 milijona Din. Menična in lombardna posojila kažejo nadalje polagoma nazadujočo tendenco, ki jo opažamo že od novega leta sem. V zadnjem izkazu so se lombardna in menična posojila ponovno zmanjšala za 5.6 milijona Din. Država je na račun začasnega avansa glavne drž. blagajne vzela nadaljnjih 50 milijonov Din, tako da znaša ta račun sedaj 300 milijonov. — **Obtok bankovcev je po štirih mesecih prvikrat zopet padel pod mejo 5 milijard.** Kakor znano, se je naš obtok v drugi polovici septembra, ko je nastopila znana denarna kriza, povečal za več sto milijonov in se je od tedaj stalno gibal nad 5 milijardami. V najnovejšem izkazu pa je zopet zabeležen v višini 4.912 milijonov dinarjev, to je za 143 milijonov manj kakor sredi januarja. Na drugi strani pa opažamo nadalnje dviganje žirovnih vlog pri Narodni banki. Privatne žirovne vloge so se dvignile za 14 na 581 milijonov Din, žirovne vloge državnih gospodarskih podjetij pa za 68 na 113 milijonov. Tudi državno žirovno dobroimetje pri Narodni banki je poskočilo od 47 na 133 milijonov. To znatno dobroimetje države je v zvezi z rezerviranimi denarnimi sredstvi za izplačilo kupona obveznic vojne škode. **Kritje obtoka bankoncev in obveznosti na pokaz se je povečalo, in sicer v zlatu in devizah od 36.4 na 36.7 odstotkov, v samem zlatu pa je za malenkost nazadovalo od 38 na 37 odstotkov.** — Stanje na dan 22. t. m. je bilo naslednje (v milijonih Din; v oklepajih razlike nasproti staniu od 15. t. m.): **aktiva:** podlaga 2104.7 (+22.4), od tega v zlatu 1758.6 (+0.1), v valutah 8.2 (+0.1), v devizah 338.0 (+22.3); posojila na menice 1944.6 (—2.3); lombard 279.6 (—3.3); začasni avans glavne državne blagajne 300.0 (+50.0); **pasiva:** obtok bankovcev 4911.7 (—142.8); obveznosti na pokaz 827.0 (+168.7), od tega nasproti državi 133.1 (+86.4), po žirovnih vlogah 581.0 (+14.3), po raznih računih 112.9 (+68.0); obveznosti z rokom 802.4 (+32.4).

= **Spor med našo Privilegirano izvozno družbo in Centralno nakupno družbo zadrug v Pragi poravnan.** Kakor poročajo iz Prage je bil te dni poravnan spor zaradi dobave pšenice med našo Privilegirano izvozno družbo in Centralno nakupno družbo zadrug v Pragi. Po novem dogovoru je centralna nakupno družba zadrug prevzela generalno zastopstvo Privilegirane izvozne družbe za prodajo žita in koruze v vsej Češkoslovaški. Obe družbi sta v češkoslovaških listih objavili, da so bila nesoglasja razčiščena in odstranjena v prijateljskem sporazumu, kakor ni bilo drugače pričakovati.

= **Redukcija hmeljskih nasadov v Češkoslovaški in Nemčiji.** Te dni so se v Žatcu v Češkoslovaški nadaljevala pogajanja med predstavniki češkoslovaških in nemških hmeljarjev, ki so se pričela že v jeseni preteklega leta. Kakor poročajo iz Prage, vlada med predstavniki nemških in češkoslovaških hmeljarjev soglasje v tem, da je mogoče doseči zboljšanje sedanjih razmer le s primerno ureditvijo produkcije. Ugotovljeno je bilo, da bo površina hmeljskih nasadov v Češkoslovaški in Nemčiji v tekočem letu nazadovala za nadaljnjih 9000 hektarjev. Po statistiki srednjeevropskega hmeljskega urada bo znašala letos skupna površina hmeljskih nasadov na evropski celini razen Rusije 25.000 ha, tako da bo pri normalni letini znašal pridelek okrog 400 tisoč stotov po 50 kg. Glede na nazadovanje konsuma pive je potrebno nadaljnje zmanjšanje nasadov. Predstavniki čeških in nemških hmeljarjev so se zedinili, da bodo v tem pogledu stavili svojim vladom primerne predloge.

= **Rusko - francoska finančna pogajanja.** Že nekaj let se vedno znova čujejo glasovi o rusko - francoskih pogajanjih, ki gredo za tem, da Rusija plača vsaj primeren del dolgov predvojne caristične Rusije; seveda pa skuša Rusija kot protiuslugo izločeno dobiti večji francoski kredit. Zadnje dni je bilo v krogu francoskih imetnikov predvojnih ruskih obveznic precej razburjenja zaradi besedila francosko - ruske predpogodbe, ki ga je v »Echo de Paris« objavil Pertinax. Pogajanja med Rusijo in Francijo se sedaj nadaljujejo. Problem je zelo težaven. Zaradi svetovne finančne katastrofe je Rusija prav tako prizadeta kakor mnoge druge države. Njena kratkoročna zadolžitev v inozemstvu (za uvoženo blago) znaša preko 15 milijard francoskih frankov. Pretežni del tega dolga mora biti povrnjen v dveh letih. Sovjetska vlada mora v teh dveh letih dobiti nove blagovne ali druge kredite v odgovarjajoči višini, če hoče iz izvoznega izkupička ob zapadlosti plačati obstoječe kratkoročne obveze. Ker pa so se možnosti za novo daljše kreditiranje ruskega uvoza precej zmanjšale, se Rusija približuje Franciji, ki ima denarja v izobilju. Ko je Francija l. 1924. priznala sovjetsko vlado, je izrecno poudarila svoje pravico na povračilo starih carističnih dolgov v Franciji, ki znašajo 25 milijonov zlatih predvojnih frankov (125 milijard današnjih frankov). Dokler Rusija ne uredi vprašanja tega starega dolga, ne more računati na noben kredit od strani Francije. V dneh revolucije je Rusija odločno izjavljala, da nikoli ne bo priznala starih carističnih dolgov. Kakor pa zatrjujejo v Parizu, nudi sedaj sovjetska vlada 7% valorizacijo tega dolga in odplačilo v 60 letih; za to pa zahteva od Francije kredit v višini 225 milijonov dolarjev (5.6 milijarde frankov). Dve tretjini tega posojila bi Rusija porabila za nakup blaga v Franciji in v njenih kolonijah. Gre torej za ogromno finančno transakcijo, ki ima seveda tudi politično ozadje.

= **Carinski dodatek za jugoslovenska vina v Švici.** Zavod za pospeševanje zunanje trgovine objavlja, da je švicarska vlada z naredbo od 8. t. m. predpisala, da se pri uvozu jugoslovenskih vin iz tarifnih postavk 117 a 1. a 2. b 1. b 2 švicarske carinske tarife pobira razen uvozne carine še carinski dodatek od 6.30 franka za 100 kg.

= **Poravnalno postopanje** je uvedeno o imovini Gustava Bernharda, trgovca s steklom v Mariboru, Aleksandrova ulica 17 (poravnalni upravitelj dr. Josip Leskovar, odvetnik v Mariboru, nalog za sklepanje poravnave pri okrožnem sodišču v Mariboru 14. marca, oglasitveni rok do 9. marca, ponudena kvota 40% v štirih tromesečnih obrokih). Nadalje je uvedeno poravnalno postopanje o imovini tvrdke F. Perkič in Polak, tvornice perila v Mariboru (poravnalni upravitelj dr. Ferdo Lesič, odvetnik v Mariboru; nalog za sklepanje poravnave pri okrožnem sodišču v Mariboru 7. marca, oglasitveni rok do 2. marca, ponudena kvota 40% v 12 mesečnih obrokih.

= **Dobave.** Direkcija državnega rudnika Banja Luka sprejema do 4. februarja ponudbe glede dobave 3 parov nepremočljivih čevljev. Direkcija državnega rudnika Breza sprejema do 18. februarja ponudbe glede dobave 100 komadov kompletnih bencinskih varnostnih svetilik. (Predmetni oglasi so na vpogled v Zbornici za TOI.) Dne 4. februarja se bo vršila pri upravi III. oddelka zavoda za izdelavo vojnih oblačil v Zagrebu licitacija glede dobave 750 kg jeklenih cevkov za čevlje. (Oglas je na vpogled v Zbornici za TOI, pogoji in vzorci pa pri omenjeni upravi.)

Borze

27. januarja.

Na ljubljanski borzi so danes devizni tečaji ostali z malimi izjemami nespremenjeni. Deviza London se je mednarodno ponovno nekoliko okrepila, kar je tudi na našem tržišču prišlo do izraza. Od ostalih deviz pa je Amsterdam nekoliko popustil.

Na zagrebškem efektnem tržišču se je Vojna škoda nekoliko okrepila; zaključena je bila za kaso po 220 in 225. Od ostalih vrednot se je trgovalo le še 7% Blairovo posojilo, ki je bilo zaključeno po 45 in pozneje po 47.

Devize.

Ljubljana. Amsterdam 2260.25 — 2271.61, Bruselj 783.54 — 787.46, Curih 1096.15 do 1101.65, London 194.25—195.85, Newyork 5595.93—5623.99, Pariz 221.14—222.26, Praga 166.14—167.26, Trst 280.88—283.28.

Zagreb. Amsterdam 2262.25 — 2273.61, Berlin (privatno) 1340 — 1350, Bruselj 783.52 — 787.46, London 194.25 — 195.85, Milan 280.88 — 283.28, Newyork kabel 5617.73 — 5645.99, Newyork ček 5595.73 do 5623.99, Pariz 221.14 — 222.26, Praga 166.27 do 167.13, Curih 1096.15 — 1101.15.

Curih. Beograd 9.05, Pariz 20.18, London 17.72, Newyork 512.50, Bruselj 71.48, Milan 25.65, Madrid 42.70, Amsterdam 206.20, Berlin 120.30, Stockholm 99, Oslo 96.50, Kobenhavn 97.50, Sofija 3.71, Praga 15.17, Varšava 57.38, Bukarešta 3.05.

Efekti

Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda aranžma in kasa 218 — 20, za februar 216 do 220, 7% investicijsko 53—56, 4% agrarne 25 — 32, 8% Blair 50 — 52, 7% Blair 45 do 45.25, 7% Drž. hipotek. banka 45.50 do 46.50, 6% begluške 35 — 36.50.

Dunaj. Bankverein 11.55, Eskompteges. 113, Staatseisenbahngesellschaft 16.80, Trbovlje 31.50, Alpine - Montan 11.55.

Blagovna tržišča

LES

+ **Ljubljanska borza** (27. t. m.) Tendenca za les slaba. Zaključen je bil 1 vagon smrekovih desk. Povpraševanje je za 1560 komadov smrekovih antenel (300 komadov 9 m dolž.; 300 kom. 10 m; 300 kom. 11 m; 300 komadov 12 m; 300 komadov 13 m; ca. 150 m³ 14—25 m; 100 m³ 26—35 m).

ŽITO

+ **Chicago,** 27. januarja. Začetni tečaji: **Pšenica:** za marc 55, za maj 57.125, za julij 56.875, za september 58.375; **koruza:** za marc 37.50, za maj 39.875, za julij 41.625; **rž:** za marc 43.50, za maj 45.50, za julij 45.875; **oves:** za maj 25.50.

+ **Winnipeg,** 27. januarja. Začetni tečaji: **Pšenica:** za maj 61.25, za julij 62.50, za oktober 64.

+ **Budimpeštanska terminska borza** (27. t. m.) Tendenca za koruzo stalna, v ostalem čvrstejša; promet omejen. **Pšenica:** za marc 12.62 — 12.64, za maj 13.38 — 13.40; **rž:** za marc 14.65 — 14.66, za maj 15.25 — 15.26; **koruza:** za maj 14.83 — 14.85.

ŽIVINA

+ **Dunajski živinski sejmi.** Na goveji sejem v ponedeljek je bilo prignanih 3065 glav, od tega 152 iz Jugoslavije in 200 iz Madžarske. Pri slabem prometu so cene nazadovale pri bikih za 15, pri volih pa za 5—10 grošev. Za kg žive teže notirajo: voli izjemno 1.65 — 1.80, I. 1.35 — 1.60, II. 1.05 do 1.30, III. 0.85 — 1, biki 0.75 — 1, krave 0.65 — 1.05. — Na sviniski sejem v torek je bilo pripeljanih 12.468 komadov, od tega 2611 iz Jugoslavije in 1731 iz Poljske. Pri mirnem prometu so cene popustile za 5 grošev.

TRADER HORN

Slovenjebistriške občinske zadeve

Slovenska Bistrica, 27. januarja.

Na občinski seji, ki jo je prvič vodil novi župan dr. Jagodič se je odobril proračun, ki je uravnovešen v dohodkih in izdatkih z zneskom po 347.252 Din. Izdatki za gospodarstvo znašajo 13.497 Din. Za obrestovanje in odplačilo posojila, najetega za meščansko šolo je določeno 48 tisoč dinarjev. Upravni stroški so preračunani na 55.435 Din. Za redarstvo se je proračun znižal na 40.100 Din. Za javna dela je določenih 47.300 Din, od tega 10 tisoč dinarjev za škropljenje cest. Za zdravstvo se je votiralo 13.500 Din, za šolstvo 92.542 Din, za kmetijstvo 1000 Din, za razne druge stroške, med njimi za samostojno vodstvo vojaškega referata 11 tisoč 178 Din, za izredne izdatke 7300 dinarjev. Znatno se je zvišala postavka za socijalno skrbstvo, ki znaša 17.400 dinarjev in je utemeljena v izredno resnih časih. Izdatki se bodo krili iz naslednjih postavk: gospodarstvo (dohodki tehtnice, klavnice in zemljišča) 36.450 Din, obresti 1000 Din, pristojbine 16.500 Din, subvencije 76.383 Din, občinska trošarina naj bi vrgla 130.100 Din. V ta namen se bo pobralo po 1 Din od litra vina in mošta po 7 Din od hl stopnje žganja in špirita, po 50 par od litra piva in naklada na meso v doslej običajni višini. Doklade na direktne davke se znižajo od dosedanjih 50 odstotkov na 45 odstotkov in znašajo 86 tisoč 819 Din. Proračun je skrčen na najnujnejše.

Bilanca mestne elektrarne je zadovoljiva, če upoštevamo da je bilo za obnovo omrežja izplačanih nad 90.000 Din. Poraba toka brez cestne razsvetljave je znašala okrog 30.000 kw. Ker se je pa mestni oblasti posrečilo za dobo enega leta znižati ceno toka pri falski družbi, se je sklenilo oddajati tok v tekočem letu po naslednji znatno nižji tarifi: pri mesečni porabi do 5 kw 5 Din, od 5 do 10 kw po 4.50 Din, preko 10 kw pa po 4 Din za 1 kw. Tok za pogonsko silo motorjev se bo zaračunaval enotno po 2 Din za 1 kw.

Občina se poteguje za razširjenje garnizije. V ta namen se je sklenilo ponuditi državni upravi znatne ugodnosti.

Podporna akcija pod vodstvom županstva uspešno deluje že izza novega leta. V denarju so darovali zasebniki doslej 5000 Din in razne naturalije, korporacije pa 10.500 Din. Dnevno se v kuhinji šolskih sester razdeli 40 obedov, tako da je dobilo najnujnejšo prehrano doslej že nad 1000 ljudi. Krajevna zaščita dece je osnovala mlečno stanico na obeh osnovnih šolah, kjer se dnevno razdeli 100 ubožnim šolarjem mleko in kruh. Poleg tega se je za šolsko deco nabavilo 50 parov novih čevljev in nad 80 kompletnih oblek. Hvalevredna je radodarnost dr. Attemsa, ki deli ubožnim rodbinam brezplačno kurjavo.

PLES
GRAFIKE
v KAZINI
6. februarja leta 1932. ob 8. uri zvečer.

Iz francoskega instituta

Ljubljana, 27. januarja

Za g. profesorjem M. Veyem, ki nam je nedavno predočil duhovni obraz pisatelja Julesa Romainsa (dr. Farigoule — to je njegovo prvotno ime — je izumitelj v medicinski stroki in odličen leposlovec) je snoči nastopil gost iz Zagreba g. Warnier. Po najnovejših virih je očrtal pred številnim občinstvom v prijetno tekoči govorici lik mnogostranskega slovstvenika Chateaubrianda, iz katerega se dajo izvajati posamezne književne panoge 19. stoletja: potopis, spomini, lirizem, kult preteklosti, eksotika in še kaj. Bolj nego kdo drugi se da samozavestni pisec objasniti po Taineovem nauku glede okolice.

Chateaubriand je iz Bretanje, ki je po Micheletu »trdi, uporni element v Franciji«. Bil je iz najstarše plemiške družine, ki je obubožala že pred revolucijo. V grbu pa je nosila geslo: Je sème l'or (Zlato sejem). Koliko dejanj si lahko razložimo iz avtorjevega življenja, če upoštevamo to dedno devizo! Ob prekuciji je zbežal preko Belgije v Anglijo, kjer se je preživljal s poučevanjem svoje materinščine, in nazadnje si v naglici ogledal Ameriko. Štel se je za tistega moža, ki je na Francoskem veri zopet pomagal do ugleda. Vendar se iz njegovih Mučenikov bolj zrcali lepota poganske Grčije kakor kaj drugega. Delo Génie du Christianisme je pisano v lepo čuvstvenem slogu, kakor je sploh Chateaubriandova plastična proza čudovito prožna. Logika pa seveda ni vedno na višku: n. pr. dokaz o bogu mu leži v tem, ker občudujemo njegovo delo. Previdnost se je izkazala s tem, da je ustvarila bolho črno: človek jo na ta način lahko ujame. Ali je čudno, ako je knjiga prišla na indeks? Sploh ima naš pisatelj vselej in povsod v prvi vrsti svojo osebo na umu. Kot diplomat govori stalno: jaz in Napoleon. — Ako idejno ni vsekdar na višku, je pa ustvaril vzorno obliko, ki je vplivala na slovstvene prvake, kakršni so: Hugo, Gautier, Loti in drugi. (k)

Zavarovanje zoper samstvo

V Ameriki se je razvila zavarovalna kupčija že do stopnje, ki dovoljuje ženskam, da se lahko zavarujejo zoper večno samstvo. Neka velika ameriška zavarovalnica je baje z zavarovanji te vrste dosegla velikanski uspeh. Zavarujejo se seveda lahko samo ženske, in sicer počenši z dvajsetim letom. Kako zavarovalnica odmerja premije in kakšen je njen riziko, ni znano. Pogodbe pa se glase za vse zavarovanke enako. Če se zavarovanka ne omoži srečno do 35. leta, ji družba izplača dogovorjeno vsoto. Podobno ustanovo imajo že precej časa tudi na Švedskem, kjer tudi izvrstno prospeva.

VSAK JUTRO JE ZAVAROVAN ZA SMRTNE NESREČE ZA PRIMER
10000 DIN
NAROČNIKA

GLEDALIŠČE

LJUBLJANSKA DRAMA

Začetek ob 20.

Četrtek, 28.: Zaprto.
Petek, 29.: Vzrok. C.

LJUBLJANSKA OPERA

Začetek ob 20

Četrtek, 28.: Trije mušketirji. Opereta. Premijera. Izven.
Petek, 29.: Koštana. B. Gostuje gosp. Josip Križaj.
Sobota, 30.: Carmen. D. Debut gdč. Anite Mezetove.

★

Ljubljanska drama. V petek 29. t. m. je druga repriza drame »Vzrok« za red C.

Ljubljanska opera. Premijera operete »Trije mušketirji«, ki jo je napisal Benatzky, ima 14 slik, ki sledé ena drugi s pravo filmsko brzino. Celo delo ima pri naši uprizoritvi, ki jo je pripravil režiser Bratko Kreft, samo eno pavzo. Muzikalno vodstvo je v rokah dr. Švare. Zasedbo posameznih ulog smo že priobčili. Kostumi so po osnutkih scenografa g. Uljaniščeva, izdelal pa jih je gled. atelje pod vodstvom g. Polaka. Začetek premijere točno ob 20 uri, konec ob četrt na 24. Premijera je izven abonmaja. V petek poje v »Koštani« vlogo Hadži Tome basist gosp. Josip Križaj. Ostala zasedba kakor običajno. Dirigira ravnatelj Polič. Predstava je za red B. Prvi večji nastop konservatoristke gdč. Anite Mezetove v naši operi bo v soboto 30. t. m. Pela bo vlogo Micaele v operi »Carmen«. Predstava bo za red D.

ŠENTJAKOBSKI GLEDALIŠKI ODER

Začetek ob 20.15

Nedelja, 31. januarja: Zadeva Kaiser.
Torek, 2. februarja: Svetnik.

•

Šentjakobski gledališki oder uprizori v nedeljo izvrstno veseloigro »Zadeva Kaiser«, ki je vzbudila zaradi svoje velezabavne vsebine in silne komike veliko zanimanje. Igra je izvrstno naštudirana. V naslovni ulogi briljira najboljši karakterni komik Šentjakobskega odra gosp. Lavrič, imenitna par sta gdč. Baronova v ulogi plesalke Irene la Pene de Santa Fe ter gosp. Petrovčič v ulogi pesnika in komponista Jurija Kaiserja. Dalje nastopijo gg. Kunc in Škerlj v ulogah odvetnikov Wenderja in Julija Springerja. Ostale uloge so v rokah ge. Bučarjeve, Grumove in Puschnerjeve ter gg. Komana, Moserja, Juvana in Zalaznika. V torek se bo ponovila izvrstna burka »Svetnik« z drastičnim komikom Kočakom ter gdč. Wrischerjevo v vodilnih ulogah. Vstopnice se bodo dobile od petka dalje v trgovini gosp. Miloša Karničnika na Starem trgu.

Mariborsko gledališče

Začetek ob 20.

Četrtek, 28.: Škorpijon. A.
Petek, 29.: Zaprto.

✶

Iz mariborskega gledališča. Danes se ponovi Kulundžičeva zanimiva groteska »Škorpijon«, v soboto na Abrahamova priljubljena operela »Viktorija in njen huzar«. Nad vse zanimiva bo naslednja dramska premijera, ki bo krstna predstava Golouhove politične satire »Groteska sedanjosti«. To delo je sploh prva slovenska izrazita groteska ter je po svoji vsebini in po svojih originalnih zamislekih popolnoma nov in nenavaden pojav v slovenski dramatski literaturi. Krstno predstavo pripravlja režiser J. Kovič, na stopi pa bo velik ansambl, zbor in štatisti.

Iz življenja in sveta

Šanghaj, težišče konflikta na Daljnem vzhodu

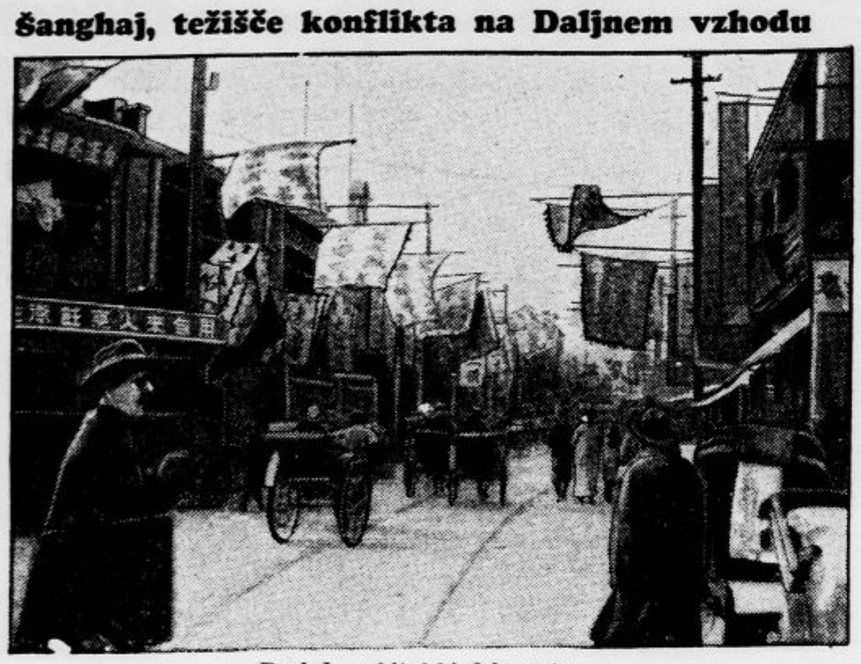

Pogled na kitajski del mesta
Zdi se, da je zasedba Šanghaja, enega najvažnejših pristanišč Daljnega vzhoda, po Japoncih sklenjena stvar. Povod za ta sklep so dali hudi protijaponski izgredi v mestu, nakar je Japonska ultimativno zahtevala konec protijaponske propagande in bojkota. Med tem so se že usidrale japonske vojne ladje v luki

Znanost v vsakdanjem življenju

Nevarnost električnega toka

Električni tok nižje napetosti, ki se običajno rabi v gospodinjstvu postane v določenih okoliščinah lahko prav nevaren.

Pred vsem so razni ljudje napram električnemu toku različno občutljivi in isti tok utegne nekemu človeku škodovati, dočim drugemu ne. Še važnejše pa so zunanje okoliščine, v katerih je človeško telo sprejelo električni udarec. Posebno nevarno je dotikanje električnih svetilk, vodov itd. z vlažnimi rokami ali pa z vsem vlažnim telesom n. pr. pri kopanju. V takšnih okoliščinah škoduje občutljivemu človeku lahko že 25voltni tok, zato je treba z električnimi napravami v vlažnih prostorih še poseone previdnosti.

Zakaj rabimo milo?

Malokdo se vprašuje, zakaj rabimo pri umivanju milo in tudi znanost ve šele danes za kolikor toliko zadovoljiv odgovor na to vprašanje.

Doslej so mislili, da tiči očiščevalna zmožnost v jedkih kemikalijah, kakor kalijevega in natronovega luga, ki so milne primesi. Novejša raziskavanja so to domnevo ovrgla. V resnici sodeluje cela vrsta činiteljev in pred vsem tako zvani koloidalni značaj milne raztopine. V tej obliki seže raztopina namreč v najmanjše vmesne prostorčke v snovi, ki jo hočemo očistiti in povzročiti tam celo vrsto kemičnih procesov ,pri čemer se raztopijo mastne in sajne sestavine nesnage. To raztopljeno nesnago odene milna pena in se odstrani z drgnjenjem. Pene so torej zelo važne. »Trdo« (apnenasto) vodo, ki zadržuje nastajanje pen, moramo zato omehčati s sodo in podobnimi snovmi. Zato pa je dežnica, ki vsebuje zelo malo apna, zelo pripravna za umivanje.

Zakaj se perilo kvari?

O srajci, ki se prične nezadržno trgati in ki se ne da več popraviti z nobenim šivanjem, menimo da je pač obrabljena — a to ni gola resnica. Resnica je namreč ta ,da so nastopile v blagu kvarne kemične spremembe.

Običajno perilno blago sestoji iz celuloze, zelo komplicirane kemične snovi, ki je podvržena mnogim, za trajnost blaga kvarnim spremembam. Pred vsem se napije po večkratnem pranju vode in se spremeni v tako zvano hidrocelulozo, ki je na zunaj podobna prejšnji, a ni več tako trdna in rada razpade v prah.

Še hitreje se ta proces izvrši pri naših trakih za čevlje. Tu vpliva na blago tudi kislina ,ki jo vsebuje loščilo.

Bujen načrt

V bruseljskem »Le Soir« priobčuje letalec Gernaert predlog za ustanovitev kolektivne družbe za zračni promet z imenom »Pax«. Družba naj bi razpolagala z nad 500 letališči v vseh krajih sveta, s svetovnim zračnim brodovjem, ki bi štelo 10.000 aparatov in armado 30.000 mož. Družba bi morala dobiti pravico za vse sankcije v zraku. Vsaka »napaka« bi se dala popraviti dve uri po sklepu. Ker bi bila na ta način sigurnost popolnoma zajamčena, bi se lahko vsi vojni proračuni znižali za 85 odstotkov. Deset odstotkov sedanjih vojnih proračunov pa bi zadostovalo za vzdrževanje svetovnega zračnega brodovja družbe »Pax«.

Smrt ameriškega bančnika

Paul Warburg,
ustvaritelj ameriškega osrednjega bančnega sistema, je umrl v New Yorku, star 63 let. Slika ga kaže kot častnega doktorja.

Pesnik in sanitejec

24-letni švicarski lirik Albert Ehrismann je bil določen, da bo opravil svojo vojaško dolžnost kot sanitejec pri nekem oddelku lovskih letal. Toda mladi mož, ki slovi kot zelo dober in mnogo obetajoč pesnik, je kratkomalo odklonil, da bi sodeloval v armadi s kakršno koli funkcijo, češ da zastopa stališče človečanstva, da obsoja švico, ki se noče razorožiti in da mu njegov nazor ne dovoljuje opravljati vojaško službo. Te dni je stal pred vojnim sodiščem v Curihu.

Vojaški avditor, ki je zastopal obtožbo, je bil sam za to, da bi kazen ne bila prevelika. Ehrismann je ravnal, kakor je ravnal, na temelju svojega čuvstvovanja in ne iz političnega ali verskega prepričanja. Obenem mu ni za kakšno protimilitaristično propagando, temveč samo za uveljavljenje lastne osebnosti. Samo nepoznanje življenja in premočno čuvstvovanje sta zakrivila njegovo ravnanje. Dva meseca ječe in enoletna izguba državljanskih pravic bi zadostovali, da se njegova življenjska izkušnja razširi.

Obtoženčev zagovornik, pisatelj Traugott Vogel, je izključeval možnost, da bi mladega moža obsodili. Ehrismann je po svoji duševnosti prav tako nesposoben za vojaško službo, kakor so mnogi drugi telesno in za svoje vedenje ni odgovoren.

Sodnik pa ni mogel razumeti zagovornikove razloge, češ da so baš sanitejski vojaki poklicani služiti človečanski ideji. Z ozirom na to, da je pa lirik sanjač s slabotno voljo in da ni izključeno, da svoje naziranje spremeni, naj sodišče izreče milo sodbo. Sodba je bila potem takšna, kakor jo je predlagal avditor.

Znamke v spomin na razorožitveno konferenco

Švica je izdala tri serije znamk v spomin na bližnjo razorožitveno konferenco.

Pobudo za te nove znamke je dal odbor ženevskih filatelistov, ki je imel prvo sejo že v marcu lanskega leta in švicarska vlada je v glavnem sprejela njegove načrte. Da se izognejo špekulacijam, ki so posledica vsakega izdanja novih znamk v omejenem obsegu, predstavljajo te znamke samo nižje vrednosti. Kompletna serija devet znamk predstavlja skupno vrednost 3 fr 50 cent. Prodajali pa jih bodo od 2. febr. dalje vse leto.

Poštna serija, ki obsega vrednosti po 5, 10, 20, 30 in 60 cent. kaže goloba z oljkovo vejico v kljunu v zeleni, oranžni, rdeči ,temno modri in svetlo modri barvi. Druga serija po 1 fr. predstavlja okrilatenega genija na dvakratni površini običajne švicarske znamke. Tretja serija po 15, 20 in 90 cent. predstavlja trimotorno letalo. Namenjena je zračnemu poštnemu prometu.

Švicarska konfederacija ni izdala posebnih znamk že od 1919., ko je dala v promet tri znamke ob priliki mirovnega podpisa.

Briand se poslavlja

Aristide Briand
se je slovesno poslovil od svoje stare delovne sobe, kjer je izročil svoje posle ministrskemu predsedniku Lavalu

ŠE VEDNO NAJUGODNEJŠE
kupite obleke, suknje, usnjene suknjiče ter blago za obleke pri tvrdki
Drago Schwab, Ljubljana

Čitajte tedensko revijo »ŽIVLJENJE IN SVET«

Komunistični teror na Španskem

Komunisti in sindikalisti, ki so v industrijskem predelu Španije precej močni, so skušali v zadnjih dneh s terorističnimi akti omajati državno oblast. Na sliki: policisti in meščanski prostovoljci stražijo jetnišnico v Bilbau, ki so jo hoteli komunisti zavzeti

Krvav upor v angleški jetnišnici

Slaba hrana in slab film sta zbudila v jetnikih upor, ki se je slabo končal zanje

V jetnišnici v Dortmooru (Devonshire) so se uprli kaznenci zaradi slabe hrane.

Že kakšnih 14 dni je opažalo vodstvo zavoda, da se vedejo jetniki precej uporno. Ko so jih v nedeljo razdelili v skupine za poset službe božje, so jetniki nenadoma napadli na dogovorjeno znamenje paznike. Drugi so hiteli v ravnateljevo pisarno, kjer so odprli peč, vzeli nekaj lopat dili vojaštvu in policiji, ki sta zaprla izhode, peklenski koncert.

Bilanca boja med jetniki in oblegovalci je bila krvava: 84 jetnikov je obležalo na tleh, med njimi je bilo 20 težko ranjenih in so jih morali takoj oddati v bolniško oskrbo. Gasilcem se je po težkem naporu posrečilo zadušiti ogenj, ki je ogražal vse poslopje. Guverner jetnišnice bi bil tu-

Goreča jetnišnica v Dortmooru pri Princetownu

žarečega premoga in zažgali kaznilnico. Guvernerja Robertsa so hoteli ujeti in zvezati, toda mož se je pravočasno rešil v neko celico, kjer se je zaprl. V guvernerjevem stanovanju so jetniki popili pivo in žganje ter razbili pohištvo. Nekega paznika so vrgli v peč, ki pa k sreči ni bila zakurjena.

Skoraj dve uri je vladal v jetnišnici nered. Poslopje je postalo prizorišče srditih bojev med jetniki in policijo ter vojaštvom, ki sta prišla jetniškim paznikom na pomoč. Vojaštvo je pričelo streljati s strojnimi puškami, da bi preprečilo beg jetnikov iz poslopja. Čim se je pojavil kakšen vojak ali stražnik na dvorišču jetnišnice, so ga sprejeli jetniki s točo kamenja. Končno so jetniki vdrli v shrambo jetniške godbe, se polastili instrumentov in prire-

di sam izgubil življenje, da ga ni iz celice rešil neki jetnik, obsojen na dosmrtno ječo.

Angleško časopisje obširno razpravlja o vzrokih upora in prihaja do zaključka, da sta prav za prav dva vzroka, ki sta vdihnila jetnikom pogubno misel upora. Poglavitni vzrok je bil slaba hrana, nemalo pa je na jetnike vplival tudi film »Siva hiša«, ki so ga videli nekateri jetniki.

Vsi jetniki, ki so se udeležili upora, in teh je bilo 400 izmed 480, so zaprti v celicah in jih ne izpuste niti na zrak. Vodstvo jetnišnice jo oborožilo paznike z nabitimi puškami in straže na izpostavljenih mestih so potrojili. Poleg tega je vojaštvo v Plymouthu v stalni pripravljenosti.

Smrt znanega detektiva

V Budimpešti je preminil 66-letni višji detektivski nadzornik Geza Bialosskursky, bivši oficir in poznejši stalni vohun, ki je imel nalogo skrbeti za varnost cesarja Franca Jožefa in drugih članov habsburške vladavine v Budimpešti. Pred vojno je Bialosskursky nekaj časa čuval tudi ministrskega predsednika Štefana Tiszo, ki si je pa pozneje slično spremstvo odločno prepovedal.

Na nekem dvornem plesu je Bialosskursky dosegel posebno velik uspeh s tem, da je odkril tatu, ki je izmaknil znani nadvojvodinji dragoceno ogrlico. Preden je prišlo do velikega skandala, se je detektivu posrečilo potegniti ogrlico iz žepa nekega — aristokrata. Seveda so krivca takoj nato poslali v inozemstvo. Za časa vlade Bele Kuna na Madžarskem je hotela vladajoča stranka izrabiti Bialosskurskega za svoje namene. Skušala mu je izvabiti informacije o aristokraciji, toda detektiv se ni dal zapeljati.

Angleška lepotna kraljica

Miss Gwen Stallard
je bila izvoljena za letošnjo lepotno kraljico

Moderno mučilno orodje - radio

Ruski napisal A. Olsen.

»Pravim, da tako ne more iti dalje,« kriči Galkin nad svojim sostanovalcem Sizovom. »Jaz se moram učiti. Ali bom pometal vom. »Jaz se moram učiti. Ali bom pometel sobe!«

»Čemu ti ekstremi?« odgovarja flegmatični Sizov. »Usoda nama je naklonila sobo z vmesno steno. Preseli se na ono stran, pa bo. Zmerjava se lahko tudi skozi steno.«

Tako sta tudi storila. Sizov je zaklenil vmesna vrata in jih zastavil z omaro. Samo na nekaj sta bila prijatelja pozabila: Zvočnik je ostal v Galkinovem delu sobe. Žica je bila napeljana skozi steno do stikala v drugi polovici sobe.

Sizov je drugi dan odšel zgodaj na delo. Tudi Galkin je zgodaj vstal, dasi je imel prost dan, in sedel za knjigo. Na glas čita. »Tekoča kampanija za nabavo žita je pokazala, da selski sovjeti...«

Kar naenkrat ga prekine debel glas: »Halo! Dobro jutro, tovariši! Začnimo! Začnimo jutranje proste vaje! Odročiti: zdaj! Levo, desno!«

Galkin se jezno ozre na zvočnik in čita dalje: »...ogromno delo pri izvrševanju državnih nalog...«

Neznani bas pa buči dalje: »Začnimo! Deesno: hop, hop, hop! Leevo: hop, hop, hop! Dobro! Oddih!«

»Da bi te vrag,« mrmra Galkin. »Zdaj moram spet od začetka. Tedaj: tekoča kampanja... Hop, hop. Ali naj prerežem vod. Da, toda, če me udari tok?« Dve tri ure so minule, kakor bi trenil. Galkin je v tem času prečital le deset vrstic. Opogumil se je in se odločno lotil učenja: »....vendar moramo pomisliti, da je organizacija mas za skupno delo...«

Mehak ženski glas je začel: »Halo, halo! Otroci, ponovimo včerajšnjo pesemco. Napravite z ročicami trobento! Tako, trobite za menoj: »du-du, aj-du-du-du-du! Ste vsi razumeli? Dajmo, začnimo...«

Galkin čita obupan dalje: »... prečeste napake se dado odpraviti samo s temeljitim ajdu-ne, ne, s temeljitim preračunavanjem hop, hop.. Mislim, da so zdaj nehali, pa začnimo znova...«

»Zdaj pa, otroci, rešite uganko:
Ni pijano, pa se opoteka in valja po tleh,
nima zob, pa grize. Kaj je to?«

Galkin si stiska ušesa in bulji v knjigo: »....zaradi nedostatkov v vodstvu... Kaj je neki to? Nima zob, pa grize? Stenica? Draginja? Ampak zakaj se potem valja po tleh.«

Ženski glas žvrgoli: »A, je težko? Pomislite malo!«

Po nadaljnih dveh urah si je vtaknil Galkin toplomer pod pazduho, porabil napovedani odmor in začel: »Tekoča kampanija za nabavo žita je pokazala, da...«

»Halo, halo! Moskva, VCSPS. Pozor! Takoj se začne predavanje o kolektivnem gibanju v tatarski republiki. Predavatelj govori v tatarščini! Pozor!«

Galkin je prisluhnil. Spočetka mu je bila tatarščina všeč, pozneje se mu je zazdela čudna, dolgočasna, še kasneje pa bedasta in neznosna. Zakopal se je v blazine in brcal z nogami, dokler ni izgubil zavesti.

Ko se je Sizov vrnil pozno zvečer domov, se je prestrašil nad silnim truščem v sosednji sobi. Ob spremljevanju orkestra, ki je igral neko zelo poskočno uverturo, je nekdo lomastil po sobi in divje kričal: »Aj - du - du! Odročiti! Levo, desno, gor, dol! Hop, hop! Aha, prasci! Nima zob, pa le grize! Po tleh se valja! Tisoč kilociklov v gobec!... Ob koncu je sledila grozovita ruska kletvica.

V skrbeh je Sizov vzdignil telefonsko slušalo, poklical opazovalni oddelek in naročil rešilni voz za prijatelja Galkina.

Zgodba iz Maroka

Sultan je ukazal prvemu ministru, naj izdela statistiko blaznežev in sestavi obenem poimenski seznam vseh, ki jih je sprejel v statistiko.

Vezir se je lotil dela in sestavil dolg seznam; na prvo mesto pa je vstavil ime svojega vladarja.

Sultan je bil dobrodušen človek in je samo vprašal ministra, zakaj mu je prisodil tako odlično mesto med blazniki.

»Vsemogočni«, je dejal vezir, »prišel si v seznam zaradi tega, ker si pred dvemi dnevi zaupal dvema neznancema veliko vsoto, da bi nakupila konje v inozemstvu. Teh dveh ne bo nikoli več nazaj!«

»Misliš? In če bi se vendar vrnila?«

»Tedaj«, je dejal vezir, »bom Tvoje ime črtal ter vstavil na njegovo mesto imeni obeh neznancev«.

Lažnive zgodbe

Nekoč je bil v neki pisarni svinčnik. Ostal je cel dan v rokah svojega lastnika. Noben tovariš se ni domislil, da bi si ga za trenutek izposodil in ga ne vrnil več.

✱

Nekoč je bil arhitekt. Zgradil je hišo v najmodernejšem stvarnem slogu. Navzlic temu je bilo mogoče v njej udobno prebivati.

✱

Nekoč sta bili dve materi, ki sta se pogovarjali o svojih otrocih. Vsaka je hvalila le otroke druge in govorila o nedostatkih svojih otrok.

✱

Nekoč je bil sopotnik, ki se je vedel vso pot tako, kakor si je človek predstavljal.

✱

Nekoč je bil človek, ki se je vedel tako, kakor je ustrezalo njegovi notranjosti, ne da bi pri tem vzbujal ogorčenje drugih ljudi.

✱

Nekoč so bili otroci, ki svojih staršev niso smatrali za staromodne.

ANEKDOTA

Neki tenorist je pozdravil damo na ulici: »Ali je to vaša suflerka?« ga je vprašal znanec. »Da.« — »Spoznal sem jo namreč takoj po — glasu.«

Vsak dan cna

»Oprostite, gospod ravnatelj, ali smem popoldne izostati? Rad bi šel na pogreb stare matere.«

J. O. Curwood 23

Na meji sveta

»Nevihta,« je rekel kapitan .

Izgubil je skoraj zavest, njegov hrbet se je skrivil in njegov glas je drhtel. To je prisililo Alana, da je pogledal tja v temo. In potem je nadaljeval:

»Rossianda pošljemo v Cordovsko bolnico, če bo še živ.«

Alan mu ni odgovoril. Tiho so se za njim zaprla vrata. Počasi je šel v temi k ograji in tam obstal, med tem ko je jadikujoče divjanje morja sililo k njemu kakor iz temnega prepada. V daljavi, neskončno daleč je začelo grmeti.

Krčevito je skušal ohraniti zavest, ko se je vračal v kabino. Divji Smith ga je že čakal. Alan mu je razjasnil nepredvideno izpremembo svojih načrtov. Povedal mu je, da bo moral zaradi opravkov v Cordovi zamuditi ladjo in da se bo njegov povratek v tundre zakasnil najmanj za mesec dni. Da bo moral Smith iti sam naprej. Do Tanane se bo lahko peljal z železnico. Potem mora v Alakakat in od tam še naprej proti severu v Endicotsko deželo. Možu, kakor je divji Smith, ne bo težko najti naselbine. Narisal mu je zemljevid, dal mu je nekaj pismenih navodil, še denarja in ga končno opozoril, naj ne izgubi glave in naj med potjo vendar ne začne s kopanjem zlata. Sam je moral takoj na suho, divjemu Smithu pa je nasvetoval, naj pred jutrom ne zapusti ladje. In divji Smith mu je dal besedo, da se mu ne bo treba zaradi njega jeziti.

Alan mu ni odkril, zakaj se mu tako mudi, in je bil vesel, da ga kapitan Rifle ni že prej preveč podrobno izpraševal. Ni hotel premišljati, ali je njegov korak pameten. Le to je vedel, da mu sleherna mišica drgeče po delu in da mora delati takoj, kakorkoli, če noče omagati. Poskusil si je pregnati iz glave sliko bledega obraza, ki se je zibala na vodi. Ni hotel izgubiti svoje hladnega miru, ki je bil del njega samega. Vendar je ladja skoraj zlomila njegovo mirno, junaško hotenje po upornosti.

To uro, odkar je bil začul tisti ženski vzkrik, jo je sovražil. Spet je hotel čutiti trdna tla pod nogami. Hotel je k tisti ozki progi obale, kamor je bila najbrže voda zanesla Mary Standishevo. Butanje ladijskih strojev mu je zdaj nalik udarcem kladiva tolklo na uho.

A tudi divji Smith ni videl niti sledu ognja, ki je glodal Alanovo dušo. Šele ko so Alanove noge spet stopile na kopno in je ležala Cordova pred njim nalik velikemu zalivu v gorah, je njegova strašna napetost nekoliko ponehala. Ko je zapustil nabrežje, je stal sam v temi, globoko je vsrkaval gorski zrak in se poizkušal razgledati. Okoli njega je bila tema kakor v rogu. Tu pa tam se je medlo zasvetila luč in v njegovi svetlobi je lezla tema proti njemu kakor črno morje in grozila, da ga pogoltne. Vihar še ni bil ponehal, zrak je bil dušeč in poln svarilnih slutenj. Grom je še slabotno in globoko bučal, kakor bi bil že daleč in vendar zelo blizu; slišati je bilo, kakor da bi ga dušila roka, ki hoče nenadoma zgrabiti zemeljsko oblo in jo vreči v prepad.

Po tej gosti temi si je Alan utiral pot. Pred tremi leti je večkrat hodil h koči starega Olafa Ericksena, ki je bila pol milje više zgoraj ob bregu, in vedel je, da bo Ericksen še tam, kjer je živel že dvajset let in kjer je bil prisegel, da ostane, dokler ga ne pogoltne morje. Po nagonu je stopal proti svojemu cilju, med tem ko mu je nad glavo rohnel grom. Nočne moči so bile podivjale. Slišal je, kako se je zbirala nevihta v gorah, skritih za steno teme, iz katere je zdaj pa zdaj šinil blisk in mu pomagal najti pot. Videl je belo peščeno progo, ki je ležala pred njim, in pospešil korak. In z morja je razločno slišal hrumenje, ki je naraščalo in naraščalo. Bilo mu je, kakor da bi korakal med dvema sovražnima vojskama, od katerih bi se tresli nebo in zemlja, ko sta se bližali druga drugi.

Spet se je žarko zableščalo in grom je zabobnel, da so se stresla tla pod njegovimi nogami. Mrzel puh je udarjal Alanu v obraz in viharna napetost je oživljala v njem življenjske moči.

Od nekdaj je ljubil blisk in bobneči odmev groma v gorah, kadar se je valil okoli nedostopnih vrhov. V neki taki noči, ko so naravne moči besnele okoli očetove koče, ga je bila mati rodila na svet. Ljubezen do viharja mu je bila v krvi, postala je bila del njegove duše in bili so časi, ko je koprnel po tej »govorici gora«, kakor drugi ljudje koprne po pomladi. Pozdravljal jo je tudi zdaj, ko so njegove oči v temi iskale svetlikanja luči, ki je vsako noč od mraka do zore gorela v koči Olafa Ericksena.

Nazadnje jo je vendar že zagledal — rumeno oko, ki mu je mežikalo skozi razpoko v ogljenočrni steni. Še trenutek in pred njim se je vzdignila temnejša senca koče in blisk mu je pokazal vrata. V tišini, ki je trajala nekaj sekund, je slišal škrabljanje velikih deževnih kapelj na streho, med tem ko je bil izpustil svojo potno prtljago iz roke in jel razbijati po vratih, da bi zbudil Šveda. Nato je odprl vrata, ki niso bila zaklenjena, vstopil, vrgel svojo prtljago noter in zaklical stari pozdrav, ki se ga je moral stari Ericksen še spominjati, dasi je bilo minilo skoraj četrt stoletja, odkar sta se z Alanovim očetom skupaj klatila po gorah.

Pravkar je privijal steno petrolejke, ki je stala na mizi, ko se je med vrati, ki so vodila v notranjost koče, pokazal sam Ericksen s svojimi mogočnimi, slokimi rameni, svojo obilno glavo in svojimi srditimi očmi. Velika siva brada se mu je usipala na gole prsi. Zastrmel je v prišleca. Alan je vrgel klobuk od sebe, in ko ga je stari Ericksen vendar že spoznal, je zatulil od veselja. Krepko sta si segla v roke.

Švedov glas je bil močnejši od vetra in dežja in ropotanja zlitih oken. Omenil je nekaj, kar se je bilo zgodilo pred tremi leti, in si baš mencal zaspanost iz oči, ko je opazil čudni izraz Alanovega obličja in mu prepustil besedo.

Fond za brezposelne rudarje

Pri bratovskih skladnicah se ustanovi poseben fond za preskrbo brezposelnih rudarjev

Beograd, 27. januarja AA. Minister za gozdove in rudnike je predpisal pravilnik o organizaciji sredstev in o poslovanju fonda za oskrbovanje brezposelnih rudarskih in topilniških delavcev bivših polnopravnih članov bratovske skladnice v kraljevini Jugoslaviji.

Za oskrbovanje brezposelnih rudarskih in topilniških delavcev, in sicer samo takih, ki so bili polnopravni člani bratovskih skladnic, se ustanovi pri bratovskih skladnicah fond za oskrbovanje brezposelnih rudarjev.

Organi fonda so: 1. centralni odbor za oskrbovanje brezposelnih rudarskih in topilniških delavcev v Beogradu; 2. glavne bratovske skladnice v Beogradu, Ljubljani, Sarajevu, Zagrebu in Splitu ter 3. krajevne bratovske skladnice kot pomožni organi glavne bratovske skladnice.

Vplačane vloge za polnopravne člane morajo glavne bratovske skladnice izročiti javnim borzam dela, ki bodo te delavce, če bi postali brezposelni, podpirale.

Vrhovni organ za oskrbovanje brezposelnih rudarskih in topilniških delavcev je centralni odbor, ki ga tvorijo en delegat ministrstva za gozdove in rudnike in po en zastopnik ali namestnik delodajalcev in delavcev ter en zastopnik centralnega odbora za posredovanje dela.

Naloga centralnega odbora je: 1. da sprejme letni proračun fonda za oskrbovanje brezposelnih delavcev na podlagi zbranih doprinosov v posameznih glavnih bratovskih skladnicah, in da nadzira uporabo dovoljenih kreditov, 2. da podeljuje iz svojega deleža v fondu po potrebi in možnosti dotacijo posameznim glavnim bratovskim skladnicam za podpore brezposelnim rudarskim in topilniškim delavcem, bivšim polnopravnim članom bratovske skladnice; 3. da nadzira poslovanje glavnih bratovskih skladnic v zadevah fonda, da izdaja splošna navodila in naredbe, bodisi iz lastnega, bodisi po direktivah ministrstva za gozdove in rudnike.

Kot pomožni in pravni organ centralnega odbora bo začasno služil upravni aparat glavne bratovske skladnice v Beogradu.

Glavne bratovske skladnice imajo kot organi fonda tele naloge: 1. da izravnavajo ponudbe in povpraševanje po delovnih močeh na rudarskem in topilniškem delovnem trgu; 2. da podpirajo brezposelne rudarske in topilniške delavce, bodisi direktno ali pa preko krajevnih bratovskih skladnic; 3. da vrše posredovanje dela sporazumno z ostalimi bratovskimi skladnicami in javnimi delovnimi borzami; 4. da vodijo in objavljajo statistiko o gibanju na delovnem trgu v rudarski in topilniški industriji na svojem področju, pa tudi v vsej državi. Razen tega so glavne bratovske skladnice dolžne sestavljati proračune fondov za svoje področje v mejah svojih sredstev in se origati za to da pobirajo krajevne bratovske blagajne prispevke za fond dalje dodeljevati dotacije posameznim krajevnim bratovskim skladnicam, vršiti nadzorstvo nad delom in dajati navodila krajevnim bratovskim skladnicam glede njihovega dela v vprašanju oskrbe brezposelnih rudarskih in topilniških delavcev.

Krajevne bratovske skladnice kot pomožni organi glavne bratovske skladnice imajo nalogo skrbeti za preskrbo brezposelnih rudarskih in topilniških delavcev, voditi evidenco in statistiko o brezposelnih rudarskih in topilniških delavcih in sporočiti glavni bratovski skladnici vse delavce rudarske in topilniške stroke, ki so brezposelni, označiti njihovo kategorijo, rodbinsko in premoženjsko stanje, redno pobirati prispevke za fond, podpirati brezposelne rudniške in topilniške delavce, v kolikor so za to pooblaščene.

Sredstva fonda sestoje iz prispevkov vseh delavcev, zavarovanih pri bratovskih skladnicah, in sicer iz enega in pol odstotka od brutto zaslužka rudarskih in topilniških podjetij in pol odstotka vseh delavskih brutto zaslužkov, dalje iz podpore države, banovine, občin, delavskih zbornic in drugih korporacij, ustanov in oseb.

Po potrebi smejo glavne bratovske skladnice dajati iz svojih fondov predujme s 6% obresti fondu za oskrbo brezposelnih rudarskih in topilniških delavcev. Zbrani prispevek za fond dobita centralni odbor (25%) in glavna bratovska skladnica (75%).

Podpore iz fonda za oskrbovanje brezposelnih rudarskih in topilniških delavcev, bivših polnopravnih članov bratovske skladnice, sme uživati vsak za delo sposoben rudarski in topilniški delavec, ki pa mora razen tega izpolniti še tele pogoje: biti mora najmanj 20 let star naš državljan ali pa državljan tiste države, ki glede oskrbe v primeru brezposelnosti za naše državljane enako skrbi kakor za svoje, razen tega je moral biti pred brezposelnostjo najmanj 6 mesecev neprestano polnopraven član bratovske skladnice in najmanj 5 dni prijavljen kot brezposeln in brez zaslužka nepretrgoma 7 dni.

Denarne podpore se podeljujejo za dobo brezposelnosti, vendar najdelj za 6 tednov v istem letu. Podpora znaša za delavca ali delavko po 10 Din za ženo in vsakega nepreskrbljenega otroka do 3 Din do najvišje skupne vsote 18 Din na dan.

Denarna potna podpora se podeli tistim, za katere se dožene da bodo dobili službo v kraju, kamor hočejo potovati da jim je povratek domov neobhodno potreben iz zdravstvenih razlogov, ali pa takim, ki se vračajo k rodbini, ki bo skrbela zanje in jih vzdrževala.

Denarna potna podpora v nobenem primeru ne sme prekoračiti 200 Din.

Izredna denarna podpora se lahko podeli največ dvakrat na leto v zelo nujnih primerih in znaša največ 150 Din za delavca ali delavko in do 30 Din za ženo in vsakega nepreskrbljenega otroka do najvišje letne vsote 150 Din.

Podpora v naturi se podeli v obliki brezplačnega prenočišča in hrane.

Ta pravilnik stopi v veljavo, ko ga razglase »Službene novine«.

Sport

Mednarodne smuške tekme za prvenstvo Jugoslavije

Prve prijave.

Ljubljana, 27. januarja.

6. in 7. februarja se bodo vršile mednarodne smuške tekme za prvenstvo Jugoslavije v Mariboru pod pokroviteljstvom g. dr. Draga Marušiča, bana dravske banovine in g. generala Dragoljuba Ilića, komandanta dravske divizije v Ljubljani.

JZSS kot prireditelj tega tekmovanja je že prejel prve prijave inozemskih tekmovalcev. Nemški Skiverband v Stuttgartu je prijavil danes znanega bavarskega prvaka Gustava Müllerja in Herberta Leupolda. Delegat nemških smučarjev še ni določen, najbrže pa bo z njima potoval znani novinar Karel Luther.

Oesterreichische Skidelegation je prijavila dosedaj Franca Keglowitscha in Fritza Königa. Pričakovati je še nadaljnjih prijav s strani Avstrijcev, ker obstoje tam kakor je znano tri smučarske organizacije.

Čehi še niso prijavili svojih tekmovalcev, načelno so pa že pretali na tekmovanje, ker hočejo braniti prvenstvo, ki so si ga lani priborili o priliki mednarodnih smuških tekem v Bohinju.

Medklubski motoskijoering

bo v nedeljo na Blejskem jezeru. Proga: okoli otoka, približno 3 km dolga. Start: na jezeru med Park-hotelom in hotelom Toplice. Cilj: istotam. Začetek ob 13. Prijave sprejema za SK Bled g. Rupert Krainer, za Ljubljano pa g. Jakob Gorjanc, telefon 2066, ter se zaključijo v soboto ob 14. Prijavnina je 10 Din. Nagrade: za najboljši čas dneva pokal Zdraviliške komisije, za zmagovalca vsake kategorije: darilo (minimum trije tekmovalci v kategoriji), drugi in tretji v kategoriji prejmejo kolajne, enako smučarji. Kategorija A: 350, 500 in preko 500 ccm, kategorija B: prikolice brez razlike jakosti. Podrobni tekmovalni red bo objavila sportna komisija dne 31. t. m. ob 11. dopoldne na startu. — Upravni odbor SK Bleda na Bledu.

Drsalne tekme za moško in žensko mladino

2. februarja ob 9. dopoldne bo izvedla Ilirija ob povoljnem stanju drsališča propagandne tekme v drsanju za dečke in deklice do starosti 14 let ter moškega in ženskega naraščaja v starosti 15 do 18 let. Klasificira se vsaka kategorija zase ter posebej ženska mladina in posebej moška mladina v obeh kategorijah. Vsak udeleženec mora pred tekmo predložiti na zahtevo razsodišču dokaz o starosti s šolsko knjižico ali krstnim listom. Prijaviti se morejo tudi drsalci, ki niso včlanjeni v sportnih društvih, torej je udeležba dovoljena tudi srednješolski mladini. Prijavnine ni. Vsi bolje plasirani udeleženci in udeleženke dobe darila. Pričetek tekme bo ob 10 dopoldne. Tekmovalci in tekmovalke se morajo javiti vodstvu tekme točno ob 9.30 v garderobi, običajna vstopnina za drsališče se udeležencem povrne. Prijave sprejema SK Ilirija pismeno na naslov Kersnikova ulica 3/II. ali ustno na drsališču načelstvu drsalne sekcije do 2. februarja ob 9.30. Razpisane so naslednje vaje:

Za dečke in deklice do 14 let: prestopni korak naprej desno, prestopni korak naprej levo (po tri kroge); loki naprej na ven, loki naprej na noter, trojka desno in levo naprej na ven — vse po možnosti v osmici — ter prosto drsanje eno minuto. Za dečke je predpisan še posebej tek enkrat okoli drsališča.

Za moški in ženski naraščaj 15 do 18 let: loki naprej na ven, loki naprej na noter, trojka naprej na ven levo in desno, vijuga desno naprej v n in levo naprej n v ista vijuga začeta z levo — vsi lki po možnosti v osmici po tabeli zimskega saveza — ter drsanje eno minuto in za moški naraščaj še posebej tek enkrat okoli drsališča.

Pojasnila in pouk dajejo člani drsalne sekcije SK Ilirije na drsališču vsak dan od 13.30 do 16. in od 18. do 19. ure.

Propagandne drsalne tekme v teku. Za 31. t. m. ob 10. dopoldne razpisuje SK Ilirija propagandne tekme v hitrostnem drsanju na 500 m in 1000 m. Prijaviti se morejo tudi drsalci, ki niso včlanjeni v sportnih klubih. Prijavnine ni. Prijave se sprejemajo samo ustno v garderobi na drsališču v nedeljo od 9. do 9.30. Običajna vstopnina za drsališče se tekmovalcem povrne na startu. Tekmuje se po pravilniku JZSS. Na prva mesta plasirani dobe nagrade. — Pojasnila dajejo člani načelstva drsalne sekcije SK Ilirije na drsališču.

Vremensko poročilo iz Kranjske gore od 27. t. m.: barometer: 780 mm, temperatura: —12 stop. C, vreme:: visoka megla, veter: sever: sneg, višina: 30 cm, vrsta: sneg, smuka, idealna, skakalnica: uporabna, sankališče: uporabno. Izgledi za nedeljo: odlični.

Iz SK Ilirije. Drevi ob 20. v kavarni »Evropi« seja načelstva lahkoatletske sekcije. Vsi in točno! — Danes ob 19. naj se sigurno udeleže sestanka v »Evropi« smučarji-tekmovalci Šubic, Šoštarič, Modec, Rihar, Zuncato, Lombar, Barovec, Rupnik, Bleiweis in Kos. Važno zaradi podsaveznega prvenstva. — Zaradi udeležbe na turnirju za prvenstvo Zagreba 1932 bo 29. t. m. ob priliki rednega treninga plenarni sestanek sabljaške sekcije. Udeležba vsega članstva obvezna.

Težkoatletski miting v Mariboru. SSK Maraton bo priredil 31. t. m. ob 20. v dvorani Zadružne gospodarske banke težkoatletski miting. Nastopili bodo atleti SSK Maratona in SK Croatie iz Zagreba.

TSK Slovan. 30. t. m. ob 20. redna odborava seja v lovski sobi gostilne »Sokol«. Vsi odborniki naj se sigurno udeleže!

NSK Sparta. Danes ob 20. sestanek vsega članstva v kavarni Vosnernik zaradi nedeljske tekme v Trbovljah.

Radio

Izvleček iz programov

Četrtek, 28 januarja.

LJUBLJANA 12.15: Plošče. — 12.45: Dnevne vesti. — 13. Čas, plošče, borza. — 17.30: Samospevi Carmen Antićeve. — 18: Sadjarstvo. — 18.30: Gimnastične vaje. — 19: Italijanščina. — 19.30: Srbohrvaščina. — 20: Pedagogika. — 20.30: Prenos koncerta iz Beograda. — 21.15: Cerkveni koncert — 22: Samospevi gdč. Dragice Sokove. — 22.30: Napoved časa in poročila.

Petek, 29. januarja.

LJUBLJANA 11.30: Šolska ura. — 12.15: Plošče. — 12.45: Dnevne vesti. — 13: Čas, plošče, borza. — 17.30: Salonski kvintet. — 18.30: Gospodinjska ura. — 19: Francoščina. — 19.30: Narodi zemlje. — 20: Sokolsko predavanje. — 20.30: Prenos iz Varšave. — 22.30: Napoved časa in poročila.

BEOGRAD 11.05: Koncert radio - orkestra. — 17: Popoldanska glasba. — 20.30: Koncert iz Varšave. — 22.30: Poročila. — 22.50: Lahka godba. — ZAGREB 12.30: Plošče. — 17: Lahka godba orkestra. — 20.30: Prenos iz Varšave. — PRAGA 17.05: Komorna glasba. — 19.20: Pevski koncert. — 20.05: Godba na pihala. — 21: Igra. — 22.20: Koncert moderne glasbe. — BRNO 17.05: Koncert iz Prage. — 19.40: Koncert Wagnerjeve glasbe. — 22.30: Prenos iz Prage. — VARŠAVA 17.35: Vojaška godba. — 20.15: Simfoničen koncert. — 22.50: Plesna glasba. — DUNAJ 11.30: Koncert kvarteta. — 12.40: Plošče. — 17: Popoldanski koncert. — 19.40: Zabaven predpustni večer. — 21.10: Francoski glasbeni moistri. — 22.25: Godba za ples. — BERLIN 19.10: Lahka godba. — 20: Opera »Boris Godunov«. — Večer »šlagerjev«. — KÖNIGSBERG 16.30: Lahka godba orkestra. — 18.55: Koncertirani kabaret. — 20.45: Simfoničen koncert. — MÜHLACKER 17.05: Popoldanski koncert. — 20.15: Spevoigra. — 22.40: Godba za ples. — BUDIMPEŠTA 17: Pevski in violinski koncert. — 18.25: Lahka godba. — 19.50: Večer klasične glasbe. — 22: Orkestralen koncert. — Ciganska godba.

SOKOL

Občni zbor Sokola v Zagorju

V nedeljo 24. t. m. popoldne se je vršil 42. občni zbor zagorskega Sokola. Prisotnih je bilo okoli 70 članov in članic, kar je v primeru s številom članstva mnogo premalo. Zbor je otvoril starosta br. Ferdo Poljšak, ki se je spomnil med letom preminulih članov br. Jerina in br. Gostiše in sokolskega genija Scheinerja, katere je občni zbor počastil s trikratnim »Slava«. Nato je prečital poslanico saveza SKJ, katero so navzoči z zanimanjem poslušali.

Nadaljnja poročila so pokazala, da je Sokol vestno vršil med letom svojo nalogo. Društvo šteje 227 članov in članic. Mnogo jih je morala uprava črtati, ker niso plačali kljub opominu predpisane članarine. Letni obračun je pokazal velik denarni promet, a na odplačilo dolga v tekočem letu ni bilo mogoče misliti, ker je bilo preveč drugih potrebnih stroškov. Letna članarina ostane ista kakor do sedaj, saj je minimalna. Pri novem proračunu se je kolikor mogoče štedilo. V njem so ostale le najnujnejše postavke, drugo se je pa vse črtalo. Debata se je razvila o parketu v dvorani, a večina je bila za to, da se z napravo počaka zaradi krize še eno ali več let, ker je treba misliti tudi na odplačevanje dolga.

Volitve so se vršile po listkih. Župi je predložena v potrdilo naslednja uprava: starosta Ferdo Poljšak; podstarosta Drago Korbar; načelnik Klun France, podnačelnik Rogancin Rudolf; načelnica Klunova Darinka; podnačelnica Blažičeva Darinka; prosvetar Kalan Jože; odborniki Fincinger Ogniešlav, Maier Tone, Mrnuh Polde, Fink Ivan, Kolenc Lojze, Stepišnik Franio, Savšek Miro, Mrnuh Ivan, Saks Slavoj, Šulin Matko in Černelč Božo; namestniki: Levstik Janko, Kopriva Ivan, Knez Slavoj, Entor Albin, Drnovšek Nande, Požun Herman, Regancin Rudolf, Škrlovnik France, Pergar Viktor in Repovš Jože; društveni zdravnik dr. Tomo Zarnik; revizorji: Lazar Miloš, Helmih Julij in Firm Nace; namestniki: Ahčan Rudolf, Juvan Franjo in Godina Srečko; razsodišče: dr. Tomo Zarnik, inž. Franc Lapornik, Loize Kolenc, Albin Grčar in Fincinger Ogniešlav; namestniki Levstik Janko, Kopriva Ivan in Majer Tone; zastavonoša Turk Jože, namestnik Firm Ivan; župni delegati so: Klun France, Majer Tone in Kalan Jože.

Med občnim zborom je prišel tudi župni starešina br. Smrtnik Jože, ki je v imenu celiške župe pozdravil zborovalce. Na koncu občnega zbora je br. Smrtnik v krasnem govoru predočil delo, ki ga ima nova uprava, da bo še v naprej zagorski Sokol med prvimi v celjski župi, na kar je društveni starešina br. Poljšak zaključil občni zbor.

I. smučarske tekme Saveza Sokola kralj. Jugoslavije. Savez razpisuje I. smučarske tekme, obenem izbirne tekme za prvenstvo saveza »Slovansko Sokolstvo«, v dneh 13. in 14. februarja 1932 v Bohinju. Tekme obsegajo **za člane:** 1. tekmo na daljavo 18 km; 2. tekmo v skokih; 3. sestavljeno tekmo (na 18 km in v skokih); 4. tekmo v smuških likih (slalom) na 3 km. **Za članice:** 5. tekmo na daljavo 6 km; 6. tekmo na daljavo 10 km. Tekma pod 1. bo v soboto 13. februarja ob 14. uri, pod 4., 5. in 6. v nedeljo 14. februarja dopoldne ob 8. uri, pod 2. ob 15. uri. Prijave za posamezne panoge je treba vposlati ločeno potom župnih načelstev saveznemu načelništvu v Ljubljani, Narodni dom do 7. februarja t. l. V prijavi je treba navesti: 1. ime, starost in natančni naslov tekmovalca; 2. panogo tekme, ki se zanjo prijavlja; 3. priložiti je treba potrdilo društva, da je tekmovalec najmanj 3 mesece pred tekmo član dotičnega sokolskega društva. Žrebanje za posamezne panoge bo eno uro pred pričetkom tekme v bližini nastopnega mesta. Takoj po žrebanju dobijo tekmovalci vsa potrebna navodila in pojasnila za tekmo. Zdravniški pregledi naj se izvršijo po možnosti doma in naj tekmovalci predložijo vodstvu tekme zdravniško potrdilo pred žrebanjem. Kdor ne predloži zdravniške izjave, bo pregledan pred tekmo. S prijavo k tekmi je treba javiti tudi želje glede prenočišča in prehrane. Vodnik tekmovalcev iz vsake župe mora pred žrebanjem javiti vodstvu tekme, koliko tekmovalcev iz njegove župe nastopi k tekmi. Tekmovalni uspehi bodo razglašeni v nedeljo po končanih tekmah. Prostor se določi pozneje. Za vsako tekmovalno panogo dobijo diplome pri tekmah, ki se ocenjujejo samo po porabljenem času, razen prvega tudi tekmovalci, ki so se prismučali na cilj vsaj v času, ki je za 15% slabši od zmagovalčevega časa, pri tekmah, ki se ocenjujejo s točkami, pa razen prvega tudi vsi, ki so si priborili vsaj 85% zmagovalčevih točk. Na osnovi uspehov I. savezne smučarske tekme bodo tekmovalci po predpisih tekmovalnega reda za smučarske tekme Saveza SKJ razvrščeni v razrede, kar bo objavljeno v listu »Sokol«.

Prosvetni odsek sokolskega društva Ljubljana - Šiška naznanja svojemu članstvu, da se bodo v tekočem poslovnem letu vršila številna sokolsko-idejna in prosvetna predavanja za članstvo kakor tudi za deco in naraščaj in to predvsem vsako sredo in soboto. Otvoritveno predavanje bo imel društveni podstarosta br. J. Jesih 30. t. m. ob pol 20. v šolski telovadnici. Tema: »Tyrševo in današnje Sokolstvo« (za članstvo). Br. J. Puhar bo predaval 3. februarja: »Tiran alkohol« (s skioptičnimi slikami); predavanje je namenjeno predvsem deci in naraščaju, vabljeni pa so tudi roditelji. Isti brat bo imel 10. februarja predavanje za članstvo: »Naš največji socialni greh« (s skioptičnimi slikami). Pričakujemo, da bo članstvo razumelo stremljenje sokolskega prosvetnega odseka in bo posečalo predavanja polnoštevilno.

Sokolsko društvo Velenje vabi na občni zbor, ki bo v nedeljo 31. t. m. ob 4. popoldne v Rudarskem domu z običajnim dnevnim redom. Udeležba za vse članstvo obvezna.

Iz Tržiča

č— **Sokolsko predavanje.** V petek ob 20. priredi Sokol v telovadnici programno predavanje. Mestni tajnik g. Vanko Japelj bo predaval o ureditvi občinskega urada in gospodarstva. Pridite!

č— **Mraz drži.** Sedaj imamo več kakor teden dni vsak dan po 4 in največ 6 stopinj mraza. Nad Tržičem samim je sicer megla, zato pa so planine v solnčnem žaru. Kdor želi prebiti lepe dneve na planinah, naj jih obišče sedaj.

č— **Bralno društvo** zaradi gospodarske krize letos ne priredi običajne predpustne kostumirane zabave, pač pa bo imelo v postu zabaven večer s petjem in drugim zanimivim sporedom.

Iz Litije

l— **Telovadba starejše vrste.** Že lani se je uvedel v našem Sokolu oddelek starejših članov, ki je prav pridno zahajal k telovadbi. V petek 29. t. m. se bo spet uvedla »stara garda« v telovadnico. Društveno načelništvo je določilo za vaditelja te vrste br. Tinčka Juvana. Opozarjamo vse starejše brate, da bo pri letošnjem župnem zletu v Ljubljani nastopila tudi četa starejših bratov s palicami. Sodelovali bodo tudi litijski bratje, zato je dolžnost vseh, da v čim večjem število posečajo telovadnico.

i— **Člani Slovenske šolske matice,** odlične naše pedagoške književne zadruge, ki še niso poravnali letošnje članarine, pa želе prejeti knjige, naj to store pri poverjeniku za litijski srez g. učitelju Župančiču.

Iz Ptuja

j— **Zanimivo predavanje** o novem obrtnem zakonu bo v petek 29. t. m. ob 19. v Narodnem domu. Predaval bo nadzornik g. Založnik iz Maribora. Obrtno društvo vabi vse pridobitne sloje.

j— **Naši gasilci** so v preteklem letu intervenirali pri 26 požarih, med temi so bili 3 veliki, povsod uspešno. S svojim reševalnim avtom so prepeljali 189 bolnikov. Delo naših požarnikov je vsekakor požrtvovalno.

j— **Kmečke poroke v znamenju krize.** Prejšna leta v tem času smo videli vse polno slovenskih kmečkih porok, ki so se vršile v minoritski cerkvi v Ptuju. Sedaj so se tudi kmetje v tem oziru omejili ali pa so se bolj modernizirali. Te dni se je v minoritski cerkvi poročilo pet kmečkih parov. Dva sta si najela mestna avtobusa, trije pa avtomobile. Vsekakor pride to ceneje, ker vozniki so dandanes tudi po deželi precej dragi in jih je ob sličnih priložnostih treba mnogo.

UGODEN NAKUP ostankov za obleke

po 6, 7, 8 in 10 Din za meter. Nadalje velika izbira za ženine in neveste po jako znižanih cenah v »TEKSTILNEM BAZARJU«, Maribor, Vetrinjska ulica štev. 15. 2052

Hotel v Dalmaciji na otoku Hvaru

z 20 lepo opremljenimi sobami, veliko restavracijo in vrtom v zelo lepi legi, z razgledom na morje, dam v zakup po zelo ugodnih pogojih. Pobližje informacije daje lastnik M. ČANAK, ZAGREB, Hotel Royal, Ilica 44—46. 1862

Cene malim oglasom

Ženitve in dopisovanja: vsaka beseda Din 2.— ter enkratna pristojbina za šifro ali za dajanje naslova Din 5.—. Oglasi trgovskega in reklamnega značaja: vsaka beseda Din 1.—. Po Din 1.— za besedo se zaračunajo nadalje vsi oglasi, ki spadajo pod rubrike »Kam pa kam«, »Auto-moto«, »Kapital«, »V najem«, »Posest«, »Lokali«, »Stanovanja odda«, »Stroji«, »Vrednote«, »Informacije«, »Živali«, »Obrt« in »Les« ter pod rubrikama »Trgovski potniki« in »Zaslužek«, če se z oglasom nudi zaslužek, oziroma, če se išče potnika. Kdor si pa pod tema rubrikama išče zaslužka ali službe, plača za vsako besedo 50 par. Pri vseh oglasih, ki se zaračunajo po Din 1.— za besedo, se zaračuna enkratna pristojbina Din 5.— za šifro ali za dajanje naslova. Vsi ostali oglasi socialnega značaja se računajo po 50 par za vsako besedo. Enkratna pristojbina za šifro ali za dajanje naslova pri oglasih, ki se zaračunajo po 50 par za vsako besedo, znaša Din 3.—.

Najmanjši znesek pri oglasih po 50 par za besedo, je Din 10.—, pri oglasih po 1 Din za besedo pa Din 15.—.

Vse pristojbine za male oglase je plačati pri predaji naročila, oziroma jih je vposlati v pismu obenem z naročilom.

Mali oglasi

Za odgovor 3 Din v znamkah

Potniki

Kdor išče mesto potnika, plača za vsako besedo 50 par; za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. — Kdor sprejema potnike, plača za besedo po 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (5)

Verziran potnik
dobro uveden v čevljarski stroki, dobi takoj stalno mesto. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Zmožen potnik«. 2563-5

Potnike
za obisk privatnih strank sprejme pod zelo ugodnimi pogoji Gorenjska manufakturna trdka Cenj. ponudbe pod »Stalen zaslužek« na podružnico »Jutra« Jesenice. 2543-5

2 potnika
manufakturne stroke, za obisk privatnih strank sprejmem za Maribor in okolico. Dobro vpeljanim in agilnim nudimo poleg provizije tudi fiksum. Ponudbe na podruž. »Jutra« v Mariboru pod značko »Fiksum«. 1929-5

Fiksum in provizijo
nudimo potnikom za obisk privatnih strank za Ljubljano in okolico ter vso drvesko industrijo za manufakturno blago. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Fiksum in provizija«. 881-5

Sopotnika
išče trgovski potnik, ki obiskuje privatne stranke po celi Sloveniji z avtom. Ponudbe na podruž. Jutra v Celju pod šifro »Sopotnik takoj«. 2806-5

Službo dobi

Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro pa 3 Din. (1)

Trg. vajenca
mlajšega in zdravega, poštenih staršev, s primerno šolsko izobrazbo sprejmem v trgovino z mešanim blagom na deželi. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »A. V. 200«. 2733-1

Učenca
za trgovino z mešanim blagom sprejmem. Hrana in stanovanje v hiši. Ponudbe pod »Sedež premijalne šole« na ogl. odd. »Jutra«. 2507-1

Kontoristinjo
s trgovsko prakso, vešto tudi kartotečnega knjigovodstva in nemščine, sprejmem. Ponudbe z navedbo dosedanjih služb, plačilnih zahtevkov in prilogo slike pod »Hrana in stanovanje v hiši« na ogl. odd. »Jutra«. 2506-1

Služkinjo-sobarico
zdravo in čedno sprejmem. Ponudbe z navedbo plače in dosedanjih služb pod »Trgovina v mestu na deželi« na ogl. odd. »Jutra«. 2505-1

Kuhar ali kuharica
samostojna in dobro izvežbana, sposobna za vodstvo večje kuhinje, dobi službo. Ponudbe z zahtevki in opisom dosedanje zaposlitve na oglas. oddelek »Jutra« pod značko »Kuhinja«. 2706-1

Prodajalka
mešana samostojno voditi razvejano slaščičarno in delikatesno, dobi s 1. marcem službo. Kavcija potrebna. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Dobra prodajalka 10.000« 2740-1

Kontoristinjo
(začetnico) dobro računarico sprejmem proti 500 Din mesečne plače, prostem stanovanju in hrani. — Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »M. S.« 2782-1

Natakarico
pošteno in marljivo sprejmem takoj v boljše gostilno na deželi (Gorenjsko). Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Gorenjsko«. 2720-1

Učenko
takoj sprejmem v trgovino mešanega blaga. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 2755-1

Kuharico za vse
samo z letnimi spričevali, išče slov. obitelj v Zagrebu. Vprašati na Rimski c. št. 18/II. 2765-1

Dve ženski
rabim takoj za čiščenje novega stanovanja. Oglasiti se je med 8. in 11. uro na Resljevi cesti 9/I. 2784-1

Plačilni natakar
perfekten, pošten in korekten, kavcije zmožen, dobi mesto v hotelu »Bellevue« v Ljubljani. 2000-1

Strojepisko
z znanjem knjigovodstva marljivo in zanesljivo sprejmem takoj. Ponudbe na podružnico »Jutra« v Celju pod šifro »Pridnost pogoje«. 2804-1

Zaslužek

Kdor išče zaslužka, plača za vsako besedo 50 par; za naslov ali šifro 3 Din. — Kdor nudi zaslužek, pa za vsako besedo 1 Din, za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (3)

Šivilja
gre po nizki ceni šivat na dom. Hrenova ulica št. 14 pritličje levo. 2579-3

Zastopnike
glavne in krajevne — za Celje, Maribor, Ptuj, Prekmurje, za posmrtninsko podporo, pod ugodnimi pogoji sprejmemo. Takojšnje ponudbe na naslov: Galanta, Ljubljana, poštni predal 352. 2[illegible]-3

Pouk

Beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. Dijaki, ki iščejo instrukcije, plačajo vsako besedo 50 par; za šifro ali za dajanje naslova 3 Din. (4)

ČAMERNIKOVA šoferska šola
Ljubljana, Dunajska c. 36
Prva oblastveno koncesijonirana. Prosp. kt 15 zastonj — pištite ponj! Učence sprejema vsak čas. 251

Oblastveno koncesijonirana šoferska šola Gojko Pipenbacher
Ljubljana, Gosposvetska 12 — Zahtevajte informacije. 247-4

Službe išče

Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro pa 3 Din. (2)

Žagovodja
z dolgoletno prakso v mehkem in bukovem lesu, vajen vseh del, popravil in manipulacije, kakor tudi pisarniških poslov, uradne izprašan kurjač za lokomobile, prosi slično zaposlenje. Žena, ki ima osebno pravico vzame proti kaviji na račun ali v najem gostilno-kantino. Govori tudi slovensko in nemško. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Trezvost«. 2300-2

Natakarica
z dobrimi spričevali, želi službo v mestu ali na deželi. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 2678-2

Dekle
želi izven Ljubljane službo sobarice, ali za vse skupaj. Pismene ponudbe na naslov: Marija Kuzina, Ljubljana, Jegličeva cesta št. 1. 2743-2

Natakarica
išče mesto s 1. februarjem. Gre tudi kot domačinka. Cenjene ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Mlada in prijazna«. 2763-2

Službo vrtnarja
išče samec, vešč nekoliko mizarskega dela. Plača po dogovoru, nastop takoj. — Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Vrtnar«. 2780-2

Prodam

Oglasi trg. značaja po 1 Din beseda; za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. — Oglasi socialnega značaja vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro pa 3 Din. (6)

Gospodinja
naroči iz dopisnice zaboj za premog, za smeti, vodne klopi, mize, stole itd. pri Albertu Černetu, mizarju v Zg. Šiški pri remizi, ki zna gospodinjam najbolj poceni in dobro postreči. 335/6-II

Vinske sode
hramne, hrastove in dobro ohranjene od 20 hl do 50 hl vsebine, približno 12 kom. ugodno prodam. Naslov v ogl. odd. »Jutra«. 1845-6

Gostilniška oprava
pult, šank, veliko ogledalo, dve mizi, ogrodje za električno firmo in več drugih stvari naprodaj za 1000 Din. — Poizve se v Ljubljani VII, Lopodvorska št. 3/II, desno. 2744-6

Pozor, trgovci!
Imam večjo množino manufakturnega in galanterijskega blaga, katerega prodam zaradi opustitve trgovine pod grosljsko ceno. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 2724-6

Stensko preprogo
in garnituro pregrinjal za dve postelji, krasna ročna dela, prodam. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 2713-6

Čebelnjak
dobro ohranjen, z opeko krit, ena 1 m široka železna vrata, ena 2½ m široka železna vrata in železne žice prodam. Poizve se v Černetovi ulici štev. 32/I 2798-6

Avto, moto

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (10)

Tovorni Ford avto
nosilnost 2000 kg, malo vožen, vreden 55.000 Din, prodam za 40.000 Din. Plača se lahko tudi s knjižico. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 2799-10

Motorno kolo
malo voženo kupim. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »E. R.« 2791-10

Kupim

Oglasi trg. značaja po 1 Din beseda; za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. — Oglasi socialnega značaja vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro pa 3 Din. (7)

Volnenih odpadkov
čistih, brez primesi svile ali bombaža, kupim po najvišji dnevni ceni vsako množino. Ponudbe na ogl. oddelek »Jutra« pod šifro »Volneni odpadki«. 2801-7

Vrednote

Vsaka beseda 1 Din, za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (35)

Vsakovrstno zlato
kupuje po najvišjih cenah
ČERNE — juvelir
Ljubljana, Wolfova ulica 3 77

Pohištvo

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (12)

Spalnico
masivno, iz orešnjevega lesa, politirano, s pelo. 11 komadov, proda Jakob Staro, mizar, Boh. Češnjica 2320-12

Posest

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (20)

Manjšo hišo ali vilo
v Ljubljani ali okolici kupim. Ponudbe na oglasni odelek »Jutra« pod šifro »Spomlad 1932«. 2212-20

Hišo
eno- ali dvostanovanjsko kupim v Št. Vidu. — Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Din 100.000«. 2700-20

Parcelo
do 500 m² veliko, v Koleziji ali kje v bližini kupim proti takojšnjemu plačilu. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Hitro 4«. 2677-20

V bližini Maribora, 10 minut od žel. postaje, v idealni legi ob vznožju Pohorja je pod zelo ugodnimi pogoji naprodaj

lepa, zidana hiša
s 4 sobami, elektr. razsvetljavo, vodovodom, za vsako obrt pripravnim gospodarskim poslopjem, vitelj in žago na jermen, z lepim vrtom za zelenjavo, lepim sadonosnikom in brajdami. Zemlje poljubno do 7 oralov. Dopise na podružnico »Jutra« v Mariboru pod značko »Idealna lega«. 2805-20

Enonadstropno hišo
novozgrajeno, z več stanovanji in trgovskim lokalom prodam na zelo prometni cesti 10 minut od cestne železnice pri Ljubljani. — Olga Martinšek, Streliška ulica 10. 2771-20

Enostanovanj. hišo
z brajnarije, v bližnji okolici Maribora takoj po nizki ceni prodam radi družinskih razmer. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra« 2810-20

Oblačila

Trg. oglasi po 1 Din beseda; za dajanje naslova ali za šifre 5 Din. Oglasi socialnega značaja vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. (13)

Maske
Nekaj mask za dame ima še na razpolago salon Rodič, Miklošičova cesta 10. 2762-13

Aparten šal
z dolgimi franžami, rabim takoj za en večer, proti odškodnini. Ponudbe pod šifro »Šal« na oglasni oddelek »Jutra«. 2787-13

Prehrana

Kdor nudi prehrano plača za vsako besedo 1 Din; kdor išče prehrano pa za besedo 50 par; za dajanje naslova ali šifro 3 Din, oziroma 5 Din. (14)

Starejšo žensko
z nekaj gotovine, vzame k sebi gospa v dosmrtno oskrbo. Cenjene ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Užitek v miru«. 2734-14

Pridelki

Vsaka beseda 1 Din, za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (33)

Lanene tropine
prvovrstne kakovosti 37/38 %, mlete, po 195 Din za 100 kg, inkl. vreče kupite do konca januarja t. l. v tovarni olja Hrovat & Komp., Ljubljana. 1255-33

Dobro vino
prvovrstno, iz Kamnice, zelo poceni naprodaj. Vprašati v Mariboru, Kamniška cesta 5/I. 2807-33

Les

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (15)

Bukove hlode
kupuje Lavrenčič & Co., Ljubljana, Vošnjakova ul. 2557-15

Orehovine
rezane in okrogle več vagonov, ter
lipov in tesan les
rabimo za takojšnjo dobavo. — Ponudbe s ceno na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Italija«. 2671-15

V najem

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (17)

Za letovanje
oddam v vili v Kokri 6 sob (8 postelj, za posle posebna soba) in dve kuhinji v najem. Dr. Globočnik, Kranj. 2313-17

Zidano vinsko klet
v Ljubljani vzamem v najem. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Mrzla klet«. 2754-17

Lokal
opremljen za trgovino takoj oddam v najem, ali sprejmem družabnico. Pojasnila daje Olga Martinšek, Streliška ulica št. 10. 2772-17

Mesarijo
dobro vpeljano, v Mariboru takoj oddam v najem. Naslov v oglas. oddelku »Jutra« 2812-17

Lokali

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (19)

Natakarji in natakarice!
Nudi se Vam prilika ugodno kupiti zajtrkovalnico in točilnico. Ponudbe na podružnico »Jutra« v Mariboru pod šifro »St. 107«. 2808-19

Trgovski lokal in vinsko klet
oddam pri Končanu v Rožni dolini, cesta II/36. — Vprašati letotam v I. nadstropju. 2586-19

Garažo
oddam v Knafljevi ulici št. 13/II. 2668-19

Trgovski lokal
32 m², novopreurejen, z izložbo in skladiščem, v Florijanski ulici 19, za 1000 Din mesečno odda »Posest« Miklošičeva 4. 2775-19

Zračno skladišče
popolnoma suho, v izmeri najmanj 400 m², najraje v bližini kolodvora iščem. — Ponudbe z navedbo najemnine na oglasni oddelek »Jutra« pod »Štev. 400«. 2768-19

Trgovino
vpeljano in dobro idoče prodam. Potreben kapital 50.000 Din. Mesečno gotovo 5000 Din zaslužka. — Dopise na oglasni oddelek »Jutra« pod značko »Radi odpotovanja«. 2788-19

2 manjši sobi
za pisarno ali stanovanje takoj oddam na Miklošičevi cesti 14/I, ob stopnicah. 2792-19

2 pisarn. prostora
s posebnim vhodom, električno napeljavo, vodovodom in telefonom oddam v centru mesta. Ogledati med 11. in 12. dopoldne. Pojasnila daje Rudolf Kokalj, Beethovnova ulica 15, pritličje. 2813-19

Stanovanje odda

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (21)

Stanovanje
najbolj solnčno in za vsako družino primerno oddam s 1. februarjem t. l. Matija Šmid, trgovec, Nova vas, Sv. Jurij ob juž. železnici. 2588-21

Štirisob. stanovanje
solnčno, v brezhibnem stanju, souporabo vrta oddam takoj, event. pozneje. — Ogledati v Knafljevi 13/II 2667-21

Stanovanje
sobe, kuhinje in pritiklin takoj oddam. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 2757-21

Dvosob. stanovanje
v I. nadstropju oddam za 450 Din s 1. februarjem v Strelliški ulici 10. 2761-21

Stanovanje
sobe, kuhinje in pritiklin oddam v Einspilerjevi 15, Bežigrad. 2755-21

Ob Tivoliju
krasno stanovanje 3—4 sob komfort, pritikline, balkon in vrt. Tel. 3129. 2748-21

Trisob. stanovanje
pritlično, v vili 40 korakov od križišča Bleiweisove in Rimske ceste, z električno, vodo, parketom, plinom, vrtom in kopalnico, tramvaj, oddam s 1. ali 15. februarjem. Reflektiram na solidno stranko. Pojasnila daje Ravnikar, Grohartjeva št. 7. 2749-21

Sobo s kuhinjo
oddam takoj. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 2781-21

Več stanovanj
z 1, 2 in 3 sobami, kuhinjo ter vsemi pritiklinami
in sobo
s posebnim vhodom oddam takoj v novi hiši, 8 minut od cestne železnice. Pojasnila med 11. in 15. uro daje Olga Martinšek, Streliška ulica 10. 2770-21

Enosob. stanovanje
s kuhinjo in pritiklinami, Kodeljevo, Slomškova 4, za 350 Din mesečno odda »Posest«, Miklošičeva 4. 2776-21

Štirisob. stanovanje
z vsemi pritiklinami takoj oddam. Vprašati v palaci »Viktorija«, Aleksandrova c. I. nadstr. 2777-21

Stanovanje
s 6 sobami in vsemi pritiklinami oddam. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 2796-21

Stanovanje
sobe in kuhinje, takoj ali pozneje oddam v Zgornji Šiški 163. 2801-21

Stanovanja išče

Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro 3 Din. (21-a)

Dvosob. stanovanje
s kuhinjo in vsemi pritiklinami, pomožnosti s kopalnico iščem s 1. aprilom ali majem. Na pritličje ne reflektiram. Rajon Mirje, Rimska in Tržaška cesta do mitnice. — Dopise na ogl. oddelek »Jutra« pod »Stanovanje«. 2660-21-a

Predplačilo!
Za prostorno in suho dvosobno stanovanje s pritiklinami, po zmerni ceni v Ljubljani, plačam naprej do konca decembra. Ponudbe z navedbo cene na oglas. oddelek »Jutra« pod »Trije člani«. 2731-21/a

Dvosob. stanovanje
po možnosti v centru išče ta 2 odrasli mirni osebi. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Center«. 2745-21/a

Moderno stanovanje
4—5sobno, v centru mesta iščem s 1. majem. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Moderno«. 2774-21/a

Stanovanje
2 ali 3 sob in pritiklin, v Selenburgovi, Prešernovi ul. ali Aleksandrovi in Dunajski cesti do Evrope, iščem s 1. ali 15. marcem. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Primerna cena«. 2500-21/a

Trisob. stanovanje
ali dvosobno z večjim kabinetom iščem za maj. — Pogoj: solnce, kopalnica in centrum mesta, ali neposredna bližina. Ponudbe z navedbo najemnine na ogl. oddelek »Jutra« pod šifro »Solnce — kopalnica«. 2795-21/a

Sobe išče

Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro 3 Din. (23-a)

Sobo
prazno ali opremljeno, v centru mesta išče preko odsotna dama. Ponudbe z navedbo cene na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Center«. 2785-23/a

Sobo odda

Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro 3 Din. (23)

Sobo
z eno ali dvema posteljama poceni oddam. Elektrika, vodovod. Na Kodeljevo 13 (nasproti Lenišču). 2655-23

Sobo
oddam gospodu ali gospodični v Sp. Šiški. Naslov v oglasnem oddelku Jutra 2584-23

Sobo
s poseb. vhodom in električno razsvetljavo oddam v Ključavničarski ul. 4/I. 2580-23

Sostanovalko
zdravo in inteligentno se sprejme v lepo separirano komfortno sobo po ugodni ceni. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Tovarišica«. 2704-23

Čedno sobico
s parketom, elektriko, vso oskrbo in dobro hrano oddam po zmerni ceni na Prulah, Sredina št. 14/I. 2689-23

Opremljeno sobo
komfortno, s parketom, posebnim vhodom in električno za 350 Din oddam v Prulah, Sredina 5. 2675-23

Gospoda
sprejmem na stanovanje v mirno in čisto sobo na Sv. Petra cesti 74. 2742-23

Prazno sobo
s posebnim vhodom, v centru mesta oddam. Naslov v oglasnem oddelku Jutra 2741-23

Opremljeno sobo
solnčno, s posebnim vhodom in 2 posteljama takoj oddam v Glinški ulici št. 11. 2738-23

Opremljeno sobo
zračno in solnčno, s posebnim vhodom in električno takoj oddam pod Rožnikom, cesta X/13. 2620-23

Lepo sobo
z vhodom iz stopnišč oddam. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 2605-23

Veliko prazno sobo
poleg univerze oddam. — Naslov pove ogl. oddelek »Jutra«. 2758-23

Sobo
za 200 Din oddam mlajši solidni gospodični na Jurčičevem trgu 2/I. 2750-23

Dve prazni sobi
v I. nadstropju, na prometni cesti oddam za ordinacijo ali pisarno. Parket, elektrika, plin in vodovod. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 2756-23

Opremljeno sobo
oddam solidnemu gospodu na Mirju, Grohartjeva ulica št. 15. 2767-23

Prazno sobo
z elektr. razsvetljavo in posebnim vhodom, v centru (Mestni trg) oddam s 1. februarjem. Naslov v ogl. oddelku »Jutra«. 2769-23

Prazno sobo
z vhodom iz stopnišč in električno oddam osebi, ki je čez dan odsotna. Križevniška 8. 2789-23

Sobo
lepo opremljeno, s posebnim vhodom, v sredini mesta oddam. Naslov v ogl. oddelku »Jutra«. 2794-23

Parketirano sobo
lepo in veliko, prazno ali opremljeno, s hrano oddam čistemu zakonskemu paru brez otrok s 1. februarjem Poizve se v Černetovi ul. št. 32/I. 2799-23

Prazno sobo
v strogem centru oddam s 1. februarjem. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 2790-23

Elegantno sobo
solnčno in komfortno, s posebnim vhodom oddam na Bleiweisovi cesti 18/II, levo. 2797-23

Prazno sobico s štedilnikom
oddam za 90 Din samski ženski v Florijanski ulici št. 29. 2814-23

Sobo v Celju
lepo opremljeno in čisto, s posebnim vhodom oddam. Naslov pove podruž. Jutra v Celju. 2805-23

Krasno sobo
v sredini mesta oddam. — Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 2802-23

Dopisi

Vsaka beseda 2 Din; za dajanje naslova ali šifre pa 5 Din. (24)

39letna vdova
s pokojnino, želi znanja z vpokojencem. Dopise pod »Zvesta« na podruž. Jutra v Mariboru. 2809-24

Ženitve

Vsaka beseda 2 Din; za dajanje naslova ali šifre pa 5 Din (25)

Ločen obrtnik
ne po lastni krivdi, star 32 let, z nekaj premoženja se želi civilno poročiti z gospodično, vdovo ali ločenko, ki ima obrt ali majhno premoženje. — Ponudbe s sliko, ki se na željo vrne, na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »V bodočo srečno«. Prednost imajo dobrosrčne. 2723-25

Gospod
v državni službi, s 50.000 Din gotovine, želi znanja z do 30 let staro gospodično, radi skorajšnje ženitve. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod značko »Mirko«. 2786-25

Glasbila

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (26)

Klavirji
Zaloga in izposojevalnica prvovrstnih klavirjev. Strokovnjaško popravilo in čisto uglašenje. Warbinek, Ljubljana, Gregorčičeva 5. 2486-26

Stroji

Vsaka beseda 1 Din, za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (29)

Stroj za mešanje testa
(Knettmaschine) skoraj nov poceni proda tv. »Orient«, Ljubljana, Dunajska cesta št. 14. 2727-29

Informacije

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (31)

Brezplačno
povem, kako se naučite praktične grafologije. Priložite znamko. — Šapere, Straža, Dolenjsko. 2726-31

Razno

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (37)

Telefon 2059

PREMOG suha drva
Pogačnik, Bohoričeva štev. 5.

Čevlji na obroke od Din **149**
Tempo
Salendrova ulica 6 (na kraju Gosposke ulice)
Če nas ne obiščete zahtevaite potnika!
Naša reklama — naša poštena beseda! peer

Štajerska jabolka
se dobe pri
Gospodarski zvezi v Ljubljani
2056

Za usnje, čevlje, platno, trikotažo
in sličnо bi prevzel zastopstvo in komisijsko prodajo od tovarn ali obrtnikov v tej stroki že vpeljan trgovec. — Cenj. dopise pod šifro »Jugonrodukt K 1872« na Interreklam d. d., Zagreb, Masarykova 28 2049

Prodam planinsko,
GOZDNO POSESTVO
obstoječe iz približno 100 oralov, gozda, njiv, travnikov in sadonosnika, gospodarsko poslopje, hiša s 6 sobami v najboljšem stanju. Nadalje vila z več sobami, velika klet, veliko skladišče tik zelo prometne železniške postaje. Proda se tudi vsako posebej. Dopise na podružnico »Jutra« Maribor pod »Vila«. 1884

Samoprodajo 2034
SUHOMESNATEGA BLAGA IN MLEČNIH IZDELKOV.
IŠČE kolonijalna trgovina v Beogradu.
Ponudbe poslati na »Publicitas«, Beograd, pretinac broj 60, pod »Suhomesnata roba«.

Zvečer dobra kopelj za noge s sv. Reka soljo.
Vaša noga bo kot prerojena in zopet povsem v redu
Dobiva se v vsaki lekarni in drogeriji, glavni depot za Slovenijo je drogerija Gregorič, Ljubljana, ali pri glavnem zastopniku: Drogerija »Nada« V. Gabrič, Subotica — telefon 6-37.

†

Potrtim srcem javljamo vsem sorodnikom in znancem, da je naš ljubljeni sin, brat, svak in stric

MIRKO TEJKAL

dne 26. januarja po dolgi in mučni bolezni, previden s sv. zakramenti, mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb dragega pokojnika se bo vršil v četrtek, dne 28. januarja 1932 ob 3. uri popoldne iz Vidovdanske ceste štev. 9 (Zavetišče Sv. Jožefa) na pokopališče k Sv. Križu. 2055

Prosi se tihega sožalja.

V Ljubljani, dne 27. januarja

ŽALUJOČI OSTALI.

Mestni pogrebni zavod

Graška tovarniška delniška družba za stroje in vozove
prej JOHN WEITZER — (Grazer Waggon- und Maschinen - Fabriks - Aktiengesellschaft vormals John Weitzer, Avstrija)

Graški dvotaktni Dieselovi motorji 8 konjskih sil in več
Graški četverotaktni Dieselovi motorji do največje zmogljivosti.
Zastopniki za Jugoslavijo:
ZAGREB: Slavko Bösendorfer, Zvonimirova 2.
BEOGRAD: Ing. Oskar Meinhard, Knez Mihajlova ul. 35. 5906

Tvornica HARMONIJEV in PIANINOV
po najmodernejši konstrukciji. Uglašuje, popravlja, zamenjuje, prenavlja. Izdeluje tudi strune za klavirje, berde, klaviature itd.
NIZKE CENE!
Društvom popust! — Oddaja tudi na obroke.
Večletna garancija.
IVAN KACIN, LJUBLJANA
TABOR 6.
ZAHTEVAJTE CENIKE! 15794

✚

Žalostnim srcem sporočamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je naš predragi oče, stari oče, brat in tast, gospod

Janez Dernovšek

posestnik

danes dne 26. januarja 1932 ob 7. uri, previden s tolažili sv. vere, po kratki in mučni bolezni umrl.

Pogreb dragega rajnkega se bo vršil v četrtek 28. t. m. v Dragi.

Maša zadušnica se bo brala dne 29. t. m. v Dragi.

Hrastnik, dne 26. januarja 1932.

2054 **Žalujoči ostali.**

Edgar Rice Burroughs:

Tarzan, kralj džungle

108.

A Sabor je kmalu opazila, da jo drži samo tenka vrv; vzela jo je med ogromne čeljusti in jo pregriznila. Tarzan je bil zelo žalosten. Njegov dobro premišljeni načrt se je bil izjalovil. Sabor je nekaj ur besno hodila pod drevesom sem ter tja in večkrat skočila proti drznemu sovražniku.

Urejuje Davorin Ravljen. Izdaja za konzorcij »Jutra« Adolf Ribnikar. Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Franc Jezeršek. Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. Vsi v Ljubljani.